

gilocavT
sveticxovlobas
gv. 3

aRmoCena
mTavarepiskoposi stefane:
wmida maqsimem ineba
gamogvCenoda
gv. 6

ganaxl da Semecnebi Ti
saubrebi
gv. 4

`New Age~ - `axali era-
anu `axali~ moZraoba
sul is warwymedi saken

(gagrZel eba)

gv. 22

interview
mTavarepiskoposi ioane:
`umaRlesi ganaTlebis
problema gadajawvulia
qveynis ekonomikuri
ganviTarebis procesTan~

gv. 16

Sobis marxvis Sesaxeb

gv. 32

konkursi `Cven vswavlobT biblias-
gv. 29

grigol robaqize
mimarTva qarTveli
axal gazrdobi sadmi

gv. 35

konkursi `naxatebi bibliur Temebze-
gv. 30

sabavSvo wignis II festivali
(anonsi)

gv. 31

niko IorTqifanize
iyideba saqarTvelo;
guli.

gv. 39

interview
Wabua amirejibTan
saukuno sagzali
gv. 35

SOS! poetomania
nu mibaZav uniWobas gv. 50

Sen kidev ar ici,
ra aris bedniereba?!

gv. 44

medicina
sixlis arteriuli
wnevis cvlilebebi

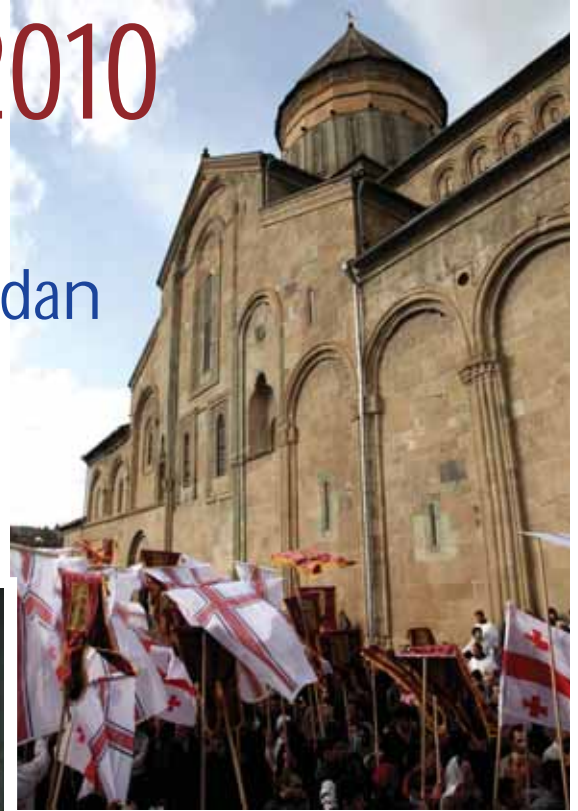
gv. 53

sveticxovl oba 2010

daarsebi dan 1700 weli

ganaxlebi dan
1000
weli

sruliad saqarTvelos kaTolikos-patriarqi sapatrjarqos axalgazrdul centrSi

Semecnebi Ti saubrebi ganaxl da

2010 wl is 6 oqtomber s, saqarTvel os sapatrjarqosTan arsebul i axal gazrdobis sulieri daintel eqtualuri ganvitar ebis centris darbazSi ganaxl da Semecnebi Ti saubrebi.

gTavazobT amonaridebs umnidesis saubridan

მიმაცნია, რომ ყველაზე სასუსი სმგებლობა საყმე ტყვენ გეალ ებაT _ პედაგოგებს, სკოლის ხელმძღვანელებს. ტყვენ unda მისცეT, axal gazrdebs ara mar to akademiuri codna, aramed ტყვენ unda arzar doT isini.

ეკლესია და სახელმწიფო unda exmarebodes და usმendes erTნანეTს. Cven unda gamovimuSavoT mosმენის კულტურა.

ადამიანის აზროვნებას სწირდება ვარიისი, ისევე, როგორც Cvens ფიზიკურ სეულს.

არსებობს ერთი ტერმინი კატეგორიული აზროვნება _ ეს არის ის, როცა ადამიანი ამბობს ანა ტუიმ ვინადდება დამაცნია, რომ მასზე სწორად არავის არ შეუზღია ტყვას. ეს დამრუპველია ადამიანისთვის. კატეგორიული აზროვნება ვარმოსდება ადამიანის ამპარტავენი სგან.

არიანი ისეტი ადამიანებიც, რომელთაც ყველაფერი შეუზღიაT შეთანონ ელვი. ამას ეწოდება ვინაარმდეგობის სული. ეს არაქანსარი სულია. ეს ბოროტი სულია.

Cven vcxvrobT ისეT დროს, როცა განსაკუთრებით საწირო ანალიტიკური აზროვნება ყოველმა CvenTagანმა ანალიზი unda gaakeTos, Tavis სიყვისა, აზრისა და მოყმეებისა.

ქსირსემთხვევაში Cveni აზროვნება ფაქტებს უკან მისდევს, იმ დროს როცა ვინ unda usვრებდეს.

Cven გვაყვს ჯალიან კარგი გლობალური

ხედვა ვხედავT, მელსაყარTველოს, მელსევროპა და მელსმოსლიოს უფრო უკეთ, ვიდრე Cvens ojaxs და Cvens სკოლის.

კიდევ ერთი ტვიება გვაქვიაTებს _ ვიყებT და ვერარ ვამტავებT. როგორ შევვალ oT es მდგომარეობა?! Cven unda ვიკოდეT, რომ ვრელობას და ველის სწირდება არა მარტო გასისვლება, გამოვლენა, არამედ _ მკურნალობა.

Cveni მეწიერები დრეში, ხანდახან, 15-16 საატს მუსაობენ, ისეტი სიბეჯითე ჰქონდაT.

ადამიანმა Tავისი გონება unda დაასვენოს არა ისე, რომ ვამოვვს და დაიზინოს, არამედ სხვა საყმეზე გადაერTოს. ამიტადამიანი უკვე ისვენებს.

ადამიანმა გადადგა უზარმარი ნაბიჯები მეწიერებაში და ტეკნიკაში. მაგრამ უკან გადაიდგა ნაბიჯები _ ვნეობა და ადამიანურ დამოკიდებულებაში. ვინ ვარმოდგენდა ადრე, რომ ბავსვი, სვილი Tავის მსობლებს პოლიციაში უცივებდა. დრესკი ეს, უცხოეTსი, უკვე მირეულია.

ის ფაზეული ბები, რაც გავაწნია, რაც Cვენმა ვინაპრებმა შეყმეს აუცილებლად unda დავიკვაT. ეს არის Cveni მეობა, Cveni ეროვნული ფაზეული ბანი, Cveni ენა. დრეს Cven გვაყვალ ებენ უცხო ენების codნას. მაგრამ სანამ სხვას ვისვავლიT, მანამდე სრული ყოფილად unda ვიკოდეT Cveni ენა, ლიტერატურა, პოეზია და კულტურა. მოვლილი მაყვს მრავალი ყვეყანა, მაგრამ რაც Cvens მუზეუმები არის დაცილი, ვერცერთ ყვეყანაში ვერ ნახავT.

SeZl ebul i oj axebi Zal ian xSir ad Taviant Svil ebs ucxoETSi agzavnian. iq saswavl ebl ad unda wavides iseTi adami-
 ani romelic gamtkicebul ia Tavis niadagze, icnobs Tavis erovnul kul turas da aramar to icnobs, aramed icavs kidec. ra Tqma unda Cven ar unda Caviket oT Cvens TavSi, Cven unda gvqondes xedva, sul ier i xedva, ra aris keTili da ra aris boroti.

araviTar SemTxvevaSi ar unda gawydes urTierToba TaobaTa Soris, amas Zal ian cudi Sedegi mohveba. konfuci, es udidesi fil osofosi, midioda gzaze Tavis mowaf eebTan erTad da dai naxa adami ani, romelic Citebs iWer da da hyidda, naxa rom gal iaSi mxol od axal gazr da Citebi hyavda da hkiTxa, ratom mxol od axal-gazr debi? man ki upasuxa, rom xner ebs ver iWer da, radgan ufro gamocdil ebi iynen. axal gazr debi ki gamoucdel ni iynen da maTi daWera probl emas ar war moadgen-
 da. konfucim mi xeda Tavis mowaf eeb da uTxra, rom daemxsovr ebi naT es magal iTi. es Cven unda davi maxsovr oT.

ufrosi Taoba, SesZl oa Tanamed-rove teqnikas saTanadod ver fl obs, magram siRr me azrovnebi sa gacil ebiT ufro meti aqvs, vidre axal gazr debs.

dRes iseTi mdgomareobaa, madl oba ufal s, Cveni axal gazr doba morwunea. wi naT mSobl ebi aswavl idnen Svil ebs, axl a ki Svil ebi aswavl ian mSobl ebs. CemTan iyo st umrad espanetis parl amentis Tavnj domare, vsaubr obdiT urTier Tobaze ekl esiasa da saxel mwifos Soris. agreTve mas Zal ian aint er esebda Cveni monast rebi, skol ebi, univ ersitet ebi da aS. ramdeni beri gvyavs,

ramdeni mRvdel i. me vkiTxe, Tu rogoria espaneti? kaTol ikuri qveyana. iq rogori damokidebul ebaa ekl esiasa da axal gazr-dobas Soris. man saocari pasuxi gamca. aRmoCnda rom im ekl esiaSi, sadac is eswreba wirva-l ocvebs, yvel aze axal gazr-
 da TviTon iyo (daaxl oebiT 60 wl is).

axal gazr doba Caf l ul ia Tanamed-rove musi kaSi. me vityodi, rom aris musi ka da aris antimusi ka, aris kul tura da aris fsevdokul tura, Cveni drois axal gazr debi Zal ian xSir ad gat acebul ni arian fsevdokul tur iT.

axal gaz doba nakl ebad kiT xul obs wignebs da aucil enel ia es mdomareoba gamoswor des.

mi nda vTxovo skol is maswavl ebl ebs, rom gakveTil is dawyebisas, sxva sain-ter eso Temebzec esaubron bavSvebs.

maswavl ebel i romelic brazdeba da Tavis aRsazr del s eubneba _ uniWo, debil o, did danaSaul s scadis. sityvas udidesi Zal a aqvs. adami ani sityvam SeiZl eba xec ki gaaxmos. vfiqrob, aseTi maswavl ebel i, im dResve unda wavides skol idan.

yovel i bavSvi _ geni osia mSobl ebma, ekl esiam da fsiqol ogebma Tavidanve unda SeamCni on bavSvis mi dr ekil ebani da xel i Seuwyon maT keTil ganvi Tar ebas.

student ebma, l eqciebisa da kon-
 speqt ebi s gar da, ixel mZRvanel eT wignebiT da rac SeiZl eba meti ikiTxeT: istoria, literat ura, poezia, fil osofia, logika da fsiqol ogia.

saubris dros skol is xemZRvanel ebma uwmidess kiTxvebi dausves da gamoTqves sakuTari azr ebi, patriar qma ki maT mra-
 vali sayur adRebo r Ceva-darigeba mi sca.

mTavar epi skoposi stefane: wmi da maqsi mem i neba gamogvCenoda!~

gvmar Tebs davemor Cil oT RvTis sityvas~ _ gvmoZRvr avS Rirsi mama maqsi me aRmsar ebel i, romel mac Tavisi cxovre biT RvTis siyvar ul isa da misdami mor Cil ebis udidesi magal iTi gviCvena. ufal ma ineba da msolflio mmiSvnel obis am wmi nda mami s safl avi ToTxmeti saukunis Semdeg gamogviCina mor wmwneebS Tayvani ssacemad. wyar oebidan cnobil i iyo, rom wmi nda mami s safl avi cageris maxl obl ad mdebareobda da swored aq Cadioda mor wmwne mrevl i Tayvani ssacemad. sul cota xnis win, am eparqiis mRvdel mTavris mier wmi maqsi me aRmsar ebl is taZar Si mosapir keTebel i samuSaoebis dawyebis as sakurTxevl is nawil Si gamoCnda wmi nda nawil ebi. wmi maqsi mes cxovrebi sa da axal i aRmoCenebis Sesaxeb saubari vTxoveT cagerisa da l ent exis mTavar epi skopos st ef anes.

_ meufeo, dagvl oceT! Tu SeiZl eba mokl ed gvi ambeT wmi nda maqsi me aRmsar ebl is cxovre baze.

_ mar Tl madidebl uri gar damocemis mi xedvi T, wmi maqsi me aRmsar ebel i dai ba da 580 wel s konst antine pol Si, war Cinebul , ganaTl ebul oj axSi. konst antine pol Sive mi iRo kar gi ganaTl eba.

_ Tu aris cnobil i mSobl ebis saxel ebi?
_ maT er qvaT ioane da ana. amas Cven vgebul obT mi si cxovre bis qar Tul i reda qciidan, sxva wyar oebSi, maTi saxel ebi dafiqsirebul i ar aris.

_ dedmami Svil i Tu hyavda?
_ am is Sesaxeb ar gvaqvs inf or macia, radgan am mi mar Tul ebi T ar gvikvl evia. rac Seexeba mi s cxovre bas, wmi maqsi mes swavl ul oba, ganaTl eba da keTil Sobil eba danaxul iqna imper ator is karze da is msaxur obda mdivanTuxucesad, pir vel mdi vna d imper ator is a. mi si saqmi anoba imper a-

toris karze manam grZel deboda, sanam imper ator ma mi iRo gadawyvetil eba, pol i tikuri mosazr ebi T, rogor me Seerige bina monofizitoba da mar Tl madidebl oba. risTvisac raRac Sual eduri formul a unda moeZebna, ase war moi qma monoTel itoba. es mi uRebel i iyo wmi maqsi mesTvis, radgan is Tvlida, rom WeSmariteba yovel Tvis ufro maRl a dgas, vidre pol i tika da aqedan gamomdi nare, mi si damok idebul eba am cdebis mi mar T iyo srul iad uaryofi Ti. me vityodi, rom mi si pozi cia srul iad gamar Tl ebul ia, radgan ver c is mSvidoba ver moxer xda, ver c Serige ba, monofizitebis didi umravl esoba monofiz itad darCa, xol o mar Tl madidebl ebis didi nawil i Sf oT Si Cavar da da am cru swavl eban praqtikul ad mar Tl madidebl o bis er Tianobis ngr eva dai wyo.

monofizitebi ambobdnen, rom ieso qristes buneba mxol od RvTaebri va, xol o kacobrivi buneba, ase vTqvaT, moCvenebi Ti. monoTel itebi TiTqosda ambobdnen, rom

aRiar eben qrist es or bunebovanebas (Rv-Taebri vsa da kacobri vs), Tumca umat ebdnen, rom qrist es neba da qmedeba aris mxol od RvTaebri vi. anu, mxol od erTi neba da erTi qmedeba hqonda. aqedan gamomdinar e, qrist es or bunebovnebis aRiareba mxol od dekl arirebad rCeboda, radgan ori buneba (RvTaebri vi da kacobri vi) da erTi neba da qmedeba (mxol od RvTaebri vi) erTmaneTs gamoricxavda. aqedan ki gamomdinar eobda, rom marTl madidebl uri WeSmariteba iyo dagmobili.

maqsi me aRnsar ebel i cdil obda daerw-munebina patriarqica da imperatoric, rom WeSmaritebis uaryofis fasad Serigebas ver moaxdendnen. wm maqsi mem ver moaxerxa maTi darwmuneba, gadadga Tavisi Tanamdebobidan da xrisopol is monasterSi berad Sedga. iqedan devnili karT-agenSi, afrikaSi Cavida, sadac ganamt kicebda marTl madidebl ebs.

iq mouwia paeqroba yofil konst antinopol is patriarq pirostan, marTl madidebl obis dacvis mizniT. sxvaTaSor is, maqsi mesTan Sexvedrebis Semdeg pirosi daTanxmda wm maqsi mes debul ebebs da aRiara marTl madidebl oba. Tumca, raRac periodis Semdeg, kvlav Seicval a azri, imperatoris muqarisa da zewol is Sedegad da darCa monoTel itobaze. amis Semdeg wm maqsi me aRnsar ebel i wavida romSi, romis pap wm martinesTan. maT moiwwies laTeranis kreba, romel zec dagnes monoTel itoba da SeaCvenes misi mimdevrebi. amis gamo, didi probl emebi Seequmna romis paps. im dros bizantia romis imperiis teritorias moicavda da

romi konst antinopol is eqvemdebar eboda. Tavistavad, saerommarTvel oba romis papze did zegavl enas axdenda. wm martine Seipyr es da gadaasaxl es yirimSi. aseve Seipyr es da romis imperatorTan miyvanes wm maqsi me da misi ori mowafe anastasi beri da anastasi apokrisiari.

rodessac wm maqsi me aRnsar ebel i waradgines imperatoris winaSe, mas cil i daswames nefis Seuracxyofasa da patriarqze zewol aSi, iqamde mividnen, RvTismSobl is Seuracxyofel adac ki gamoiyvanes da kidev aTasi ram... amis Semdeg orjer gadaasaxl es bizantiis farqlebSi jer viziaSi, Semdeg perver aSi. bol os, ver afriT rom ver daiTanxmes, kidev erTxel mouwyves sasamarTl o, ris Sedegadac sastiki ganaceni gamoutanes. mokvetes marjvena xeli da ena masac da mis mowafeeb sac da gadaasaxl es bizantiis mier dapyrobil teritoriaze, lazikaSi, romel ic meSvide saukuneSi ekavaT bizantiel ebs. lazika iqedan danaxuli dasavl eT saqarTvel oa.

wm maqsi me da misi mowafeebi laziki teritoriaze sxvadasxva adgil as gadaasaxl es. wyar oebis mixedviT, anastasi beri svaneTis cixe-simagreSi ganaweses, Tumca, man ver miarwia gadasaxl ebis adgil amde da gzaSi gardaicval a wm maqsi mes TavisiT gadaadgil eba ar SeeZl o, amitom wnel ebis gan Sekres lasti, zed daawvines da ise aiyvanes cixe-simagre sxi marisSi (sqimari). gadasaxl ebidan oTxi Tvis Semdeg, 13 agvistos SabaT dRes wm maqsi me sqimariSi gardaicval a cixe-simagris ufrosi mistriane aRni Snavs, rom wm maqsi mes gardacval ebis Semdeg Ram-RamobiT sami manaTobel i varskl avi Cdebo da mis safl avze da saswaul ebi aResrul eboda.

anastasi apokrisiari atares aqet-iqit, sxvadasxva cixe-simagreSi, amis paral el urad sjidnen, awamebdnen. raRac periodis marZil ze is TakverSi (anJami ndel i l eCxumis teritoria) imyof eboda. anastasi apokrisiari gardaicval a wm maqsi mes gardacval ebidan oTxi wl is Semdeg.

wm maqsi mes safl avis adgil mdebar eobis Sesaxeb sxvadasxva msjel oba iyo samecni ero wreebSi. pirvel wyar oebSi, anastasi apokrisiari weril sa da Teodosi gangrel is (an Theodore spudeosis)

mosaxsenebel Si (davaa, romel ma maTganma dawera e.w. mosaxsenebel i _ „hiponnestikon-), miuTiTeben, rom wm maqsi me dakr Zal ul ia sximarisi. IX saukunis wyar o miuTiTebis, rom is dakr Zal ul ia arsenis monaster Si. rac Seexeba arsenis monasters, anastasi apokrisiaris weril Si naxsenebi araa es monasteri, rac imaze miuTiTebis, rom is an am droisTvis ar arsebobda, an iseTi mni Svel ovani ar iyo. wm arsenis monastri Sesaxeb viciT, rom es aris amJamindel i wm maqsi me aRmsar ebl is monasteri cager Tan. gamoTqmuli mosazreba, rom sximarisi dakvSirebul ia cixe murTan. Tumca, Cven gvaqvs utyuari monacemebi, pirvel wyar oebSi, wm maqsi mes gadasaxl ebl is adgil is aRweril obis Sesaxeb. im adgil s uwodeben yvel aze maRal mvervals msofli oSi, al am is maxl obl ad da Zal ian rTuls misavl el ad. es aRweril oba muris cixesTan misadagebul i SeuZl ebel ia iyos, vinaidan iq arsebul mTebis da e.w. mvervals ver anair ad ver uwodeb msofli oSi yvel aze maRal s.

amis Sesaxeb roca vkiTxul obdi, yovel Tvis mqonda azri, rom sximarisi SeiZl eba sxvagan yofil iyo. is, rom arsenis monasteri amJamindel i wm maqsi mes monasteria amaSi eWvi ar mepar eboda, magram sximarisad am adgil s ver mi vCnevdi. sxvaTaSoris, es azri kievis sasul iero akademi is profesor l eonti epifanoviCsac aqvs dafiqsirebul i, rasac vizar eb da vTvl i, rom es namdvil ad aseada arsenis monasteri da sximarisi sxvadasxa adgil asaa. es azri gammit kicda mas Semdeg, rac 2003 wel s, SemecnebiTi saxis gasvl a gvqonda cagerisa dal entexis eparqis wni da adgil ebl Si (2002 wel s iRumeni stefane akurTxes episkoposad. igi dadgenil iqna am eparqiaSi mRvdel mTavr ad), davdi odiT eparqis si wni deebis mosal ocad da aRsawer ad. erTerTi aseTi mogzaur obis dros, gavemar TeT l entexis raionSi, sof. bavar Si. is aris mdinare xel eduras xeobis ukiduresi sofeli. im droisTvis es mdinare Zlier iyo adidebul i. manqana gavaCereT da ukan mobranebasac vapirebdiT, radgan gadasvl a SeuZl ebel i iyo. am dros gamoCnda samxidiani manqana e.w. kamazi, rom is mZRol -

mac mogvca saSual eba gza gagvegr Zel ebina. me momi wia mZRol is gver diT j doma. vsaubr obdiT sxvadasxa Temaze, Tumca wni da maqsi me ar mixsenebia. man ubral od icoda Cveni mgzavr obis mizezi, rom mi vdi odiT si wni deebis mosal ocad da aRsawer ad. ra Rac manZil is gavlis Semdeg man mi mi TiTa adgil ze, romel zec Tqva, iq ariso skimeri. is lamazi da CvenTvis wni da adgil iao. mere mosaxl eobaSi rom vikiTxe am adgil is Sesaxeb, Turatom mi aCndaT is wni da adgil ad, maT Tqves, rom legendasaviT hqondaT gagonil i maT am adgil is si wni dis Sesaxeb da axlac wni dad mi aCni aT. im midamebSi erTerT adgil s adgil obrivi mosaxl eoba maqsi mes mol s uwodebs.

* * *

Cven skimerisken meore dRes gavemar TeT, cxenebiT, radgan am mZRol isve TqmiT iq cxenis garda sxva ver afriT, fexiTac ki ver SevZl ebdiT asvl as. me vel odi, rom iq iqneboda ra Rac gansakuTrebul i adgil i, maRal i mTis Zir Si, cixe-si magris kval sac vel odi da Znel ad misavl el i rom iyo, es Tavidanve Canda. sakmaod didi xnis (dil iT adre gasul ebi SuadRiT avediT iq) mZime da rTul i gzis gavlis Semdeg mi vadeqiT adgil s, romel ic ra Rac Sesasvl el s hgavda, zRurbl i iyo, saidanac nagebobebis nangr evebi iwyeboda. is nangr evebi dafar ul ia bal axiT, magram mainc Cans.

am nangr evebi s gver diT ramdeni me adgil as iyo zvavi Camosul i, magram am adgil s ar iyo Senaxebi. iqve, axl os mdinare Camoedineba. es adgil i, mdebar eobis mixedviT, strategi ul i iqneboda cixe-si magrisTvis. Tanac, istoriul ad cnobilia, rom bizantia da sparseti erTmaneTs eomebodnen, maT Soris, svaneTSic. gar damaval i upirat esobiT mi mdinar eobda es brZola saukune naxeris gamavl obaSi da sabol ood, bizantiam sparsetis sZl ia da daimkvidra es adgil ebi. im dros, roca maqsi me aRmsar ebel i gadaasaxl es, es teritoria bizantiis daqvemdebar ebaSi iyo. aqedan gamo mdinare, me vfiqrob, rom sximarisi, sqimari aris skimeri, romel ic Tavisi aRweril obiT, mdgomareobi Ta da toponimikiT pirvel wyar oebis monacemebis emiTxveva.

– visac miacnda, rom cixe muris teritoria SeiZl eboda yofil iyo maqsimes gadasaxl ebis adgili, maT Tu hqondaT nanaxi skimeri?

– ara, aravis ar hqonia nanaxi es adgili.

– rac Seexeba gadasvenebis sakiTxs, ratom moxdeboda gadasveneba dakrZal vis adgili dan?

– Ceni azriT, vfiqrob rom logikuria ase vifiqro, radganac is adgili Znel ad misavl el i iyo, ber ebma, roml ebic arsenis monaster Si moRvaveobdnen, moisur ves Tavis monaster Si misi gadasveneba, rom yvel as hqonoda saSual eba mi sTvis Tavani eca. droTa ganmavl obaSi arsenis monaster ma saxeli Sei cvala da maqsim e aRmsar ebl is monaster ad ixseni eba.

– rac Seexeba anastasi apokrisiars, wm maqsim esTan dakavSirebuli legendebi, al baT, mas ukavSirdeba. saubari maqvs Wabuki anebTan dakavSirebuli legendebze, radgan maqsim e aRmsar ebel sicocxl eSi cager Tan kavSiri ar hqonia, gansxvavebiT misi mowafis anastasi apokrisi arisgan, romel zec ukve vTqviT, rom mas Takver Si mouwia cxovreba raRac periodis manZil ze. erT-erTi legendis Tanaxmad, romel ic maqsim es ukav-Sirdeba is daupiriširda vinme Wabuki ans, romel ic mezobl ebis ezoebSi Tavis saqonel s uSvebda da awuxebda maT. TiTqos am Wabuki anma mokla maqsim e, misi danar xva

ramdenjerac moindoma, vercerTxel ver SeiZo. amitom daasvenais urenze da gauSva. TiTqos is ureni monaster Si gaCerde, romel sac axla wm maqsim es monaster s vuwodebT. me axla vfiqrob, axlandeli aRmoCenebi dan gamo mdinare, rom es legenda anastasi apokrisiars ukav-Sirdeba da Semdeg wm maqsim es mi awer es.

– meufe, viciT, rom wels wm maqsim es safl avze Catarda gaTxrebi, sadac aRmoCnda wmi da nawilebi.

– Cven, rogorc aseTi, gaTxrebi, nandvil adar dagvige gmavs. xandaxan ki miCn eboda amis survili, magram si frTxile da SiSi mqonda Tanac, vfiqrobdi, rom Sesazloa, iqrom gaTxrebi dagvewy ar aferi ar aRmoCeni liyo riysis garda, radgan mdinaris napirTan Zalian axlosaa es monasteri da Sesazlebeli iyo mdinare s droTa ganmavl obaSi gader ecxa saflavis kvali.

– am taZris datoveba aseT mdgomar eobaSi, rogorc axlaa, patarda Seumkobel i, aRar mindoda da vapirebdi gamSvenebas, gal amazebas, trapezis, iat akisa da kankel is Secvl as. wmi da maqsim es xsenebis dRisTvis (26 agvist o) gvindoda mopirkeTeba am taZrisa, rom dResaswaul isTvis m zad yofil iyo. amasTan dakavSirebiT daviwyeT betonis iat akis moxsna, sakurTxvel Si trapezi droebiT gadavdgiT sxva adgil as da wamoviwyeT es samuSaoebi. rodesac betonis iat akiviReT, mis qveS Canda udi eri mopyrobis kvali, meoce

saunikis fena. es iyo naWam-nasvanis kval i, boTl ebis namsxvr evebi, naWami pirutyvis Zvl ebi da sxva aseTebi. gavwmi ndeT es nagavi da vifiqre, es rom aseve davxuroT, movapirkeToT, mere am yvel afris ayrada gaTxr ebi, Zneli war mosadgeni iqneboda. amitom gadavwyvite, sacdeli, jvriseburi Wrili gagvekeTebina (radgan dar wmu nebuli viyavi, rom wmaqsimes saflavi amtaZarSi iqneboda) da rac gamoCndeboda imis mixedviT gvemoqmeda, uwmindess vet yodi ra situaciaci iqneboda da misikurTxeviT an gavagrZel ebdiT gaTxras an gavCer debodiT. sadac aqamde mi vedit, am yvel afris ase datoveba gvenaneboda. rogorc Cans, RvTis neba iyo, es saqre rom daviwyeT da amis gamo iyo, al baT, rom ver gavCer diT.

sanam am gaTxr ebs daviwyebdiT, Cat ar da paraklisi da Semdeg daviwyeT am jvriseburi Wrili gaTxra. jvriserTi qimi midga Tavis qal as da Zvl ebs. gadaviReT suraTebi da... TavisTavad, iq, sakurTxevelSi wmi ndanis gar da vin SeiZl eba yofil iyo. es fotoebi vacvene uwmindess da gaTxr ebis Cat ar ebis kurTxevani viReT. aRmoCnda oTxi adami anis ConCxi. erTi, rogorc Cans Tavidanve iq iyo dasvenebuli, sami ki gadmosvenebuli da zedimpirvel adami anis neStze dasvenebuli. Zvl ebs et yoba nawamebi kva-

li, is, rom berebi iyven amaze miuTiTebis muxl is Tavebis (kviristavebis) gada-xexili mdgomareoba, rac SeiZl eba didxans muxl ze dgomis mizeziT iyos gamowweuli. aseve, ybebisa da kbil ebis cveTis mixedviT dadginda maTi asaki, rac istoriul monacemebs emTxveva. anTropol ogis azriT, 80-84 wl is wmaqsimea, 65-69 erTi da meore 70-74 wl is, wmaqsimes mowafeebis asaks emTxveva. savar audod, pirveli yvelaze qveda neSti wmar sens ekuTvris, mis zemoT wmaqsime aRmsar ebelia, roml is zemoTacki misi ori mowafe: anastasi berida anastasi apokrisiari.

anTropol ogs maCia, rom es aris realurTan maqsimal urad mi axl oebuli suraTi. principSi, vin SeiZl eba iyos dakrZal uli wmaqsime aRmsar ebli saxel obis monasterSi? ar ar sebobs sxva gadmocena, an wyaro amaze. amitom, yvelaze metad es aris misaRebi, rac ukve vTqviT. amonda Zveli taZris naSTebi. jer kvl evar dasrul ebula da al baT gare teritoriaze gagrZel deba gaTxr ebi.

— sad dasvendeba es wmi da nawil ebi?

— special ur luskumaSi, romelic urTxmel is xisganaa danzadebuli simbol urad (noes kidobari c urTxmel is xisganiyo). erTluskumaSi dabr Zandeba oTx fenad, ise, rogorc iyo ganlagebuli. al baT, zemodan

wm mi waSi maqsi mes wmi nda
nawil ebs davabr ZanebT,
danar Cenebs _ sam fenad.
es l uskuma sakur Txevel Si
iqneba dabr Zanebul i da wmi
maqsi mes xsenebis dRes (or-
j er aa wel iwadSi) gamobr-
Zandeba t aZar Si mor wmi ne-
TaTvis Tayvanis sacemad.
pirvel ad am nawil ebis ase
vTqvaT, oficial uri ward-
gineba, gvinda uwmidesis
Camobr Zanebas davukavSi roT.

_ viciT, rom wmi maqsi m-
es sakaTedro t aZari Sen-
deba cager Si. Tqveni kur Tx-
eviT iq yovel dRiuri par-
akl isebebi tardeba.

_ sakaTedro t aZris
mSenebl oba sami wel ia mi-
dinar eobs. Sefer xebebi
gvqonda. vifiqreT, rom
raRac davakel iT da sul i-
erad ufro gaZl ierebi-
sTvis daviwyeT wmi maqsi m-
es yovel dRiuri parak-

l isebebi mSenebare t aZris
teritoriase. Cven ki gvqon-
da yovel dRiuri wirvebi
da parakl isebebi wmi maqsi me
aRmsar ebl is monaster Si,
magram vifiqre, rom uSu-
al od am t aZrisTvis da
mrevl isTvis kargi iqne-
boda parakl isebebi aq
Cat areba. dil is 7 saaTze
tardeba yovel dRe. xal xi
yovel Tvisaa, zogjer imaze
meti, vidre wirvaze. iseT-
ma xal xmac daiwyo siar u-
li, visac wirval ocvebze
ar uvl ia. 8 sasul iero
piri atarebs mTel i kviris
manZil ze parakl isebs, maT
Soris mec, mama iakobTan
erTad vat areb or Saba-
TobiT. yvel as Tavisi dRe
aqvs. amis Semdeg, RvTis
wyal obiT, droebiT SeCer-
bul i mSenebl obac ganaxl-
da da wmi maqsi memineba
gamogvCenoda. madl oba
ufal s! xal xi CarTul ia,
survil is mi xedviT ewer-
ba morigeobis siaSi da
uSual od SenebaSi monawil
eobs. sofl ebis dal oc-
va daiwyes Cvenma mRvdl ebna
da mosaxl eobac, visac ra
SeuZl ia, imas swiravs mSe-
nebl obas. ase xdeba yvel
as gaerTianebeba sasi keTo
saqmeSi. Rner Tma yvel as
Seuwiros! daqiravebul i
sul oTxi piri gvyavs, erTi
saqmeTa mwar moebel i da
sami muSa. mrevl i maTTan
erTad muSaobs morigeo-
biT. daaxl oebiT aTi ad-
amiani yovel dRe. oj axe-
bidan qal ebic arian CarTu-
li, isini trapezs amzade-
ben. ase il oceba oj axebi
da t aZaric Sendeba. unda
iTqvas, rom gamegeobac
gvexnar eba, SeZl ebisclagvar ad.
sofl ebidan mohyavT mori-

special uri l uskuma,
romel Sic dasvendeba
wmi da nawil ebi

geobiT t aZris SenebaSi
monawil eobis msurvel ebi,
Tavadac muSaoben.

- meufe, dagvl oceT!
- Rner Tma dagl ocoT!

intervi u moanzades
marTa da mariam
meSveli anebma

anTropol ogis daskvna

cageris wni da maqsi me aRmsar ebl is saxel obis taZris
sakur Txevel Si aRmoCeni l samar xSi dakr Zal ul Ta
anTropol ogi ur -paTol ogi uri gamokvl eva, i d e n t i f i c i r e b a .

cager Si, ma na Ta monast ris ter ito ri a ze m le ba re w ni da ma q si me a R ms ar e bl is sax el o -
bis ta Z ar Si (cager is a da l e n t e x i s e pa r q i a), sa r e s t a v r a c i o sa mu Sa os wa r mo e bi sa s,
sakur Txevl is ma r cx ni v, i at ak q ve S, a R mo C nd a o r mo -sa ma r xi (sa z R vr e bi s ga r e Se) Z vl o va ni
na S Te bi T.

ga T x r a Si mo na wil e ob d ne n: a r q e ol o ge bi a f x a z e T i s u ni ve r si te ti dan, e q s pe di ci i s
xel m Z R v a n e l i r x vi s t a ni da ko ns ul ta n ti v j a fa ri ze; i v. j a va xi S vi l is sax el ob is
i s to ri i sa da e T no l og i i s i n s ti tu ti s an T ro pol og i v. a s l a ni S vi l i; i v. j a va xi S vi l is
sax. T bi l i s i s sax el m w i fo u ni ve r si te ti s do q t o r a n ti g. ka r e l i ze; m x at va r -r e s t a v r a -
to ri r. ko r Si a da m re v l i.

ma q si ma l u r ad Se ve ca de y vel a da sm ul ki T x va ze Tu s x va ni u a n s e b ze ga me ca re al u ri
a n re al u r Ta n ma q si ma l u r ad mi ax l o e bu l i pa su xe bi. Ce ms Zal e bs a Re ma t e ba ga n vs a z R vr o
d n m da Ca va t a r o Z vl i s s t r u q t u r u l -b i o q i m i u ri Tu s x va ge ne ti ku ri a na l i z i.

pr e pa ra ci i s m sv l e l ob i sa s an T ro pol og i u r ma su ra T ma ga mo k ve Ta dai w yo. ze da da
q ve da ki du ri s Z vl e bi c ga mo C nd a da Ce ms ga n ka r gu l e ba Si a R mo C nd a o ri i n di vi di s
m x ri s Z vl e bi. kb il e bi s c ve T i s do ni sa da Z vl e bi s x a si a T i s m i x e d vi T e r T i Co n C xi
e ku T v ni s 70-74 w l i s, sa S u a l o si ma R l i s ka c s, x o l o m e o re 65-69 w l i sa s, ro ml i s
kb il e b d a c ve ni l i q ve da y bi sa da s xi vi s Z vl i s fr a g m e n t e bi a R mo C nd a a m g ro va Si.
g ro vi s ma r j ve na m x a r e s ga mo C nd a ba r Z a y i s Z vl e bi, ro ml sac a na to mi u r ad w vi vi s
Z vl e bi u n da mo y ol o da, ma g ra m ra to m Ra c ma r j ve na w vi vi s Z va l i 90⁰-a ni mo x ri T
ke d l i s ga s w ri va a, ma s ze i do q al a s fr a g m e n t i. ro go r ca Ca ns ze da fe na Si sa ma r x s
si g r Ze a r e yo da w vi vi s Z vl e bi a d gi l i s Se sa ba mi sad ke d l i s Zi ri s ga s w ri v da des.
e s fa q ti da ma da s t u r e be l i a i n di vi di s s x va a d gi l i dan ga d m o s ve ne bi sa. ma r cx e na w vi vi s
Z va l i ki Se sa Z l o a ax a l i ta Z ri s m Se ne bl ob i s d ro s a mo va r da da dai n t v r a, x o l o ra c
da r Ca, ga da a d gi l e s m x ri s Z vl i s q ve da e pi fi z Ta n e r Ta d.

y bi s ma r cx e na na xe va r ze Se mo r Ce ni l i a: P1,2; M1,2;; ma r j ve na ze ki: I; III- e S vi; P1,2; M1.M2,3
a l ve ol e bi ga r Tu l e bu l i, Ci r q o va ni a n Te bi Ti p ro ce si s na k va l e vi T a a; # 9,10- kb il e b
d a c ve ni l i q ve da y ba, ni ka pi s o r ma g x v r e l i a ni fo so -Z gi de Ti, ra c ge ne ti ku r ga da x r a s
wa r mo a d ge ns, ma g ra m a m ko n k re t u l Se m i T x ve va Si a m ga da x r a s da e ma t a ga r Tu l e bu l i
Ci r q o va ni a n Te bi Ti p ro ce si, ra c Se sa Z l o a e ni s a mo k ve T i s Se m d g o m i n fi ci re ba -

i n t o q si ka ci i s Se de gi y o fi l i yo. sa e r To d,
no r ma e r T i x v r e l i a ni ka pi s e r T m x a r e s,
y o ve l g va ri da na ma t e bi s ga r e Se. s x va da s x va
o r ga ni z m i ga n s x va ve bu l a d re a gi re e bs ze wol e b ze.

a ma ve g ro va Si a R mo C nd a: a. k vi ri s t a ve bi
o s sa pa te l la, ro ml Ta ga r e ze da pi re bi da fa r u l i a
Z vl o va ni wa na za r d -x i w ve bi T, na x v r e t e bi T da
s x va sa xi s wa r mo na q ne bi T, ra c da ma da s t u r e -
be l i fa q ti a i n di vi d Ta be ro bi sa. a na l o ge bi
da da s t u r e bu l i ma q vs si v r ce sa da d ro Si:
d ma ni s i s i o ni s ta Z ri s i at ak q ve Sa sa ma r x e b Si;
s ka l a u ri s m i T a Si, de da Ta mo na s t ri s w i na m Z R v ri s
na S Te b ze; s va C na Z i a n Si, s ve ti c x o vl i s e kl e si i s
sa Z vl e Si da m i s i r g vl i v ga n fe ni l zo gi e r T

samar xsa Tu akl damaSi da sxvagan. nor ma sada da gl uvi zedapirria, yovel SemTxveva-Si aseTi araa.

sasul ier o pirebi da gansakuTrebiT ber ebi, mTel i sicocxl is manZil ze asrul eben sxvadasxva ritual s, maT Soris daCoql mdgomar eobaSi, civ, nestian, uxeS zedapir ebze, sxvadasxva gar emo-pir obebSi, rac ganapir obebs swored kviristavis-muxl is damcavi farakis dazianebas. ufro rTul i faqt ebi c dami dast ur ebi a sxvagan.

b. orive winamris Semadgenel i, sxivis-radius Zvl ebi s zeda epifizebi. maTgan marj venis Tavze da bor cvze dadast ur da daJeJil oba-inficir eba-gar Tul ebiT miRebul i foso-xvrel ebi. nor ma bevr ad gansxvavebul ia. Ceni var audiT, dazianeba unda

gamoewvia zewol as, konkret ul ad ki Rrma kveTas, mrisa da winamris sazRvar ze. borcvis sapi rispir od dadast ur da msubuqad CamokveTil -at kecil i are, r amac var audi ufro ganant kica da real uri gaxada, j er awames, Semdeg ki mokveTes mt evani.

grovaSi napovni kbil ebdacvenil i individis sxivis Zvl is Tavzec dadast ur da igive defeqti, rogoric zeda individis sxivis Zvl is Tavzea.

am ori individis qveS kidev aRmoCnda 2 individis Zvl ovani naSTebi, TiTqmis in situ, magram Zval Ta dacul oba cudia niadagis nestianobis gamo, srul i preparaciis Cat ar eba c ki ar moxer xda, raTa ar CamoSl il iyo mmi Svel ovani kvanZebi.

zomodan mesame ConCxi insitu-a: kefis Zval i, zeda ybis marcxena naxevari da qveda yba, zeda da qveda kidurebi, mal ebi, menj is nawil i da masze dagrovil i zeda ori ConCxis fragment ebi.

dadast ur da dauZvrel i marj vena mt evani, romel sac akl ia TiTebis yvel a 14-ve fal anga, adgil zea mxol od maj isa da nebis Zvl ebi, rac Ceni azriT damadast urebel i faqtia TiTebis mokveTisa, nebis a da TiTebis sazRvar ze. samecni er o l iter at ur aSi (d.g. roxl ini. 1965 da sxv). fal angebis mokveTis sxvadasxva faqtia mot anil i.

defeqtiana kefis Zval ic, romel ic insitu Tavis adgil ze ido, zeda naxevis Sua midamoSi, gar edan Zval i amoRar ul ivi Taa da SemosazRvr ul ia xaoiani kuTxovani qediT. amoRar ul Si 5-6 sm sigrZis rkinis naWeri ido, Jangis patiniT sql ad dafar ul i. xaoiani qedi unda war moadgendes sisxl -l infisa da l iTonis xangrZl ivi ur Tier Tqm edebis Sedegs. es l iTonis sagan i individis sicocxl eSi unda moxvedril iyo kanqveSa qsovil sa da Zval s Soris da SesaZl oa gansakuTrebul i wamebis, erT-erTi saxe yofil iyo. kviristavic dazianebul ia-CamokveTil i aqvs zeda mesamedi, esec wamebis forma unda iyos. kidev Zvl is erTi-ori fragmentia, romel ic CamokveTil s waagavs.

zeda ybaze 3 uaRresad gacveTil i (abrazia) fesvia SemorCenil i: eSvisa da P1,2-sa. danar Ceni al veol ebi Sexor cebul -Sesr ut ul ia. ybis gar e zedapir ze 2 osteomi el itia, saidanac fesvis Zirebi icqirebian. qveda ybaze ori kbil ia P1,2. M1,2,3 al veol ebi Sexor cebul -Sesr ut ul ia, frontal uri kbil ebi ki sikvdil is Semdgom unda iyos dakar-gul i. rTu-l i odont ol ogi uri mdgomar eoba cxovr ebi s wesi dan gamomdi nar eobs.

kbil ebis cveTis donisa (cveTa dentin-amde da mis qvemOT) da Zvl ebis zogadi mdgomar eobis gaTval iswibebiT, sakmaod j anmrTel i individis asaki gar dacval ebis momentSi 80-84 wel i yofil a. zeda orisagan gansxvavebiT, rogorc maswavl ebel i, es individi gansakuTrebul adaa nawamebdasj il i. susti da avadmyofi organi zmi cxovrebis gansakuTrebul pirobebs, paTol ogiur probl emebsa da aseT wamebdasj a-gadasaxl ebas namdvil ad ver gauZl ebda

Ceni azriT, anTropol ogiur-paTol ogiuri kvlevidan gamomdinare, es (mesame) Zvl ovari naSTebi ekuTvnis wni da maqsi me aRmsarebel s, xol o zeda ori _ misi mowaf eebisaa.

meoTxe individis ConCxi anu pirvel ad dakrZal ul ic in situ-a. dazianebul ia, magram adgil zea Tavis qal a (qva hqonda moxvedrili da Camt vreul i iyo, qvac Sigve iyo); mal a-neknebi adgil zea xel uxl ebl ad anat omi uri wyobiT; zemo kidurebi, menj is fragmenti, defeqtiani tabuxis budiT-xeibari yofil a, bar Zayis Zvl ebi, wivis Zvl ebi Sesul ia saZirkvl is zonaSi, rac maZl evs var audis gamoTqmis saSual ebas, rom piri-mama arseni dakrZal ul i unda yofil iyo amJamad dangreul taZarSi marcxena mxares, al baT sakurTxevel Si. dRes moqmedi taZari pat araa, daSenebul ia Zvel nangrevezda amitom samarxi aRmoCnda sakurTxevl is qveS da marcxniv. piri 75-79 wl is, saSual oze maRal i yofil a.

zeda da qveda ybaze 4-4 kbil ia. zedaze P1,2. M1,2. M2-is gvirgvinze, apr oqsimal urad kariesul i defeqtia. qvedaze P2. M1,2,3. danar Ceni sikvdil is Semdgom unda iyos dakargul i. saf eTql is Zvl is Sida mxareze, piramidis ZirSi garTul ebul i Cirqovani anTebiTi procesis Sedegi _ xrel ia, Txemis Zval ze ki randeni me miel omuri fosoa (onkol ogiuri foni). cxovrebis wesidan gamomdinare, wel isa da gul mkerdis mal ebi defeqt ebiTaa.

oTxive individi (ConCxi) zust ad erTimeoris qveSaa dakrZal ul i. aq erTi ni uansi davafiqsire: pirvel ad dakrZal ul sa (mama arseni) da mesamis (mama maqsi me) Zvl ebs Soris, ase 5-7 sm sisqis niadagis fena ei. mesamis gadmosveneba-dakrZal va monxdar a drois xangrZlivi monakvetis Semdgom, xol o zeda samis (mama maqsi me da misi ori mowafe) Zvl ebs Soris niadagis fena ar aris, rac mi ani Snebs samives TiTqmis erTdroul gadmosveneba-dakrZal vase.

adgili saidanac gadmoasvenes: j er aiRebdnen Tavis qal as, Semdeg zemo kidurebs, menj s, qvemo kidurebs, bol os danarCen Zvl ebs erTobl iobaSi da axal adgil as imave Tammi mdevr obiT daawyobdnen rogorc aal ages, xol o Zvl ebis grovas SuaSi moaqcevdnen. adami anis ConCxi, Tavis qal asTan erTad, 206 Zvl isagan Sedgeba, aq ki 4 ConCxis

Zvl ebi namdvil ad ar aris, niadagsac ar etyoboda Zvl is daSl iT gamowveul i fercvl a. ar gamovricxav axal i taZris mSenebl obis dros, mdgomar eobis Sesabamisad Zval Ta gadanacvl ebaganadgur ebas, aseve oqros maZiebel Ta xel yofasac. es aris real uri an real urTan maqsimal urad mi axl oebul i situacia.

sasurvel ia pirvel gansasvenebel i adgil is gamokvl eva, damatebiTi informaciis miRebis mi zni T.

marjvenaSi nagul isxmevia mt evani, Semadgenel i nawil ebiT. adgil zea oTxive individis 8 mxris

Zval i, samagier od araa TiTebis fal angebi (1-2 saf rCxil es gar da), anat omi ur ad erT mt evanze 14 fal angaa.

t aZar Si aRmoCeni li 4 individi s Zl ovari naSTebi manaTa monastri s kecl ebs ar gascil ebia. anTropol ogi ur-pa-Tol ogi uri gamokvl eva, Zvl ebis mowesrigeba da foto fiqsacia, moxda taZris SigniT da mis ukan, taxt-kecl eze, rac kar gadaa asaxul i foto masal aze.

i dentici reba moxda, real ur ad dadast ur da oTxive ConCxis vinaoba:

pirvel ad dakr Zal ul ia _ mana ar seni, Semdgom _ mana maqsi me da bol os mi si ori mowaf e.

vl adimer asl ani Svil i

ivj avaxi Svil is sax. istori isa da eTnol ogi is institutis anTropol ogi uri kvl evis l aboratori is ufrosi mecni er TananSr omel i, istori is mecni er ebaTa doq-tori, anTropol og-pal eopaTol ogi.

7.09.2010. dedaqal aqi.

wmi da maqsi me aRmsarebl i sadmi mi ZRvni l i

III saer TaSor iso saRvTis met yvel o samecni ero konferenci is daskvni Ti dokumenti

Tbilisi _ cageri _ l ent exi
2010 wl is 20-25 oqt omber i

wmi da maqsi me aRmsarebl is cxovre b isa da moRvaweobi sadmi mi ZRvni l i konf er encie- bi imar Teba 2005 wl idan.

konf er enci is organi zat or ebi arian _ saqar Tvel os sapat riar qo, wm maqsi me

aRmsarebl is saxel obis saRvTis met yvel o- samecni ero centri, wm andria pirvel wode- bul is saxel obis qar Tul i univer siteti.

III saer TaSor iso konf er enci is monzade- basa da Cat ar ebas xel mZRvanel obda cageri sa da l ent exi s mTavar epi skoposi st ef ane (kal aij iSvil i), doqtor Jan-kl od l ar Ses Tanadgomi Ta da koor dini r ebi T.

konf er enci is muSaobaSi monawil eobdnen _ RvTis met yvel ebi, pat rol ogebi, saekl esi o is- torikosebi, fil ol ogebi, arqeol ogebi, anTropol ogebi, roml ebi c swavl oben wm maqsi me aRmsarebl is cxovre b asa da Semoqmedebas: cag- erisa da l ent exi s mTavar epi skoposi st ef ane (kal aij iSvil i) (saqar Tvel o), her cogovni s epi sko- posi aTanase (evti Ci) (ser beTi), Jan-kl od l ar Se

Tbilisi

(saf rangeTi), grigori beneviCi, petre mal kovi, nat al ia gol ovni na, ia mel ni kova (r useTi), val eri sil ogava, vl adimer asl ani Svil i, revaz xvi st ani, eTer qavTar aZe (saqar Tvel o).

moxsnebebi mi eZRvna wm maqsi me aRmsar ebl is cxovr ebisa da Semoqmedebis sxvadasxva aspeqt s.

wm maqsi me aRmsar ebl is cxovr ebas mi eZRvna Temebi: 1) saqar Tvel oSi wm maqsi mes saxi s fol kl or izaciis Sesaxeb; 2) dausr ul ebel i arqeol ogiuri kvl evis Sesaxeb, romel ic Cat ar da 1914 wel s n. maris xel niZRvanel obi T wm maqsi mes safl avis Zi ebis mi zni T; 3) Tanemdrove arqol ogiuri kvl evis Sesaxeb wm maqsi me aRmsar ebl is monast er Si; 4) anTropol ogiuri anal izis Sesaxeb, roml is Sede gadac dai do winaswari daskvna wm maqsi mes sax. ekl esi is sakur Txevel Si aRmoCeni l wmi da nawil Ta _ wm maqsi me aRmsar ebel Tan, mi s or mowaf esTan (wm anast asi apokrisi ari da wm anast asi beri), agr eTve, wm ar senTan (vis saxel zec aigo Tavdapir vel ad es monast eri) i den tificir ebasTan dakavSi rebi T. am aRmoCenam saSu al eba mogvca nayofier ad gvemsj el a wm maqsi mes cxovr ebis ukanasknel periodTan dakavSi rebul faqt e bze.

wm maqsi me aRmsar ebl is Semoqmedebas mi eZRvna Temebi, roml ebic Seexeboda: 1) mi si menkvi dr eo bis fil ol ogi ur aspeqt ebs; 2) saRmTi smet yve l o da 3) sul ier saki Txeb s.

konferenciis monawil eTa nawil ma ganaxor ciel a eqspedicia ski mer Si _ qvemo svaneTis maRal miTian adgil as, sadac savar audod mdebar eobda bizanti uri cixe-si magre sqi marisi, romel Si c Tavis i cxovr ebis bol o Tveebi gadasaxl ebaSi gaat ar a wm maqsi mem konferenciis monawil eTa azri T, saWi roa am adgil is arqeol ogiuri kvl eva.

konferenciis monawil eebma nayofier ad miCni es wm maqsi me aRmsar ebl is saxel o bis saRvTismet yvel o-samecni er o centris saqmi anoba, saWi rod miCni es zemo T CamoTvl il i mi mar Tul ebebi T kvl evis gagr Zel eba da am saki Txebis mecni er ul i ganxil va wm maqsi me aRmsar ebl isadmi mi ZRv ni l momdevno konferenciebze, roml ebic reg ul ar ul ad gai mar Teba.

cagerisa da l ent exis niTavar epi skoposi st ef ane her cogovi ni s epi skoposi aTanase profesori, doqtori Jan-kl od l ar Se profesori, doqtori val eri sil ogava profesori, doqtori revaz xvi st ani doqtori grigori benevi Ci doqtori petre mal kovi doqtori ia mel ni kova doqtori vl adimer asl ani Svil i doqtori eTer qavTar aZe nat al ia gol ovni na

Tbilisi

l ent exi

cageri, l asuriaSi s monast eri

mTavar episkoposi ioane: `umaRl esi ganaTl ebis probl ema gadaj aWvul ia qveyni s ekonomikuri ganvi Tarebi s procesTan~

2008 wl is 27 ivmiss, srul iad saqarTvel os kaTolikos-patriarqis uwmidesisa da unetar esis ilia Il-is locva-kurTxeviTa da wmi nda sinodis ganCinebiT, mRvdel mTavr ad xel dasxmi - saTvis gamorCeul i iyo protopr esviteri giorgi

gamr ekeli cur tavel i episkoposis titul iT. xel dasxmis win mas ewoda ioane.

amJamad igi saTaveSi udgas rusTavisa da marneulis eparqias. gar da saeparqio saqmianobisa, meufeoane sapatriarqos daviT aRmaSeneblis saxelobis ganaTl ebis centrs xel mZRvanel obs.

1993 wl idan ganaTl ebis centris TanadgomiT gaixsna mra val i zogad-saganmanaTl ebl o skola, iqmneba axali saxel mZRvanel oebi. meufis uSual o monawileobiT TbilisSi 1992 w. gaixsna wmi nda eqvTime da giorgi mTawmi ndel ebis saxelobis skola; Camoyal ibda wmi nda werilis mTargmel Ta jgufi; 2000 wl is Teber val Si daarsda Jurnal i `rwmena da codna~

dRes rusTavisa da marneulis mTavar episkoposi ioane (gamr ekeli) Cveni Jurnal is stumaria.

_ dagvl oceT meufeo. gvesaubreT im probl emebze, rac dRevandel i skol is aRsazrdel ebis da umaRl esi saswavl ebl is studentebis winaSe dgas. Tqveni azriT, rar reformebi unda gat ar des ganaTl ebis sistemaSi, rom mona val i Taoba sworad aRizardos?

_ Rmer Tma dagl ocoT. is rom Cveni saar mZRdel o-saganmanaTl ebl o sistema moiTxovs reformirebasa da gaumj obesebas, amas yvel a aRiarebs, magram ranimar Tul eba unda hqondes, ra RonisZie-

bebi unda gat ar des, ra koncefcia unda daidos, am sakiTxebTan dakavSirebiT, kvlav azrTa sxvadasxvaobaa. bol o 10-12 wl is manZil ze, Cveni ganaTl ebis sistema permanent ul i eqsperimentebis sferod iqca dRes Cven ra gvaqvs, Znel i saTqmelia, komunisturi rejimis droindel i ideologizebul i skola aRar arsebobs; maSindel i swavl ebis meTodi dawunebulia, aRzrdi sistema gauqmnda. amis sanacvl od ra SevqmeniT Cven? _ dRes gvaqvs kerZo skol ebi, Tavisi programebiT, mi-

მართალია ები და მთლიანობა. ასევე ტიპის
 სკოლები ზრდად ორიენტირებული არ-
 საზრდელის მოზადებზე სწავლის სემდეგი
 საფურცლები, ანუ უმართლესი სასწავლებ-
 ლისთვის. შეიძლება იტყვას, რომ ეს ორი-
 ენობრივი ტადრეტი, რაც დავრცავთ საბო-
 ლანო სისტემად. მაშინ გამოვლინდება იდე-
 ატივის ტენდენცია, რომ სკოლის სემდეგი
 აუცილებლად უმართლესი სასწავლებელი
 დაეხმარება. სწავლის დაამტკიცებს იკ-
 გეზი ეოდა კვალიფიკაცია და სავალდებუ-
 ლო სამუშაო ადგილი. ცხოვრების საზრისა და
 მიზანდასრულებული აქალაგაზრდობის პო-
 ლიტის სისტემა თავისი მიზნებისთვის იყენებ-
 დნის სავალდებულებას უმართლესი სას-
 ხურ-სი არ არსებობს. ნაცნობობა, მეგობ-
 რობა, ნათესაობა კავშირები, სამუშაო ად-
 გილის მოზებზე ხერხდება. იმ სპეციალ-
 იზაციის გამოვლინება უმართლესი სას-
 წავლებელი, არის თუ არა მოქმედი – ამის
 სეფაზე არ ხდება. ამიტომ, უმართლესი
 სასწავლებლები დამტკიცებენ დარცხ-
 ივით, თუ უმართლესი დამტკიცების
 სემდეგი, დიდი განსხვავება არ არის. უ-
 მართლესი სპეციალისტი, თუ მუშაობს გა-
 მოცდილება არ გააჩნია, საკმაოდ მოკლე ხან-
 სის დისკვალიფიკაციას.

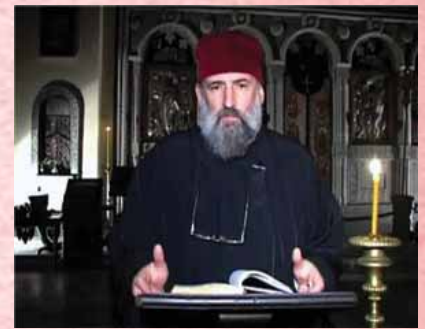
დნის სახელმწიფო ეკონომიკა არ არს-
 ებობს, ვგულახმობ ვარჯიშებს, მეურნეობ-
 არსებობს კერძო სექტორი. ვარჯიშები დ-
 სპეციალისტების მოქმედი ზალიან მცირეა.
 ცენკვირდება ეკონომიკის ფართო მას-
 ბის განვითარება, რომ დიპლომირებუ-
 ლი სპეციალისტები (აქალაგაზრდები) და-
 საყმდნენ სპეციალისტების მიხედვით. და-
 საყმდნენ და არა, ორდონად იმუშაონ. დ-
 რის უამრავი უმართლესი განათლებით,
 ვინც მიღებული კვალიფიკაციის სე-
 საბამის სასხურ-სი არ მუშაობს. ო-
 გინი რომ არცინოს, ზოგი და-
 ლთან მუშაობს, ზოგი – მუშად, ზოგი –
 ბენჯინგასამართ პუნქტზე. ესეგი, ვ-
 ეყვანას, უპირველეს ყოვლისა, სწ-
 ვირდება ეკონომიკის სტრუქტურის
 განვითარება.

უმართლესი განათლების პრობ-
 ლემა გადაიჭრება ეკონომიკის გან-
 ვითარების პროცესთან. ეკონომიკის
 განვითარების გარეშე უმართლესი
 სისტემის პრობლემების გადაწყვე-
 ტა ფართო მასტაბით

შეიძლება ები ია. ერ-
 ტული ება შეიძლება ე-
 კარგი განათლება
 მიიღონ, სამუშაო
 იშვონ; აკ თუ
 არა უცხოეთში
 მინც, მაგრამ ს-
 ვებზე რა გა-
 ტონ? ამიტომ,
 უმართლესი გა-
 ნათლების სფერო-
 სეველები და სე-
 ვიზრდები ზოგად-
 განათლებით. ზო-
 გად განათლე-
 ბის (სასკოლო გან-
 თლები) გარდა-
 ვალი საფურც-
 ლი უკავია ადამ-
 იანის ზრდის, გან-
 ვითარებისა და
 მისი უნარის, სე-
 საზღვრების ო-
 ბიის რეალიზაცი-
 ის პროცესში. ის
 აუცილებელია,
 მიუხედავად ი-
 მისა, განვითარ-
 ებულია ეკონომი-
 კის სტრუქტურა
 ცენკვირდება
 თუ არა. სკოლა-
 დამტკიცების
 როგორც საზოგად-
 იანი უფლებანი
 ვერი, იტოვს
 დასაყმეობს,
 მაგრამ სასკო-
 ლო ზოგად-
 განათლება ამ-
 სთვის არ ამ-
 ჯობს მას. ეს არ
 არის მისი ფუნ-
 კცია. ამისთვის
 არსებობს პრო-
 ფილური სას-
 წავლებელი. ზო-
 გად განათ-
 ლების სფერო-
 სი არის რანდ-
 იმე პრობ-
 ლემა.

სოციალური გამოკითხვების მა-
 ცენებელი მომობენ, რომ ცენ-
 კვირდება სწავლის
 დაბალი დონეა. ბო-
 ლო ერთი-ორი
 ელია, რაც სიტუ-
 აციის გაუმჯობ-
 ესების საკ-
 იდა ნაბიჯები –
 სკოლებში არ-
 დგა ვრე-
 ბი, რომელთა
 სასუალებითაც
 ხდება ბავშვთა
 ნიშნისა და ინ-
 ტერესთა სფერ-
 ოს გამოვლენა.

არის მეორე
 პრობლემა.
 გარდავალი
 ასაკის ბავშ-
 ვების დამა-
 სიატელია ნო-
 ვაციების მი-
 მართდა ინტერ-
 ესება. ეს ნო-
 ვაციები: ტელე-
 გაცემები ბავ-

Svebi saTvis, interneti, kompiuteri da aS. samwuxar od, teqnikuri proqresis moxmar ebis kul tura CvenTan Zal ian dabal ia. angvari kul turis Camoyal ibebis mi mar Tul ebiT muSaoba ar midis arc oj axSi, arc skol aSi. bavSvebSi viTar deba monmar ebl uri fsiqol ogia, pirvel adgil ze dgas garToba. maT ar undaT Sr oma, swavl a, Tavisi gar emos mowesrigeba; TviTaRzr dis procesi am pirobebSi daknibul ia. es aris saskolo aRzr dis sistemis probl ema, oj axuri da sazogadobrivi aRzr dis probl ema. es gavlenas axdens saswavo procesze, codnis doneze da garkeul fsiqol ogiur darRvevebs iwvevs, viTar deba infantilizmi. aseTi bavSvebi arian fsiqol ogiur ad ar amdgr adebi, uyal ibdebaT nevrozul i xasiaTi, advil ad Sedian konfliqt Si mSobl ebTan da maswavl ebl ebTan. am process xel s uwyobis, rac Cven dasavleTidan gvaqvs gadmoRebul i yovel g-

vari anal izis gar eSe, bavSvTa TviTSegnebis kul turis gaTval iswinebis gar eSe; es aris aRzr da-ganaTl ebis sistemis liberal izacia _ gaTanabr eba bavSvisa mSobl Tan, aRsazr del isa _ aRmzr del Tan. es axal probl emas qmis bavSvis social uri aRzr dis procesSi. es probl ema scil deba saskolo sivr ces. es aris sazogadobrivi, oj axuri da saxel mwi foobrivi probl ema. cxadia, igi gavlenas axdens ganaTl ebis sistemis sworad Camoyal ibebaze.

ra gamosaval svxedavT am situaciaSi? _ Tu ar gamTl ianda oj axi, skol a, sazogadoba, Tu ar gamTl ianda saaRmzr del o sivr ce, oj axi _ sazogadobasTan, oj axi _ skol asTan, Cven saqme gveqneba dar Rveul i fsiqikisa da Rirebul ebebis mqone adami anebTan, adgili daeTmoba TviTnebur obas, qaossa da areul obas. 90-iani wl ebidan Cvens qveyanaSi didi doziT SemoiWra Tanamedrove civilizaciis marginal uri kul tura. ganaTl ebis sistemis winaSe dgas aRmzr del Ta aRzr dis probl ema. gansakuTrebul i yur adRebis sagnia pedagogiuri kadr ebis momzadeba.

_ romeli kl asidan unda iswavl ebodes religia skol ebSi?

_ oj axi Tu ekl esiuria, bavSvipat ar aobidanve eCveva moZRvar Tan urTier Tobas da religiuur ganaTl ebas Tandan Rebul obs. rac Seexeba zogadi ganaTl ebis sistemas, iq gacil ebiT ufro rTul ad aris saqme. religias ver aswavl i mxol od wignebiT. skol aSi bavSvebs SeiZl eba mi vawodoT codna tradiciuli sar wunoebis Sesaxeb, istoriuli, kul turuli da zneobrivi codna, magram Tu am codnam ar hpova adgili bavSvis gul Si, cnobier ebaSi, maSin miRebul i codna dar Ceba garegnul codnad da bavSvma SeiZl eba is mal e daiwiyo.

bavSvebs Tavidarve unda vaswavl oT: vin Semoitana qristianoba saqar Tvel oSi, vin iyvnen pirvel i wmindanebi, ras aswavl is saxar eba, igavebi saxar ebidan, saRmr To istoriis etapebi, Cveni ekl esiis istori-

ის ეტაპები, სადა რასიონიანია, სადა რომელი თაზარია რწმენა სინაგანი ნიშნა, ზალა, ენერჯია, მაღლი და ნატელი, რომელიც ტანდატან კრისტეს გზით ვაივანს ადამიანს.

სკოლაში, კვირაში ერთი საათი ეტობა რელიგიის გაკვეთის, ხოლო ბავშვები ყოველდღე რამდენიმე საათის განმავლობაში უყურებენ სერიალებს, ერთობიან კომპიუტერული თამაშებით, სარგებლობენ ინტერნეტით. ამიტან განსაზღვროთ, რა უფრო მეტი დოჯით მიეწოდებათ მათ და რა ნაკლებად. მაგრამ რწმენის ერთი მცირედი სიტყვა, ერთი მარცვლი მაღლისა შეიქმნება ისე გარვივდეს, არმოდენდეს, ადამიანს ისეთი ნაყოფი გამოიღოს, რომ ყველ აფერი სრულიად სევალოს მასში. ცენრისი პასუხისმგებლობა გვაყვს დაკისრებულს, ის უნდა მივცეთ ბავშვებს: ზნობრივი ცოდნის საწყისები, ტრადიციების საფუძვლები, განვავითაროთ ისტორიული ცნობიერება, ვასვავლოთ რელიგიის ზირიტადი დებულებები, დანარცენი კი რწმენის მაღლით გამოვალბდება.

— როგორ გაიხსენებდით ტყვენი პირველი სექვედრას მის უმინდობასა და უნეტარეობასთან ილია II-სთან?

— მონათვლის შემდეგ, გამიწნდა სურვილი, მემსახურა უფლისათვის თაზარსი. ეს ცენი გულსნადები ერთ-ერთ მოზრვარს გავუზაირე. მან კი მიწია, — სტიყარსი შემოსეო (1983 წ.), შემდეგ სიონის სპატრიარქო თაზარსი მიმიყვანა მის უმინდობასთან და სტიყარი მიმკურთხა. ამის მერე უკვე ყოველ ვირვა-ლოცვას ვესწრებოდი, ვიყავი უმინდების გვერდით. ასე ვაიხ-

სენებდი ცენს პირველ სექვედრას პატრიარქთან.

— გვესაუბრეთ ტყვენი ეპარქიის შესახებ. რასიტულები დაგვცდათ და რა შეცვალა დრეს?

— ეპარქიაში დანახვდა უკვე საკმაოდ მონაზი არებულები ეკლესია, ტორმეტი მოკმედი თაზარი და სამლოცველო, ცვიდმეტი მოზრვარი. ამორველივადსი, რაც ეპარქიაში დავინისე გავხსენით კიდევორი სამლოცველო, დასარულს უახლოვდებაორი თაზრის მსენებლობა, გამოვალბდება ერთი სამრევლო სკოლა, ცოტახანსი მეორეც გაიხსნება. ტვესი ერთხელ ვიკრიბებთ მოზრვებთან ერთად, ვსაუბრობთ მონავალგეგმვზე, არებულ პრობლემებზე; გამოვეცით საეპარქიო გავეტი, რეგიონული ტელევიზიით კვირაში ერთი საათი ეტობა მოზრვართან საუბარს.

— რამდენი ეკლესია-მონასტერია ტყვენი ეპარქიაში?

— მონასტერი არ არის; ის, რასაც მონასტერი ჰქვია ცხოვრების ვესიტ, ტიპიკონით, სიმუდროვით, ლოცვით და მარხვით, გარკვეულ მორცლებით, მსახურებით, ტრადიციით, მოზრვობით, ასე-

Ti monasteri cvens epar qiaSi, samwuxar od, ar aris.

rusTavi aSenda, rogorc samrewvel o qal aqi, taZrebi aq saerTod ar iyo. taZrebi s mSenebl oba iq mxol od 1990 wl idan daiwo.

epar qiaSi aris sakaTedro taZari wm mefe vaxt ang gorgasl is saxel obis. qal aqSi aSenda RvTismSobl is xarebis, miTavarangel ozTa saxel obis, wm petresa da pavl es, wm giorgis, wm nikol ozis saxel obis taZrebi; moqmedebs Tor meti asureli mamis, grigol xanZTel is, wm ioakime da anas, wm ninos, RvTismSobl is safarvel is saxel obis saml ocvel oebi.

— 1989 wels dainiSneT Tbilisis sasuliero akademiisa da seminariis rektorad, 1993 wels — saqarTvel os sapatrariarqos saswavo komitetis Tavmjdomared, xolo mogvianebiT — sasuliero akademiisa da seminariis prorektorad. rogor gaisenebdiT am periods?

— Tbilisis sasuliero akademiaseminariis rektorad 1989 w. dainiSne. maSin seminaria mcxeTidan axali gadmosuli iyo da akademi — axali gaxsnilli. marTlac bevri ram iyo gasakeTebeli. xSirad sivrce ar gyofni da, Tan-

daTan gavf ar dovdiT. epar qiebi dan Camosuli studentebisTvis Sei qma da gaisna sacxovrebeli pansioni. am dros akademi aSi iyo erTi kursi, xolo seminariaSi — sami, patriarqis locva-kurTxeviT Sei qma ori fakul teti: qristianული anTropol ogiis da qristianული xelovnebis. Semdeg gadami yvanes sapatrariarqos axlad Seqmil saswavo komitetSi. miuxedavad imisa, rom 90-93 wl ebSi uamravi probl emaiyo, Tbilad maxsendeba is wl ebi — erT did oj axad vcxovr obdiT.

— Tu SeiZleba gvesaubreT Tqveni dRevandel i saqmi anobis Sesaxeb.

— axl axans moviare dasavl eT saqarTvel os epar qiebi ar sebuli sapatrariarqos skol ebi. gaxar ebuli davbr undi. dRes bev epar qiaSi mimdinar eobs ganaTl ebis ker ebis aRdgena, aRor Zineba da ganvitar eba. es aris zogadsaganmanaTl ebl o skol ebi. ekl esi is egidiT, nangrevebi dan xdeba skol ebis aSeneba da Camoyal ibeba. adgil obrivi mosaxl eoba did mxar daWer as ucxadebs aseT saganmanaTl ebl o ker ebs. 1992 wels, saqarTvel oSi aseTi sami skola iyo, dRes ki or mocamde skol aa. aseT skol ebSi, rasac erovnuli gegma moiTxovs, saval debul od yvel aferi iswavl eba. amis garda, damatebiT iswavl eba wmin da werili, saRmr To istoria, ekl esi is istoria da aS.

ganaTl ebis centr Si mimdinar eobs muSaoba am skol ebis aTvis damatebiTi saxel mZRvanel oebis Seqmaze, uwevT konsul taciebs, vatar ebT saswavo procesis monitorings skol ebSi. seminar ia-akademi aSi

ისვალ ება ZiriTadad, saRvTismet yvel o discipl inebi, xol o saer o uni ver sit et - Si Tbil issa da SuaxeVSi (Zvel aWar aSi) student ebs fil ol ogiisa da sxvadasxva dar gebis mecnier ebad zr di an.

– Tqvens skol azec gvesaubreT.

– skol a Cemi ar aris. drodadro vexmarebi maT. wm eqvTime da giorgi mTawmi nadel ebis saxel obis mar Tl madi de bl uri skol a 1992 w. daar sda. skol am 16 wl is manZil ze Zal ian rTul i gza gai ara. hqonda Senobis probl emma, magram Tbil isis meriis daxmarebiT wm eqvTime da wm giorgi mTawmi nadel ebis saxel obis gimazias gadaeca axal i Senoba did di Rom Si. skol a orwel iwadnaxevaria rac axal SenobaSi gadavida. am xnis ganmavl obaSi moswavl eTa raodenoba gaor magda. Tu adre 200 moswavl e swavl oba xla 400-ze meti swavl obs. es met yvel ebs mosaxl eobis moTxovnaze da ndobaze sapat ri arqos skol ebis mi mar T. es ki, pir vel rigSi, swavl ebis doniT, saaRmzr del o muSaobi T gani sazRv eba.

– Tqven gamocemebze ras gvet yviT?

– wm weril ze muSaoba daviwyeT 1991-1992 wl ebidan. uwm ndesi sa da unet ar esis ilia I-is l ocva-kur TxeviT, Sevqmeni T mTar gmel Ta j gufi. dReisaTvis, Tanamedrove qar Tul enaze gvaqvs na Tar gmi oTxive saxar eba da bibli is pir vel i ori wigni.

Cveni Tar gmanis umTavresi principia, Zvel mTar gmel Ta gamocdil ebis gaTval iswineba da Tar gmis sizuste. wm weril saqvs ori ZiriTadi misia: l itur gikul i anu saRvTism saxuro da misi oner ul i, anu ekl esis ga reT myofi sazogadoebisTvis RvTis si tyvis mowodeba Tanamedrove enaze. Cveni Tar gmani misi oner ul saqmes ensaxur eba, l itur gikul praqtikaSi ar gamoiyeneba.

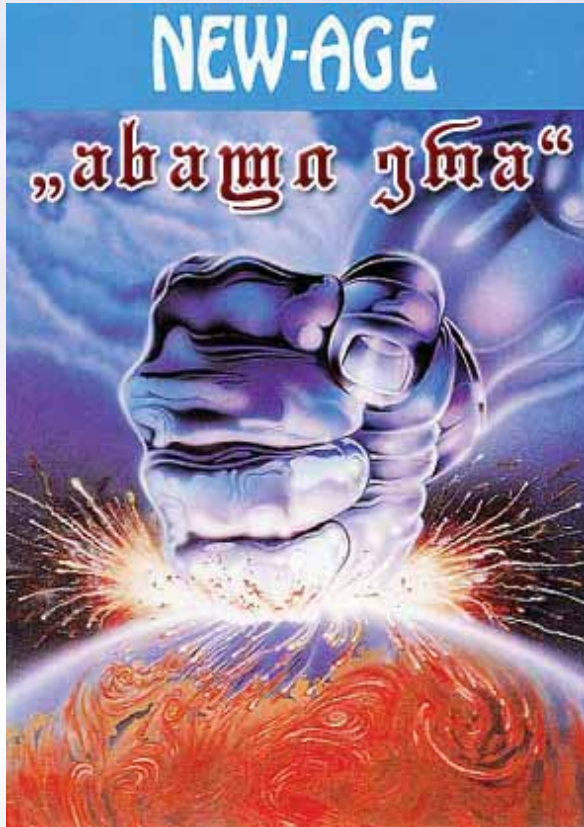
– ras gvir CevdiT axal gazr debs, rogor unda vicxoroT, rom mudam RvTis safar vel qveS viyoT?

– axal gazr debs rac ar unda ur - Cio, isini mainc Tavisebur ad cxovr oben. maxsovs, Cems Svils darigebas vaZl evdi. niTxra _ me geTanxmebi, vici rom swors meubnebi, magram me minda gamocdil eb iT davr wunde amaSi. minda davr wunde Cems gadawyvetil ebaSi, Tundac Secdomebis daSvebi T mi vide aqande.

axal gazr debs vur Cevdi usminos RvTis sityvas, wm weril s, ekl esias, wm mamebs, Tavis moZRv ebs, aRmzr del -damrigebl ebsa da mSobl ebs. uZReb Svils, roca gauWir da gaaxsenda mamis saxl is siTbo, siyar ul i, si keTe, naTel i. cxovr ebis nizaria WeSmaritebis Zieba, RvTis saxl Si mosvl a. dacemis gareSe, uSecdomod es ar xdeba; gaxsovdeT, rom Rmer Ti mowyal ea da el odeba uZReb Svils.

int er vi u moanzada
naTia goguaZem

მTavarepi skoposi stefane

anu `axal i~ moZraoba sul is warwymedi saken

(gagr Zel eba, das. ix. `axal gazr doba- #8)

mobinadre sul ebTan da, garkveul - wil ad, vaiZul oT isini iqonion Cven-Tan urTierToba.

gasul or saukuneSi spiritizmma gansakuTrebul i popul aroba moipova aSSsa da evropasi. dResac ar cxreba es uazro interesi _ atrial eben TefSebs, magidebs, iTvl ian kakuns da aS.

amerikaSi, magal iTad, didi popul ar-obiT sargebl obdnen debi qeiT da margaret foqsebi. isini cxovrobdnen saxl Si, romel Sic moCvenebebi binadrobdnen da xSirad esmodaT kakuni. maTi gancxadebiT es iyo am saxl is yofil i binadari Carl z rosmi, romel ic didi xnis mkvdari iyo, magram ver isvenebda da kedl ebze kakuniT moiTxovda kontaqtsi Sesvl as. debma foqsebma daamyares masTan kontaqti, ramac maT didi popul aroba moutana. mal e maT sxva

`axal i eris- mkvebavi fesvebi _
spiritizmi, Teosofia da
narkokul tura

spiritizmi

`axal i eris- seqtanturi mimdinare-obis erT-erTi fesvi _ spiritizmia. igi araviTar siaxl es ar warmoadgens, uxsovari droidan arsebobs da yvelaze primitiul fsevdorel igiur sistemebs axasiaTebS. spiritizmi aris rwmena imisa, rom Cven SegviZl ia davamyaroT kavSiri imqveyniur samyaroSi

qeiT da margaret foqsebi. saxl i sadac isini cxovrobdnen

sul ebTanac iswavl es kontakTis dam-
yareba. bol os isini barnumis cnobil i
cirkis programaSi Seiyvanes mTavari
nomriT _ `pasuxebi sul ebTan dasmul
kiTxvebze-.

Teosofia

`niu eijis- kidev erTi fesvi _
`Teosofiaa-, romel ic daarsebul ia el
ena bl avatskaias mier. Teosofia war-
moadgens spiritizmis, hi pnotizmis, aR-
mosavl uri da egvi pturi miTebis, okul-
turi xerxebisa da meTodebis, as-
trol ogiisa da ezoTeruli
anTropol ogiis, agreTve aRmosavl uri
rel igiebis nagl ej ebis gan Sekowi webul
naerTs. yovel ive es el ena bl avatska-

el ena bl avatskaia

iam auria Tavis
areul tvinSi da
Sestavaza `RvTae-
brivi sibrZniT-
avsebul mimdevrebs
`axal i-, anu `kargad
daviwyebul i Zve-
li i- `sibrZnis- sax-
iT, romel ic WeS-
maritebaze maRI a
dgas. anu el enes
bodva `brZen-
TaTvis- axal i re-
ligia gaxda.

vin iyo el ena
bl avatskaia?

el ena petres asul i gani (el ena
petrovna gan) 1831 wel s ruseTSi dai-
bada. j er kidev oci wl isa ar iyo, roca
gaTxovda xanSi Sesul general bl av-
atskize, magram or TveSi miatova da mas
Semdeg TavisTvis cxovrobd. is mogza-
urobda evropis qveynebsa da indoeTSi,
ecnoboda sxvadasxva rel igiasa da
fil osofias, Tavis iT daamyara kavSiri
`sul ebTan-, romel Tagan erT-erTs _ e.w.
`mefe ioanes- gansakuTrebiT gamoyof-
da. e. bl avatskaia gamoirCeoda uCveu-
l o simsuqniT da arnaxul i bil wsity-
vaobiT.

1875 wel s man da amerikel ma pol k-

el ena bl avatskaia da pol kovniki ol koti

ovnikma ol kotma niu-iorkSi daaarses
`Teosofiuri sazogadoeba-, roml is
lideric igi Tavis gardacval ebamde,
1891 wl ame iyo. mis swavl ebaSi `axal i
era- meeqvse rasis dabadebas ukavSi rd-
eboda (Cven, misi gagebiT, mexuTe rasa
varT). bl avatskaias gamoangariSebiT `ax-
al i era- 25000 wl is Semdeg `mogvi ax-
l ovdeboda-. Tumca mal eve `axal i eris-
dadgomis vazdebi sagrZnobl ad Seam-
cires misma memkvidreebma _ ani bezant-
ma da Carl z I edbiTerma (ani bezant-
tis pl atonurma megobarma, yofil ma
angl ikanma mRvdel ma, romel ic cnobil i
iyo, rogorc fanatikuri homoseqsual-
isti _ qal is SemTxveviTi Sexebac ki
mistvis autanel i iyo). bezantTan is
ucnaur wyvil s warmoadgenda. maT gada-
wyvites, rom msofil io ukve savsebiT
momwifebul ia `axal i erisTvis- da
`macxovris- gamocxadebis Tavis eburi
koncefcia gamoigones. maT gaaerTianes
budistebis mol odinis subieqtis _
buda-maitreias Sesaxeb swavl eba qristes
meored mosvl asTan.

ani bezantma da Carl z I edbiTerma
indoeTSi mogzaurobisas aiyanes `aR-
sazrdel ad- patara biWi _ j ida kriSna-
murti, romel ic gamoacxades momaval
maitreiad da mesiad _ meored mosul
qristed. magram, roca biWi gai zar da, uari
Tqva maitreas rol ze da Tavis i `ezoT-
erul i- `skol a- Camoayal iba.

ani bazeti

ani bazeti da Carl z I edbi Teri

`axal i eris- cruwinaswarmet- yvel ma el is beil im ganacxa- da, rogorc mas auwya ti- betel ma (misma `moTviniere- bul ma sul ma-), rom axal i ufal i mai- treia sul mal e mova da axal msof- lio wesrigs daam- yarebs.

el is beil i, romel ic gaxda `TeosofosTa- erT- erTi j gufis l ideri, acxadeb- da, rom `axal i era- XX saukuni s bol os dadgeboda.

el is beil i

ani bazeti, pol kovniki ol koti da uil iam j udge

1982 wel s yvel aze cnobil gazeTebSi uzarmazari asoebi T dai beW- da gancxadebebi, romel Sic cxaddeboda, rom qriste ukve CvenTan aris da axl a axal i msofl io mTavrobis dani SvnisTvi- sa da erTiani msofl io rel igi is Camoy- al ibebisTvis emzadeba. daaxl oebi T ase- Tive bodvi T abruebs saqarTvel os mo- saxl eobas pol itikur- rel igi uri seq- ta `mZl evel i-.

1986 wel s gazeTebSi kvl av gamoCnda gancxadebebi: `qriste ukve amqveynad im- yofeba-. maSi nve gaxda cnobil i, rom is, vinc oTxi wl is win gadaxada msgavs gancxadebebSi im droisaTvis Zal zed sol iduri Tanxa _ 200 aTasi dol ari, iyo vinme Sotl andiel i benj amen qrimi, mxatvari da mweral i, romel ic 1986 wel s Cavi da aSS-Si da yvel gan qadagebda Tavis rwmenas. man ganacxada, rom ufal i-mai- treia mraVal i aTaswl eul is manZil ze cxovrobda himal ais erT-erT maRal m- Tian sofel Si, xol o 1977 wl is 8 ivniss man Sei qmna sakuTari sxoul i, romel Sic Sesaxl da da cxovrobs l ondonis ist- endSi _ RatakTa ubanSi, sadac emzadeba msofl ios winaSe warmosaCenad.

ras gaakeTebS mai treia, roca moeVl i ne- ba samyaros `qristed-?

raRa Tqma unda, qrimis Tqmi T, is mou- wodebs yvel as samarTl ianobi sken, qvel - moqmedebi sken, msofl ios pol itikuri da ekonomikuri struqturebis Zireul cv-

j ida kri Snamurti

niueij erel Ta rigeBsi gavr cel ebu- lia rwmena ufl is axl ad mosvl is Sesaxeb (ra Tqma unda, maTi ufl is), romel - sac isini ume- teswil ad `mai treia- s- uwodeben, Tum- ca xandaxan mas `qris- tedac- warmogvi d- gnen. maT swamT, rom mai treia mova, ro- gorc fizikuri pi- rovneba. magal iTad,

Il ebebisken. `ufal -maitreias- `ganaTI ebul i- mmarTvel oba msofi ios `axal eraSi- Seiivans.

benj amen qrimis azriT, msofi io gardaiqmneba Cveni sapsuxo moqmedebis Sesabamisad. Tavadi maitreia ki ar gardaqmnis msofi ios, aramed daexmareba kacobriobas rCevebiT, raTa Cven TviTon mi vaRwiOT Cvens gardaqmnas. amas is, xel isufi ebaSi mosvl is Semdeg, 20 wl is manZil ze ganaxorciel ebs 40 maswavl ebel Tan erTad. am epoqis dawyebas qrimi 1986 wl idan gvpirdeboda. Zal zed mok-

le xanSi kacobriobas unda gardaeqmna Tavisi politikuri, ekonomikuri da socialuri wyoba, rasac unda moetana adami nebs Soris da adami ansa da samyaros Soris swori urTierTobebis Camoyalibe ba.

niueij erel Ta moZraobis SigniT arsebobs kidev erTi swavl eba, romel ic acxadebs, rom maitreia ar aris fizikuri piri, aramed `mesia- yvel a CvenTaganSia da Cven ubral od unda arMovaCinoT igi CvenSi. niueij erel Ta mweral i barbara marqs-habardi, Tavisi wignSi `evol uciuri mogzauroba- wers, rom Cveni pl anetarul i Sobis moZraobaSi, yovel i adami ani mowodebul ia gaacnobieros, rom `mesia- masSia. misi TqmiT, `qristes cnobiereba-, anu kosmiuri cnobiereba amJamad iRviZebs mil ionobiT qristiansa da araqriastianSi.

maTi azriT, adami ani Tavisi farul i fsiquri Zal ebis ganTavisufi ebiT, aamaRI ebs Tavisi Tavsi. aRmasvl is procesSi, roca adami ani mi aRwevs cnobierebis `umaRI es mwerval ebs-, misi ganviTarebis programa radikal urad icvl eba. is ganicdis upirovno `kosmiur cnobierebasTan- Serwymas, rodesac qreba sakuTari `mes- SegrZnebis sazRvrebis. mistiuri `gamonaTebis- intensi vobisa da siRrmis Sedegad sakuTari pirovnebis uaryofa ioli da sasurveli xdeba. am mo-

menti dan adami ani Tavisi pirovnebas ganixil avsdabrkol ebad, romel ic xel s uS- l is mas upirovno `kosmiur cnobierebasTan- SerwymaSi. amitom, roca adami ani gamodis `kosmiuri cnobierebis- mdgomareobidan, Cveul ebriv, beravs sakuTari `mes- kosmosur masStabebamde. magal iTad, jon lili Tavisi Tavsi afasebs adami anad, romel mac mi aRwia `cnobierebis umaRI es mdgomareobas... romel ic dabrunda iqidan angariSiT kacobriobis winaSe- (j. lili, `centr cikli ona-. kievi. 1993. gv.20).

xSirad es Tavdaj erebul oba avadmyofur gandisebis maniaSi gadaiZRdeba xol me. ase, magal iTad, kivel i d. kandi ba Rrma transis ganicdis Semdeg, ganixil avs am movl enas, rogorc udides gamocxadebas pl anetis istoriaSi. misi azriT, iesos, budas, krisnas da zaratus-tras sul ieri mdgomareoba aris mxol od da mxol od erTiani da diadi kandi bas cnobierebis kerZo gamovl inebebi (d.v. kandi ba, v.n. kandi ba `osnovi

sk-Terapii-. kievi. gv. 17).
XX saukunis Sua wl ebSi el is beil is mimdevrebi `axal i eris- moaxl oebisTvis kol eqtiur meditaciebs mimarTavdnen. dResac xSirad awyoben xol me niueij erel ebi msgavs meditaciebs. erT-erTi aseTi meditacia 1986 wl is 31 dekembers moewyo, im dRes, roca jon praisis cruwinaswarmetyvel ebiT, unda damdgariyo `axal i era-. Semdgom maT ganacxades, rom `macxovris- mosvl as xel i Se-

Teosofiuri sazogadoebis embiema

uSal es konservatiul ma qristiane bma, roml ebmac mas sul ieri winaaRmdegoba gauwies. niueij erel Ta nawil s miaCnia, rom `axal i eris- dabadeba maSin moxdeba, roca am ideol ogiit ganmsWval ul - Ta da `macxovris- mosvl isTvis meditaciebSi monawil eTaricxvi garkveul kritikul zRvars miaRwevs.

dasavl uri okul tizmisa da aRmosavl uri fsevdorel igiuri sistemebis `Teosofiuri- (Semdeg ki `anTroposofiuri-) aj afsandal i niueij erel Ta moZraobis mTavari sayrdenia. el ena bl avatskaia ki is `dedaboZia-, roml is areul ma tvinma Soba es narevi.

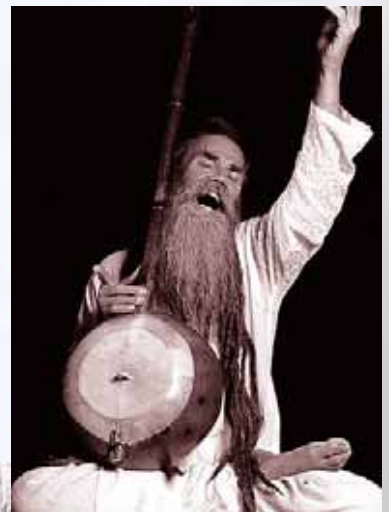
bl avatskaias `saiduml o doqtrinam- farTo sazogadoebisTvis cnobil i gaxada miTi `mahaTmebis- Sesaxeb. Turme `mahaTmebi- _ maRal i ierarqis sul ebia (an ucnauri arsebebi), roml ebic farul ad warmarTaven kacobriobis istorias. Semdgom am ideas mraval i mimdevari gamouCnda nair-nairi okul turi j gufis saxiT, dawyebul i rerixebiT da damTavrebul i satanisturi j gufebiTa da Savi magiis `wreebiT-. `Teosofiis- `sul ierityupiscal ia `saientol ogia-. gan-sakuTrebiT maTi msgavseba ikveTeba e.w. kosmiuri el ementebisa da `moqmedi tetanebis- Sesaxeb swavl ebaSi. saientol ogTa `moqmedi tetani- praqtikul ad igivea, rac Teosofiuri moZraobis adepti, romel mac miaRwia Zal aufl ebis, Zal isa da `ganwmendis- im xarisxs, romel ic azl evs mas saSual ebas mokvdes fizikur sxedul Si da cnobieri sicocxl e `astral ur- sxedul Si ganagrZos.

okul turi codna imiT xibl avs adami anebs, rom hpirdeba maT RmerTis mdgomareobamde amaRI ebas. `niu eij is- erTerTi cnobil i cruwinaswarmetyveli devid spengleri wers: `qristiane bi iTxoven adamianisgan sinanul s, mowameobas, Tavganw rvas, `niu eij is- mimdevrebi ki sTavazoben maT _ siuxves, siyvarul s, individual uri da kol eqtiuri keTil dReobis amaRI ebas- (Marrs T. Dark Secrets of the New Age: Satan's Plan for a One World Religion. Westchester, 1987. P. 196).

narkotikul i kontrkul tura

`axal i eris- kidev erTi fesvia gasul i saukunis 60-iani wl ebis axal gazrdobis narkotikul i kontrkul tura. `cnobierebis gafarToebis- eqsperimentebis haSiSis, l sd-s, meskal inisa da hal ucinogenuri sokoebis gamoyenebiT, atarebdnen axal gazrdobis iseTi kerpebi, rogorc riCard al perti (SemdgomSi ram dasi), timoTi l iri, ol dos haqsl i, jon l ili da sv., aSS-s yvelaze prestujul universitetebSi. maTi cnobil i sl ogani iyo: `Caerte, aewye vibraciebze da dacvivdinal eqad- (Turn on, tune in and fall out). fsiqodel iuri eqsperimentebis dros t. lirim aRmoacina, rom es nivTierebebi aRviZeben fsiqikis farul mistiur Zal ebs. man narkotikebis miReba `saiduml oead- gamoacxada da Seecada `fsiqodel iuri ekl esia- Camoeyal ibebina. magram, fsiqodel iuri moZraobis daSl is Semdeg, l iri mivida daskvnamde, rom narkotikebis gamoyeneba cnobierebis transformaciisTvis araefekturia da sul ufro metad gadai xara aRmosavl uri misticizmi sken.

misma uaxl oesma kol egam riCard al pertma, romel ic indoeTSi mogzaurobis Semdeg guru ram dasis

riCard al peri (ram dasi)

timoti liri

xarixSi dabrunda, aRmosavl uri meditaciis teqnikiis propaganda daiwyo. es idee bi imdenad gavrcel da, rom kaTol ikebSic ki SeaRwia. ai, ras wers kaTol ike beri J.m. deSane Tavis wignSi `qristianul i

ioga: `rogorc ki daikavebT pozas, imwams igrZnobT, rogor dundeba Tqveni sxeul i da ivsebiT saerTo keTil dReobis grZnobiT, simSvidis araCveul ebrivi mdgomareobiT... I ocva tkbil i xdeba da mTel s sxeul s moi cav. adami ani modunebul ia da mzadaa sul i wmidis Sexebisas aTr Tol des (Znel i misaxvedri ar unda iyos, rom mas xibl is momgvrel i boroti sul i daeufl a, romel mac Tavi `sul i wmidad- moacvena. _ mT.ep. s.), mzadaa mi i Ros da mi esal mos yvel afers, rasac ufal i CaTvl is saWi rod uwyal obos... srul i kmayofil ebis mdgomareoba... es mdgomareoba yvel anair azrovnebaze aRmatebul ia (Dechanet J.M. Christian Joga. N.Y. 1960).

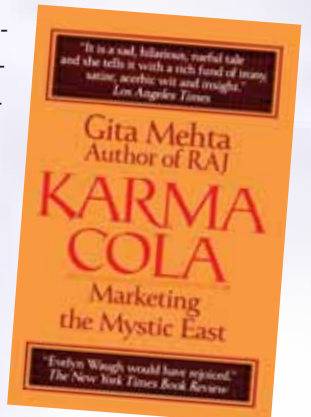
`axal i eris cnobiereba- `ganaTl ebis- amgvvari gamartivebul i meTodebis mTel speqts gvTavazobs. is SegviZl ia Tavisebur sul ier supermarketad warmovidginot. ase, magal iTad, erT-erTi sarekl amo bukl eti, romel ic sahaj a-iogas eZRvneba, gvTavazobs farul i Zal ebis gamoRvi Zebas `yovel gvvari Zal isxmevis gareSe, aravi Tari monanieba da marxva, Tavganwrvaze xom zedmetia I aparaki mazi ebl is mxridan... ar aris saWi ro wignebis dazutxva, ar aris saWi ro qadagebebis swavl a, arc mowyal ebis gacema, arc mwverval ebis dapyroba, ar aris saWi ro iniciativis gamocena, radgan dadga dro tk

bobisa- (iogi maxaj an. `vosxoJdenie-. toliati. 1989. gv. 85-86). indoel ma Jurnal istm gita mehtam gvar swavl ebebs `karma-kol a- uwo da, maT gamavr cel ebel mas wavl ebl ebs ki _ `swrafxsnadi gamonaTebebis- gamyidvel ebi (Mehtha G. Karma-Cola. N.Y., 1979. P. 177).

`sul ier supermarketis fsiqol ogia aZl evs saSual ebas SemTxvevit momsull el ebs advil ad gadaerTon erTi gatacebidan meoreze, ra Tqma unda, manam, sanam ar aRmoCndebian `niu

eij is- savaWro qsel Si moqmedi romel ime total itarul i seqtis kl anWebSi. mkvl evarebi aRni Snaven, rom zogierTi niueij erel i Tavisisti mistiuri mogzaurobebis marSrutebs TiTqmisyovel kvira cvl ida: Zen-budizmi dan ai-kidoze, Semdeg piramidol ogia, Semdeg rebeffingi, hol otropul i sunTqva da aS. cval ebadi moda mswrafl wamowevs xol me pirvel pl anze niueij erel Ta axial -axal sayovel Tao gatacebebs _ vTqvaT kristal oTerapias, romel ic interesis pikis gadal axvis Semdeg, aseve gadainacvl ebs `axal i eris cnobierebis- periferiaSi.

`niu eijisadmi- miZRvnit literaturaSi xSirad wavavydebiT informacias niueij erel Ta farTo politukur gavl enaze da maT survil ze daeufl on Zal aufl ebas msoufl io masStabiT. Tavadi niueij erel ebi, arcTu iSviaTad, moixsenieben Tavis saidumlo sazoga doebas, romel ic aertianebs TiTqmisyvel a politukur figuras mTel s msoufl ioSi. cnobil i araa, ramdenad Seesabameba es yovel ive sinamdvil es, magram ueWvel ia, rom `axal i eris- moZraoba Zal zed gavrcel ebul ia sazogadoebis

yvel a fenasa da cxovrebi s mraVal sf-
eroSi. Tavisi ideebis propagandisTvis
niueij erel ebi aqtiurad iyeneben gaeros
struqturebs. magal iTad, iuneskom 1991
wel i bl avatskaias wl ad gamoacxada (a.
dvorkini, `sektovedenie-, `total nie
sekti-. gamomc. `xristianskaia l iter-
atura-, niJni novgoridi, 2007, gv. 712).

niueij erel ebi gansakuTrebiT dain-
teresebul ni arian ganaTI ebi sistema-
Si SeRweviT. maT ara mxol od Camoayal -
ibes saswavl o centrebis mTel i
qsel i, aramed saxel mwifo ga-
naTI ebi sistemaSic imkvi-
dreben adgil s. ai, ras wers maTi
erT-erTi ideol ogi:

`me darwmunebul i var, rom ka-
cobriobis momavl isaTvis brZo-
l a unda daiwyos da mi vides
gamarj vebamde saskol o kl aseb-
Si, maswavl ebl ebi mier, rom-
l ebsac sworad esmiT Tavisi
rol i, axal i eris mqadagebl ebi sa. sasko-
l o kl asebi unda iqcnen konfl iqtis
arenad qristianobis dampal l eSsa da
axal cnobierebas Soris-. (Marrs T. Dark
Secrets of the New Age... P. 233).

erT-erTi niu-eij erul i seqtis `ped-
agogika sicoxl is evol ucia- xel mZRv-
anel i tol gat akbaSevi aswavl is mo-
maval adami anTa samefoze, romel nic para-
normal uri okul turi TvisebebiT
iqnebian aRWurvil i. am samefos, misi azriT,
win unda uZRodes omi, romel ic mospobs
yvel as, visTvisac miuRebel ia okul tiz-
mis ideebi. is acxadebs TavS `meeqyse rasis
zeadami anad- da Tavisi adeptebS pirdeba
_ `mesame Tval is- axil vas, `naTel mxil -
vel obis-, tel epaTiisa da tel ekinezis
ganvi Tar ebas, da, agreTve, eqi mbaSobi s swav-
l ebas.

rogorc yvel a total itarul moZraobas
`niueij sac- aqvs Tavisi parol ebi sistema,
romel Ta meSveobi Tac niueij erel ebi
cnoben erTmaneTs.

moviyvanT si tyvaTa magal iTebS, rom-
l ebi c miiTvises niueij erel ebma:

`qol istiuri- _ mTI iani (magal iTad,
`qol istiuri medicina-, romel ic acxa-

debs pretenzias, rom cal keul orga-
noebS ki ar kurnavs, aramed mTI ianad,
mTel s organizms; amave dros, samyar oc
aRiqmeba erT mTI ian organizmad), `trans-
formacia-, `urTierTkavSiri- da `urT-
ierTdakavSirebul i-, `uZvel esi sibrZne-
(romel ic TiTqosda daikarga, axl a ki
eZeben da viRac ebi naxul oben), `kosmo-
suri xomal di dedami wa-, gl obal uri
sofel i-. niueij erul i okul tizmiTaa
gaJRenTil i ekol ogiuri moZraoba; ga-
vixsenoT terminebi `dedami wis orga-
nizmi-, `sul is ekol ogia-.

`axal i cnobiereba-, `zedmetad dasax-
l ebul i pl aneta-, `gandobil ebi-, `tran-
scendenturi-, `pl anetarul i xedva-, `para-
normal uri movl enebi-, `cnobierebis am-
aRl eba-, `axal i paradigma-, `axal i xedva-,
`gl obal uri safrTxex-, `scenari- (roca
erT-erTi niueij erel i daapatimres dan-
aSa ul is gamo, man Tqva: `me dawwere es
scenari, Tqven ki mas asrul ebT-),
`transpersonal uri-, `axal i msofil io
wesrigi-, `erTiani msofil io wesrigi-,
`aura-, `meditacia-, `eqstrasensi- da a.S.

adre bol Sevikebi cdil obdnen Se-
eqmnaT sakuTari, axal i ena, roml idan-
ac devnidnen qristianobasTan dakav-
Sirebul terminebs, axl a ki niueij erel
ebi gvaxveven TavS okul tur l eq-
sikons.

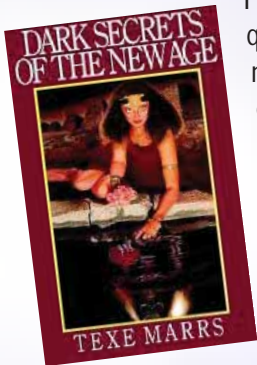
`vinc gansazRvravs enas, is gan-
sazRvravs cnobierebas- _ j orj orue-
l is es kanoni ganuxrel ad moqmedebS.

niu eij is ki dev erTi damaxasiaTebel i
Tvisebaa _ sayovel Tao gataceba kri-
stal ebiTa da
Zvirfasi qvebiT.
niueij erel ebs
miaCni aT, rom
kristal ebi s en-
ergias SeuZl ia
sxvadasxva avad-
myofobi sagan
gankurneba.

gagrZel eba Semdeg nomerSi.

gamoyenebul ia: a. dvorkini. `sektovedenie-
niJni novgorodi. 2007

intel eqtual uri konkursi `Cven vswavlobT biblias~ 2010-2011

saqarTvel os sapatrjarqosTan arsebul i axal gazrdobis sul ieri da intel eqtual uri ganviTarebis centrisa da ganaTI ebi sa da mecnierebis saminiistros organi ze bi T gaimarTe ba intel eqtual uri konkursi: `Cven vswavlobT biblias- moswavl eebSoris.

➤ monawil eobis miReba SeuZl ia saqarTvel os teritoriasa da sazRvargareT arsebul i ne bismieri skol is moswavl es;

➤ konkursi gaimarTe ba or asakobriv j gufSi: V-VIII da IX-XII kl asis moswavl eebSi;

➤ TiToeul i gundi Sedgeba Svdi ZiriTadi da sami saTadarigo wevrisgan;

➤ TiToeul gunds hyavs mxardamWerebi (gul Sematkivrebi), roml ebic Seasrul e ben qarTul xal xur simReras, sagal obel sa da qarTul cekvas;

➤ mxardamWerTa j gufi yal ibdeba imave skol is moswavl eebi T, roml iTac dako m pl eqtebul ia moaspazeze gundi.

➤ mxardamWerTa j gufSi ar unda Sediodes moaspazeze gundis wevri.\

➤ Cempionati gaimarTe ba xuT etapad:

1. saskol o;

2. saraiono;

3. zonal uri;

4. naxevarfinal i;

5. final i

➤ TiToeul ma gundma unda warmoadginos ganaxxadi, romel Sic miTiTebul i iqneba:

a) gundis saxel wodeba (raionis da skol is miTiTebi T);

b) kapitnisa da gundis wevrTa sia, TiToeul ze kl asis miTiTebi T;

g) gundis xel mZRvanel is sakontaqto monacemebi;

d) gul SematkivarTa mier Sesasrul ebel i sakoncerto nomrebi;

e) 50 kiTxva-pasuxi (25 _ Zveli da 25 _ axal i aRTqmidan), TiToeul ze wyaros miTiTebi T (gamoiyeneT mxol od sapatrjarqos mier gamocemul i Zveli da axal i aRTqmis wi gnebi);

wyaroebis miTiTebis magal iTebi: 1. (dab. 1;7); 2. (mT. 3; 19); 3. (I mef. 5; 12)

4. (apok. 4; 7) da a.S.

ganaxxadebi miReba sapatrjarqos axal gazrdul centrSi

2010 wl is 30 oqtombramde, 12.00 dan_18.00 saaTamde.

ganaxxadebebi miReba rogorc weril obi T, ise el eqtronul i fostiTac. im SemTxvevaSi Tu registraciam warmatebi T Caiara, Tqven miRebT el .fostiTve saregistracio nomers. aucil ebel ia gadaamowmoT gagzavnili masal ebis miReba organizatorebTan, winaarmddeg SemTxvevaSi registracia gavli ad ar CaiTvl eba. E-mail: biblia@axalgazrdoba.ge

dagvi anebul i ganaxxadebis miReba Sesazl ebel ia 2010 wl is 7 noembramde, aseT SemTxvevaSi gundi jarimdeba -3 qul iT. arasrul yofil i ganaxxadebi ar miReba.

axal gazrdul i centr is misamarTi: Tbil isi, wm. samebis sakaTedro tazari.

konkursis debul eba ixil eT Jurnal `axal gazrdobaSi~; veb-gverdze: www.axalgazrdoba.ge Aan adgil obriv resurs-centrSi.

damatebi Ti informaci isaTvis dagvikavSirdi T Semdeg nomrebze:

895 300 516 ; 895 300 515

intel eqtual uri konkursi `Cven vswavlobT biblias~ 2010-2011

cvl il ebebi da damat ebebi konkur si s wesebSi:

cvl il eba 1 _ kapitans ufl eba aqvs 7-dan erT-erTi kiTxva gunds gadasces mosafiqrebl ad da pasuxis gasacemad. kiTxvisaTvis gankuTvnil i dro: 15 wami CairTveba Tavidan da Sesabamisad kiTxvac xel axl a daisneba. drois gasvl is Semdeg gundidan erT-erTi wevri gascems kiTxvas pasuxs. igive wesi moqmedebs damat ebiTi kiTxvebis raundzec.

cvl il eba 2 _ Tu komisiis mier ganacxadSi miTiTebul i wyar oebis gadamowmebisas armoCndeba, rom wyar oebi ganzrax ar asworadaa miTiTebul i, gundi daj arimdeba -5 qul iT, faqtis ganmeorebis SemTxvevaSi gundi moixsneba konkur sidan.

gundebis momdevno et apze gadasvl is wesi:

1. gamarjvebul i gundi gadadis Semdeg et apze 1 qul iT;
2. is gundebi, roml ebmac gamarjvebul gundze 1 qul iT nakl ebi daagroveb Semdeg et apze gadavl en 0 qul iT;
3. gundebi, roml ebiC daagroveben gamarjvebul gundze 2 qul iT nakl ebs- Semdeg et apze gadadian -1 qul iT;
4. naxevarfinal idan-final Si gadasvl is ufl eba eZl evaT mxol od gamarjvebul gundebis.

27 oqt ombers 12:00 saaTze wmi da samebis sakaTedo taZris ezo-Si konkur sis, `naxatebi bibliur Temebze~ fargl ebSi, moewyoba xat vis dRe. taZris ezoSi mosul bavSvebs adgil ze daxvdebaT sagangebod maT-Tvis gamzadebul i molbertebi. paral el ur ad sapat riar qos axal gazrdul i centris sagamofeno dar bazSi gaimar Teba konkur sant ebis mier,

pirvel tur Si Sesar ul ebul i namuSevrebis gamofena.

proeqti xor cil edeba sapat riar qosTan arsebul i axal gazrdobis sul ieri da intel eqtual uri ganvitarebis centris organiZebiTa da ganaTlebisa da mecmier ebis samini stros mxardaWer iT.

konkursi war mat ebiT Cat ar da 2009-2010 sasvavlo wels, masSi monawileobas Rebul obdnen skol ebi saqar Tvel os sxvadasxva kuTxi dan, sul 250 bavSvi.

wels, april Si ganacxadi konkur sSi

konkursi `naxatebi bibliur Temebze~

monawileobis Taobaze 160-ma bavSvma Semoitana, ganacxads Tan erTvoda Tavisufal Temaze Sesar ul ebul i sami naxati.

15 ivni ss sapat riar qos axal gazrdul i centris sagamofeno darbazSi moewyo gamofena da konkur sant ebTan Sexvedra. axal gazrdul i centris Tavnj domarem, cagerisa da lent exis mTavar episkoposma stefanem (kal aijiSvili) konkur sant ebs gaacno konkur sis wesebi, dal oca isini da war mat ebebi usur va. Sexvedris Semdeg maT mires pirveli turis daval eba. (Svidi Tema Zvelli da axal i arTqmi dan)

konkur si sam tur ad iyofa:

I turi zafxul is gan-mavl obaSi mi mdi nar eobda, konkur sant ebi saSi nao daval ebas asr ul ebdnen da naxat ebi seqt ember Si war-moadgi nes.

xat vis dRe konkur-sis II tur ia. sanam bavS-vebi taZris ez oSi xat-vas dai wyeben, maT wae-ki TxebaT wi naswar Ser-Ceul i er Ti Tavi sax-ar ebi dan.

xat vis dasr ul ebi s Semdeg maT gadaecemaT mo-

mdevno, III tur is daval eba (Svidi Tema Zvel i da axal i arTqmi dan), romel Ta mi xed-vi Tac saSobao ar dadegebze imuSaveben.

konkur san-tebma III tur Si Sestr ul ebul i namu Sevr ebi unda war moadgi-non 2011 wl is Teber val Si.

konkur si dasr ul deba saar-dgomod, sagange-bod mowyobil gamof enaze, sadac war modgenil i iqneba gamarj ve-bul monawil eTa namu Sevr ebi. konkur sis yvel a monawil es gadaecema sigel ebi, xol o gama-rj vebul ebi daj il dovdebian samaxsov ro sacu-qrebi T.

sabavSvo wignis II festivali

saqar Tvel os sapat riar qosTan ar sebul i axal gazr dobis sul i eri da in-tel eqt ual uri ganvi Tar ebis cent ri, sr ul i ad saqar Tvel os kaTol ikos-pat ri-ar qis il ia II-s l ocva-kur Txevi T, ukve meored at ar ebs sabavSvo wignis festival a.

festival Si monawil eobis msur vel ma gamomceml obebma unda war moadgi non 2009-2010 wl ebSi gamocemul i sabavSvo wignebi;

aseve Sesazl ebel ia, rom avt orebma war moadgi non gamouqveynebel i nawar moe-bebi el eqtronul i saxi T, Srifti Acadnux, zoma 12, 15 daSor eba.

saukeTeso nawar moebibi gamoicema wignad axal agzrdul i centris mier.

festival is Jiuri gamarj vebul ebs gamoavl ens Semdeg nomi naciebSi:

1. sabavSvo wignis saukeTeso avt ori;
2. saukeTeso sabavSvo moTxr obebis krebul i;
3. saukeTeso Semecnebi Ti wigni;
4. saukeTeso zRapr ebis krebul i;
5. saukeTeso sabavSvo poeziis krebul i;
6. saukeTeso sabavSvo il ustr aciebi;
7. sabavSvo wignis saukeTeso Tar gmani;

monawil eobisaTvis avt orebma da gamomceml obebma unda Seavson special-ur i anket ebi sapat riar qos axal agzrdul cent rSi da war moadgi non safesti-val o wignebi 3 egzempl ar ad, mi samar Tze: el ias mi Ta, wmi da samebis sapat ri-ar qo taZari, saqar Tvel os sapat riar qosTan ar sebul i axal gazr dobis sul i eri da intel eqt ual uri ganvi Tar ebis cent ri. yovel dRe 15.00-18.00 saaTamde 2010 wl is 20 dekembr amde.

2011 wl is Sobis dResaswaul isaTvis, sapat riar qos axal agzrdul i centris dar bazSi moxdeba gamarj vebul Ta daj il doeba da sabavSvo wignebis gamof ena-gayi dva.

sakont aqt o inf or macia: 895 300 516

www.axalgazrdoba.ge Email: sabfestivali2010@gmail.com

RRvTis r wmena da siyvar ul i yovel adami ans gul Si unda hqondes dam ar xul i; magr am r wmena da siyvar ul i maSin xdeba cxovel i (cocxal i), rode sac maTi gamovl ine ba xdeba saqmi T. er T-er Ti angvari saqneTagania, roca Cven, Rmer Tis Cvendani us azRvr o siyvar ul is sa pasuxod, amqveyni ur siamebs _ saWmel s, gar Tobas, Svebas cotaTi mo vikl ebT da viqnebi T TavSekavebul ni. amas ewodeba mar xva. am azriT, gomieri adami ani, l ocvasTan er Tad, sul mar xvaSi unda iyos (iyvnen da arian kidec aseTi wmi da mamebi), magr am zogadad, adami ans Tavisi dace mul i, uZl uri bunebis gamo,

**მეფობის
მეფობის
მეფობის**

ar SeuZl ia gamudnebul i TavSekaveba. am it om ekl esi am daadgina gar kveul i dro da for ma TavSekavebi sa anu mar xv isa, roml is dacva, Tavdapi r vel ad Tundac meqani kuri da iZul ebiTi, aris sawindari ini sa, rom odesme SevZl ebT WeSmarit mar xvasa da TavSekavebul cxovr ebas.

mar xva dagviwesa Rmer Tma samoTxeSi ve: amcno ufal man Rmer Tman adams da hr qua: yovl isagan xisa samoTxi sa Wami T WamoT, xol o xisagan mcnobel sa keTil isa da borotisa ara sWamoT mi sgan, romel sa dResa ukve sWamoT mi sgan, si kvdili Ta mokvdeT~ (dab. 2, 16-17). aseve, Semdegac ramdenjer me gvancno ufal ma winaswar met yveli i ovel is piriT: `ityvis Rmer Ti: moi qeciT Cemda yovl i Ta gul i Ta Tqveni Ta, mar xv isa mier da tiril isa~ (2, 12) da tobiTis wignSi: `keTil ars l ocva gul i Ta mar xvi Tur T da qvel is saqmi T~ (2, 8); winaswar met yveli daviTi gal obs: `Sevimo se ZaZa da davi mdabl e mar xvi Ta sul i Cemi ~ (f.s. 34, 13), `muxl ni Cemi mouZl ur des mar xv isagan da xor cni Cemi icval nes zeTisa mier ~ (f.s. 18, 23).

mar Tal ia, ufal ma gavgvaTavisufl a Zveli aRTqmi s wesdebaTa t vir Tvi sagan, magr am mar xva isev dagvit ova da es gviCvena jer Tav is magal iTiT, rode sac or moci dRe imar xul a da mere Tav is qadagebebi T mogvca darigeba mar xv is Sesaxeb: `da raJams imar xv ideT, nu iyofi T, vi Tar ca-igi or gul ni, rameTu eCuennes kacTa mmar xvel ad. ami n get yvi T Tqven: mi uRebi es sasyidel i maTi. xol o Sen raJams imar xv ide, icxe Tavi Seni da dai bane piri Seni, raTa ara eCueno kacTa mmar xvel ad, ar amed mamasa Sensa daf ar ul ad da

manaman Senman, romel i xedavs daf ar ul Ta, mogagos Sen cxadad~ (mT. 6, 16-18) da gviCvena Zal i mar xv isa, rode sac gvancno, rom eSmakni gani devnebian mar xvi Ta da l ocviT (mar. 9, 29). ieso qrist es mociqul ebmac ganmart es TavianTi moZRvris swavl a mar xvaze. `war udgigeni T~ _ ityvis mociqul i pavl e _ `Tavni Tquenni, vi Tar ca RvTis msaxur Ta. moTmi nebi Ta m avl i Ta Wir Ta Sina da ur vaTa, iwr oebaTa Sina da tanj vaTa, pyr obil ebaTa Sina da Sf oTTa da mRvi Zar ebaTa mar xvi Ta da si wmi di Ta~ (2 kor. 6, 4-6) da sxvagan: `unj obes ars ara Wama xor cisa da ar ca sma Rvini sa, ar ca roml i Ta Zma igi Seni Sebr kol debis~ (rom 14, 21) da `ukeTu saWmel i daabr kol ebdes Zmasa Cemsa, ara vWamo xor ci ukunisamde, raTa ara Zmai Cemi davabr kol o (1 kor. 8, 13).

qrist es mowaf eebi ar amc Tu mxol od gvaswavl idnen mar xv is Sesaxeb, ar amed Tvi Tonac asr ul ebdnen am mcnebas da mar xul obdnen, rode sac ufro esaWi rebodaT madli da Sewevna RvTisa. mag. rode sac bar nabas da savl es ir Cevdnen msaxur ebad

RvTisa: `maSin imarxes da il oces da daasxnes maT zeda xel ni maTni da ganut eves~ (saq. 13, 3); agr eTve bar nabam da pavl em axl admoqceul ebs `ukurTxes ekl esiad mRvdel ni da l ocviTa da mar xviTa Sehvedres igini Rmer Tsa~ (saq. 14, 23). angvar ad, TviT wm mociqul ebi Tvl idnen marxvas saWi rod TaviantTvis da niT ufro, r andenad aucil ebel ia CvenTvis marxva!

Sobis marxva bol o mraval dRiani marxva wel iwadSi. igi iwyeba 15 noember s Zveli stil iT (axal i stil iT _ 28 noember s) da 25 dekembr amde (axal i stil iT _ 7 ianvr amde) gr Zel deba. igi or moccRian periods moicavs. saekl esio tradici iT, am marxvas filipe mociqul is xsenebis dResac ukavSireben (Zv. st. 14, axl iT _ 27 noember i).

saSobao marxva qrist eSobis dResaswaul isadmi monzadebis periodia. l eon didi wers: `mar xvis Senaxva wel iwadis oTxive droSi gvixdeba, raTa mTel i wl is ganmavl obaSi vacnobier ebdeT, rom ganuwvetliv vsaWi roebT ganwmendas; raTa Cvens daudevar cxovrebaSi yovel Tvis vcdil obdeT marxviTa da mowyal ebis gaRebiT SevmsuroT codva, romel ic mrav l deba xor cis uZl ur ebiTa da uwmi nduri zr axvebiT~.

l eon didi sityebi T, saSobao marxva aris ufl isadmi gaRebul i msxverpl i wl is ganmavl obaSi moweul i nayofisaTvis. rogorc ufal ma uxvad mogvmacl a `miwieri nayofi~, _ wers wmi dani, _ `aseve am mar xvis ganmavl obaSi Cvencgul uxvni da mowyal eni unda viyoT gl axakTa mi mar T~.

saSobao marxva dawesebul ia imisTvis, rom qrist eSobis dResaswaul isaTvis Tavisinanul iT, l ocviTa da mar xviT ganvni doT, raTa wmi da gul iT, sul iTa da sxcul iT SevZl oT mowiwebiT mi veaxl oT amqveynad movl enil Ze RvTisas; gar da Cveul ebrivi ZRvenisa da msxverpl isa, mas Cveni wmi da gul i mi vuZRvnaT. marxva ar unda gavigoT, rogorc, mxol od sakvebisgan TavSekaveba. wm basili didi gvmozRvr avs: `mar xva mxol od saWml isagan Tavis Sekavebas rodi ni Snavs, WeSmariti marxva bor otisagan ganSor ebaa, radgan SeiZl eba xorci ar sWamo, magram Zna

SeWamo, Rvinoze uari Tqva, magram gineba ver daTmo, saRamonde Tavi Seikavo Wamisgan, magram mTel i dRe moyvasis gankiTxvaSi gaataro~. `vai maTda, romel nic uRvinod arian mTvr al ni~ (esai a 51,2), radgan gul iswyr omac, romel ic gonebas axSobs da uadgil od aRZr ul i SiSic, simTvr al ed iwodeba. cudia vnebebi T Troba, magram arc RviniT daTroba gymar Tebs. simTvr al iT iseve ver Seinaxav marxvas, rogorc angarebiT ver mi swdebi simar Tl es, SeginebiT _ si wmi des da ukeTur ebiT _ saTnoebas. marxva _ es sakuTar TavSi CaRrmaveba da iq ufl is winaSe yofnaa, es TviTanal izis droa, sakuTari cxovrebis yur adRebiT gadaxedva, aqtiuri sul ieri Rvawlis periodi, rac nakl ovanebaTa gamoswor ebas, vnebaTa aRmof xvas, sxcul isa da sul is ganwmendas emsaxureba. wmi da ioane oqropiri saubr obs l ocvis aucil ebl obaze: `mar xvasTan er Tad am br ZolaSi adami ans er Ti mokavSirec hyavs _ esaa l ocva. sikvdil is Jami i qneba, Turaine sxva gansacdel isa, mar xviTa da l ocviT yvel aferi qar wyl deba; mar xviT Zr wian da il tvian bor ot ni sul ni, imusreba demonuri Zal ebis meuf eba. mar xvis Zal a gansakuTrebul ia maSin, roca mas hyavs mokavSire l ocvis saxiT. marxvam da l ocvam aRamaRl a zecad il ia wina swar met yvel i, daRupvas gadaar Cina ni nevel ni, marxvam dai cva daniel i uvnebl ad l omebiT savse or moSi, marxvam gadaar Cina Seuwwel ad ceclx ovan Rumel Si sami yr ma; marxvam Semosa usazRvro di debiT mose; marxvam aqcia wina swar met yvel ad el ise. ra SeiZl eba iTqvas kidev mar xvis Sesaxeb? rom ar yofil iyo marxva _ xsnisa da maradiul i cxovrebi s mi Rwevis gza, Rmer Ti ar daadgenda mas dasabamidan. Tuki adami dai cavda marxvas, sikvdil i ver mi ekar eboda mas, ar dahkar gavda igi Rir sebas, RvTisagan rom eboZa, ar gani devneboda igi samoTxidan da ar daisj eboda t anj ul i cxovrebi T. magram radgan daemorCila stomaqis xmas, sikvdil is mona Sei qma.

mar xva saxea angel ozebrivi cxovrebi sa da, rac umTavr esia, marxva dai cva macxovar ma. man imar xul a ara imitom, rom igi saWi roebda mas sakur nebl ad, ar amed imis gamo, rom xsnis gzaze mar xvis

magal iTi moeca kacTaTvis.

ekl esis istorias Sobis mar xvis Sesaxeb cnoxebi IV saukuneSive moepoveba. sxvadasxa dros sxvadasxa cnoxebs vxvdebiT XIV saukunemde, ufro zust ad svimeon Tesal onikel amde. ufro adre (XII saukuneSi) friad saint er esod da dawril ebiT mogvixroben konstantinopolis patriarqi bal samoni da erT-erTi imdroindel saekl esio kreba, XI saukuneSi — anastasi sineli da isaak kaTolikosi. saint ereso cnoxebia daculi X saukunis saekl esio krebis oqmebSi, romelic imperator konstantina da romanoz ufrosad wodebulis dros Sedga. cnoxebs vxvdebiT nikifore patriarqis kanonebSi (IX s.), saba ganwmendilisa (V s.) da leon romis papis (V s.) nawer ebSi, 570 wl istrulis II krebis oqmebSi, netar avgustinesTan.

yvela es cnoba gvauwyeb, rom Sobis mar xva, iseve, rogorc sxvebi, uZvel esidroidan momdinar eobs (jer kidev IV saukunis moRvawefilastriwers, rom macxovris Sobis win aucil ebl ad unda vinarxul ot) da gviCvenebs, raoden Rr-mad udevs fesvebi mar xvis saekl esio tradicias.

ekl esis istoriis mkvl evar ebi SeniSnaven, rom Sobis mar xvis xangrZl ivoba Tavdapi rvel ad mkacr ad gansazRvr uli aryofil a. magal iTad, trulis meore saekl esio krebis kanoni gvauwyeb, rom ber ebma dekembri dan qristeSobamde unda imarxulon; matisonis 582 wl is krebis mixedviT, es mar xva iwyeboda wmi nda martines xsenebis dRes (25 noembers axstil iT) da grZel deboda qristeSobamde. aqve miTitebul ia, rom samarxvo dReebi or SabaTi, oTxSabaTi da paraskevi iyo. gal iis erT-erTi krebis CanawerTa Tanaxmad, qristeSobamde morwmuneni erTi kvira marxul obdnen. amasve mommobs anastasi sinelic: zogierTgan, aRmosavl eTSi, am mar xvis xangrZl ivoba Semicrebuli iyo erT, zogjer — or kviran de an Tor met dRemde.

patriarq Iukas mosaydreobis periodSi, imperator manuel is dros, 1166 wels mowveul krebase dadginda, rom Sobis mar xva 40 dRe unda grZel debodes.

Sobis mar xva didmarxvasTan Sedar ebiT msubuqia. mas vicavT ise, rogorc mo-ciquq Ta mar xvas. am mar xvaTa dros, rogorc wesi, garda oTxSabaTisa da paraskevisa, TviT ber-monazvnebi sTvisac ki dasvebuli iyo Tevzis, zetisa da Rvini s zomier ad miReba. sazogadod ki, ise v unda Sevni SnoT: mar xvis sinkacre da simsubuqeyovel Tvis damokidebuli iyo (da asea dResac) myyemsmTavris locvakurTxevaze.

xandaxan xdeba, rom adami ans mar xvis Senaxva uWirs: an Zal ian dasustebul ia, an xni eria, an avadaa da eqimma specialuri dieta dauniSna. aseT SemTxvevaSi ar asamarxvo produqtis miReba mar xvis darRvevad ar CaiTvl eba, Tu morwmune aiRebs locva-kurTxevas, romel sac iZleva mRvdel mTavari, an mRvdeli. am locva-kurTxevis Zal iT morwmunem SeiZl eba mi iRos rZis nawar mi da xorcic ki, Tu es aucil ebel ia.

Sobis mar xvis Semdgom, Sobidan naTl is-Rebande (7-dan 19-ianvr amde) msgef sia (xsil ia). 18 ianvars erTdRiani mar xvaa.

rodesac Sobis mar xvaSi vi myof ebiT da mogvi axlovdeba axali weli (ax.st. 1 ianvars) sazogadoebis gar kveuli nawili wuxs, rom jer axali weli a da Semdeg Soba, aqedan gamomdinar e mar xvaa da sacivs, Tu sxva `genriel ~ saWmel ebs ver agemovnebs. Tumca aq saqme Zal ian martivadaa. sinamdvil eSi, jer aris Soba — 7 ianvars (ax.stil iT) da 14 ianvars — axali weli (axali stil iT). Zveli stil iT Soba iyo 25 dekembers, xolo axali weli — 1 ianvars (Zv.stil iT). Sobas yovel Tvis mosdevda axali weli da, rodesac gadavediT axal kal endarze, bunebrivia, ekl esia erTgul i darCa im drois aRni Svni sa, romel droiT sist emasi cidResawaul eboda Tu xdeboda sxvadasxa movl enebi, da roml is utyuaroba mraval gzis mt kicdeba. da bol os, Segonebi sTvis moviyvan wmi nda maqsime aRmsar ebl is sityvebs: rogorc dasabami nayofisa aris yvavili, ise dasabami moRvaweobisa aris mar xva-

moanzada Tor ni ke kvini kaZem

grigol robaqi Ze

biogr af i ul i eqskur si

dai bada sofel svirSi (ze-
stafonis raioni), 1880 wl is
28 oqtombers. mama, tite
robaqiZe, CxarSi mRvdl ad msax-
ur obda; deda _ qeTevan
boWoriSvili _ svireli
SeZl ebul i gl exis asul i iyo. or
wel s sviris skol aSi swavl obda
grigoli. mere ki, roca mTel i
ojaxi CxarSi gadavida saxov-
rebl ad, swavl a iq ganagr Zo.

gansakuTrebiT megobr obda
or kl asel Tan _ pavle bregva-
Zesa da daviT waqazesTan.
hyavda sami da _ agrafina,
lida (ar gaTxovila) da nino
(mistsXovda lomiNaSvils.
dRes swored misi Svilebi
iTvl ebian grigol robaqiZis
menkvidreepad).

1890 wel s grigoli quTaisis
sasuliero saswavel Si Seiyvanes,
5 wl is Semdeg swavl a
sasuliero seminariaSi ganagr
Zo. aq man orjer eqsternad
Caabara momdevno klasebis
gamocdebi da ori wl iT
adre daamTavra swavl a.

am droidan mfarvel obdnen
mas kita abasiZe, akaki
wreTel i, niko nikol aZe da
giorgi zdanevici. isini xel s
uwyobdnen ni Wier axal
gazrdas swavl is gagr Zel
ebaSi maSi nac ki, roca
amis winaarMdegi Tavac
grigolis mama iyo.

tite robaqiZes surda,
Svili seminariis

damTavrebis Semdeg mRvdl
ad ekurTxebina, magram
grigoli uar obda.

1901 wel s tartus universitetis
iuridiul fakul tetze Cairicxa,
Tumca imave wl is dekember
Si garicxes swavl is safasuris
gadauxdel obis gamo (mama
fiqrobda, rom material uri
daxmar ebis gar eSe grigoli
swavl as veRar gaagr Zel
ebda da sabol ood dabr
undeboda Sin, nawil obriv
asec moxda _ grigoli garicxes,
magram Sin ar dabr unebul a).

1902 wel s man swavl a
ganagr Zo l aipcgis universitetis
fil osofiis fakul tetze.
tartus universiteti Si aRdgena
Tavac ar isur va. universitetis
damTavrebis Semdeg, ori
wl iT darCa sazRvargar eT
da sxvadasxva universiteti
Si ismenda leqciebs.

1908 wel s dabr unda saqar
Tvel oSi. daiwyo leqciebis
kiTxva qarTul da rusul
enebze. pirvel ad man
gabeda saj ar od qarTul
enaze leqciebis wakiTxva
(masze Tqva swored akaki
wreTel ma Tavisi cnobili
sityebi _ `vxedav am qarTvel
intel igents, romel zec
mTel i cxovrebis manzil ze
vocnebobdi-).

sansobl oSi dabr unebul ma
grigol robaqiZem col ad
SeirTo mino domenskaia.
am qorwinedan maT ori
Svili SeeZinaT, magram
meuRl is daudevobis gamo
orive erTdroul ad gardaicval
a, amis Semdeg igi col s
gaeyara ramdenime wel
iwadSi lena fial kinaze
daqorwinda, magram
menkvidre arar SesZena.

1931 wl amde gr. robaqiZe
saqar Tvel oSi cxovr obda.
Semdeg ki germaniaSi
gaengzavara da iqve
emigraciaSi darCa. 1945
wel s germaniadan SveicariaSi,
qal aq JenevaSi gadavida.
sansobl odan gadaxvewis
mizezi, misive TqmiT,
bol Sevikuri diqtatura iyo.
erT radiogamosvl aSi
mweral ma ganaxada:
`_ vinaa Tavisufal i
sabWoeTSi? _ aravin.
sabWoeTSi kacs SiSiT
mosvenebiT vercki
dauZinia. eSina, sizmar
Si bodviT ar wa-

moscdes gul nadebi azri raime-

berlinSi yofnis dros gamoaqveyna `Cak-
l ul i sul i-, `qal Rmer Tis Zaxili-, 1937
wel s gamovida romani `graal is mvel ni-
evropul presaSi sistemat urad ibeWdeboda
misi leqsebi, literaturuli da politi-
tikuri weril ebi, eseebi.

gr. robaqiZe didi avtoritetiT sar-
gebl obda emigrantTa Soris. igi yovelive
qarTulis, erovnlis qomagi, didi patri-
oti iyo, romlis yuradRebis miRma ar-
rceboda arcerTi met-naklebi miSvnel obis
mqone erovnlis sakiTxi-. mwerali SeuZravs
1924 wl is agvist oSi saqarTvel oSi datri-
al ebul sisxlian tragedias. `wamebul ma-
qarTvel na iseTi simZl avriT gaiRviZa CenSi,
rom qveSecneul movindome, `l amar a-
mi mexal antarvalTa mi mar T, viTar tra-
gikuli marji damar cxebul Ta-

robaqiZisTvis germani aSi wasvlisTanave
ar CamourTmeviaT sabWoTa moqal aqeo-
ba. es moxda mxolod 1935 wels, roca xel
isuflebas gadaewura misi dabrunebis
imedi.

sabWoTa xel isuflebam mwerlis
winaaRmddeg sastiki da uzneo kam-
pania wamoiwyo. gazeT `komunist-
sa- da `maTobSi- gamoaqveynda
mweralTa mi mar Tva srul iad saqar-
Tvel os mweralTa kavSiris pre-
zidi umi sadmi: `ar aviTari
dandoba kl asobriv mrebs-, romel
ic mi mar Tul iyo grigol robaqi-
Zis winaaRmddeg weril Si naTq-
vami iyo, rom robaqiZe Tval T-

maqcobda, atyuebda xel isuflebas,
mwerlobas, sazogadoebas, rom is
faSi stTa banakSi gadavida, iyo
`social isturi sam-Sobl os-
moRal ate da aS.

mxolod ramdenime mwerals
eyo gambodaoba, gamosarCl
eboda grigol robaqiZes. maT
Sor is iyo mixeil j avaxi Svili.

magram mwerals veRar aferma
uSvel a da `misi saxeli da
Semoqmedeba aikrZal a sab-
WoTa saqarTvel oSi-.

emigraciaSi myof grigol robaqi-
Zes arc material urad da arc
sulierad arul xinda. mis
mdgomareobas anZimebda
meuRl is avadmyofoba. wle-
bis manZil ze uvlida grigol
robaqiZe dambli s gamo log-
ins mij aWvul meuRl es.

mwerali 1962 wl is 1 noember
s gardicvala JenevaSi da iqve
daikrZal a. 1976 wels qarT-
veli emigrantebis _ nino da
kalistrate saliebis TaosnobiT,
safrangeT-Si, l evil is qarTul
sasafლაოეზე გადას-
venes. unenkvadreod gadage-
buli mwerlis bina policiam
dal uqa. berlinSi arsebul
mwerlis arqivs sajaro likvi-
daciad daupires, magram igi
gadarCa grigol robaqiZis
Sveicarieli megobris Zal is-
xneviT.

aRsanisnavia rom saqarTl
oSi aris misi saxelobis
Tbilisis erT-erTi gamziri
da aseve universiteti. 2010
wels saqarTvel o gansaku-
TrebiT aRni Snavs mwerlis
130 wl is iubiles.

grigol robaqiZe mi mar Tva qarTvel i axal gazr dobi sadmi

manuli guliT gixmobT SoreTidan
axal gazrdebo! Tu Cemi mwerluri
naqmi ucnobia TqvenTvis, saxeli
mainc gagegonebaT Cemi. Semeki
TxebiT: ratom davtove saqarT-
vel o, Cveri manuli da deduli
egzom mSverieri da tkbili? mo-
giTxrobT. bol Sevikebi gahy-
virian: xal xur demokratias
vanyar ebTo. siyal be maTi
am saxel debaSi c Cans: demo-
ni Snavs berZnul ad xal xs;
maSasadame, xal xuri demokra-
tia ase unda ikiTxebodes:
xal xuri xal xokratia vanyar
ebT demokratiaso, ufro mar-
Tali iqneboda eTqvaT _ van-
yar ebT demonokratiaso. es ara

xur oba adani anisatvis ukan-
asknel isayr deni uzenaesia _
RmerTi. sabWoetSi yoveli
rwena zebunebrivisa dadagulia
leninis si tyebiT: `trupol oJest
va- yur ebi gvaqvs gamoWedili,
xal xTa keTil dReobisatvis
vibrZiTo; amave dros, xal xs,
rogorc cocxal krebul s, basri
daniT saxsr ebs uxsnian. xal
xis al ags masaa gamefebuli,
romel Si c pirovneba, es uRv-
Tieresi movl ena, srul iad
iTqvifeba. ar aviTari saxeaq
ar aa da maSasadame ar aviTari
saxieri. dil iTgan SuaRanemde
gaisnisi: davewi oT, gavuswroT!
xal xi wels ze fexsidgams da
Wapan-wyvet aSia. yoveli cal-
keuli numeria mxolod

da numeri _ nakel i, egreT wodebul i social isturi mSenebl obisaTvis. vamet eb?

dRevandel i modgma nakel ad efineba xval indel s, xval indel i aseve unda efinebodes momaval s da ase dausr ul ebl ad. rac noyier deba nakel iT, aris mxol od kol eqtivi _ bnel i da usaxel o. xal xisTvis rCeul i Tavis Tavswiravda da rogorc gmiri, saxeli misi naTel iT ifineboda mTel i istoriis kideganiT. sabWoeTSi qancmoreul i staxanoveci, kol eqtivilaTvis ganwirul i, amotivdeba xol me gazeTebis furcl ebze da am furcl ebT-an erTad, romel Tac sxva miznisTvis xmaroben, iviwyeba ise, rom misi saxsenebel ic aRar rCeba.

mcenare izrdeba; qarTvel Ta geria ityvis: mcenare xarobs. aris sixarul i sabWoeTis mSenebl obaSi? Zvel ad gl exi, TiTqos mzis TeslebiT savse, siyvarul iT uaxl ovdeboda miwas, viTar qmari, raTa gaenayofier ebina misi saSo. miwa nayofs gamoiRebda madl iT, gl exi sixarul iT Tvreboda. Tu monaxavT aseT gl exs romel ime kol meurneobaSi, Tugin derTad-erTs, sityva ukan wami Ria. ver monaxavT.

adamiანი mxol od da mxol od maSinaa adamiანი, roca igi Tavis-ufal ia; Tavisuflebaa sxiვური el ementi adamiანიSi. vinaa Tavisufal i sabWoeTSi? aravin. iq yvel aferi akrZal ul ia, raic araa brZanebul i. dRes rom erTi brZanebl obs, xval igi dasaxvret ad mihyavT. berias xvedri sabWoeTSi gamonaklisi araa. iq igi yovel dRiuri movl enaa. danxvret T guSindeli mbrZanebl isa SiSis qari urbenT saxrebSi; fiqrob: maTac ar xvdeT es bedi. aris es demokratia? Sesazl oa, SemedaoT am debulebis gamo, garnavi sadRac minimal ul kunWul Si Tqveni arisa dameTanxmebiT. Tanxnobas nyisve miCqnal avT, radgan SiSi agiyvanT, mal ul i azri Tqveni, rom ar iqnas yuradRebul i. sabWoeTSi kacs SiSis gamo mosvenebiT vercki dauZinia. eSimia sizmarSi bodvit ar wamoscdes gulnadebi azri raime. aseTia sabWoeTis samoTxe. es samoTxe nivatove da ara namdvil i samoTxe, Seudarebel i samSobl o Cveni. mowyvetili var Cvens dedamiwas, xolo Soreuli fesvebiT mainc masTan var. es fesvebia

ucxoeTSi rom macocxl eben.

qal no da vaJno, axal gazrdebo! dRe araa Tqvenze da TqvenTvis ar vfiqrobde gul acuyebul i da Tval creml iam. vfiqrob, TqvenSi SeWrilia bol Sevizmis ganmxwnel i Zala. Tanve amasac vigul veb, rom amas erTi magaliTi naTliv dagisaxavT. iyo erTi qarTveli, Tavadi, anarqisti da Tavdadebul i mamul iSvili varlam Cerqezisvili. qarTული მას არ ემარჯვებოდა. საკარტველ ოს ბავსვობიდანვე იყო მოწყვეტილი. იცოდა რუსული, ფრანგული და ინგლისური. სიკვდილის უტეხი, როცა ადამიანი მთელი არსი Seirxeva saukuneTagan moSvenul i fesvebiT, mas uecrad rusul ic daaviwyda, frangul ic da inglisuric. momakvdavma qarTul ad iwo l uRl uRi. ai, ra Zal is arian Zira fenebi adamiანსა, gansakuTrebiT qarTvel isa es rom ar vicode, am sityviTac ar mogmar TavdiT.

gul wrfel ad iReT yurad sityva ese, sityva, romelic wrfeli gulidganaa wamoSvebul i da mamuri grZnobebiT Tqvenken moSvebul i. daendeT mxol od da mxol od Rrma sityvas am Zira fenebidgan; iqaa gulis Zgera da maj is cenna saqarTvel osi; iqaa ganmet yvel eba misi. ismenT am xmas, TqvenSi wamoiWr ebian wminda nino, romel mac vazis jvrit gvaziar a qristes mcnebas, daviT aRmaSenebel i - fuZemdebel i saqarTvel os xel mwifebisa, mefe Tam ar, mziuri Saravandi im xel mwifebisa, qeTevan dedofal i _ wminda ninos dobil i, wanebul i vazis jvrisaTvis, iakob xucesi, giorgi merCule, SoTa, saba sul xan orbeliani, ilia, akaki, vaJa; wamoiWr ebian TqvenSi Zl evamosil ebiT da mxrebSi amarTul T Tqven vera gZl evT ra, iyves igi Tugin demonuri Zala bol Seviznisა. dai myeniT sityva ese Tqven ymawvil no gul ebSi, axal gazrdebo! xal aso nergebo saqarTvel os momavli sa! gesmiT? gixmobT qarTvel i mweral i, romel sac mwerl uri geziT jer kidev mar daT aqvs amarTul i marjvenaTi mziur mewamul i al ami saqarTvel osi. ismineT xma Cemi da CeniTan erTad gadasZaxeT mSobl iur miTa-vel ebs. mzeგრZel iyav saqarTvel o!

1954 w. mi unxeni

ნიკოლოზ ტყეფანიძე

ნიკოლოზ ტყეფანიძე დაიბადა 1880 წლის 29 სექტემბერს, ვალტუბოს რაიონის სოფელ ჭუნესში. მშობელი იმერელ თავადთა შტამთა მფლობელი იყო. მისი წინაპრები იმერეთის მფლობელები იყვნენ. მისი მამა იყო ნიკოლოზ ტყეფანიძე - ბავშვებიდან დაიწყო მწიგნობარი. მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი. მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

მისი მამის დასახელებზე დაწერილი წიგნებიდან ირთვება, რომელიც მისი მამის დასახელებზეა დაწერილი.

1912-25 wl ebSi quTaisSi cxovr obda, sadac saadgil mamul o bankSi danfinansebl ad moewyo. aqve daoj axda. quTaisSi yofnis dr os niko l or TqifaniZe ar aer T gamoCenil sazogado moRvawes dauaxl ovda: tician tabiZes, paol o iaSvil s, kol au nadiraZes, konst antine gamsaxurdias da sxvebs.

1925 wl idan niko l or TqifaniZe ise v Tbil isSi gadavida da pedagogiuri moRvaweoba ganagr Zo. mwer ali sagamoncmel o saqmianobi Tac iyo dakavebul i. 1910-11 wl ebSi nisi redaqt or obi T gamodi oda yovel kvireuli Jurnal i `cxovreba da literatur a. 1917 wl idan muSaobda erovnul -demokratiuli partiis gazeT `samSobl os- pasuxismgebel mdivnad, mogvianebi T ki amave gazeTis redaqt ori gaxda.

saqar Tvel oSi sabWoTa xel isuflebis

danyar ebis Semdeg quTaisSi niko l or TqifaniZis redaqt or obi T gamodi oda literatur uli al manaxi `krebul i-.

niko l or TqifaniZes Tanamedroveni axasiaTeben didsul ovan, aristokratur uli bunebis, mokr Zal ebul da daxvewil adami anad.

mwerlis cxovrebis ukanasknel i wl ebi Cveni qveynis Savbnel periods daemTxva. ukuRmar Ti droebi T Sewuxebul i mwer ali Cumad, upretenzi od cxovr obda da xel isufal T Tavs aridebda. xSirad unaxav T Sebindebis as rusTavel is ganzirze mart o moseirne, fiqrebSi Caf l uli, Tval ebSi naRvel Camdgari.

niko l or TqifaniZe gar dai cval a 1944 wl is 25 maiss, 64 wl isa, dakr Zal es vakis sasaf l aoze, saidanac 1954 wel s didubis panTeonSi gadaasvenes.

niko l or TqifaniZe

iyideba saqarTvel o

iyideba saqar Tvel o.
 mindor-vel iT, mTa-goriT, tyiT, venaxiT, saTesiT;
 war sul is istori iT, momaval i svebediT;
 mSveni eris eniT;
 naqar gi far Ca-xaver diT;
 vaJkacuris xasiaTiT, stumar T-moyvareobiT;
 didebul is sanaxaobiT, wmi nda haeriT;
 naamagevi saxl iT da kariT;
 Cuqur Tmi ani monast rebi T da ekl esiebiT;
 mCqef are nakadul ebiT;
 lurj is zRviT;
 mowmendil -mokaSkaSebul i ciT;
 eriT, beriT;
 Tval war mt ac banovanTa gundebi T;
 gonebagaxsnil vaJebi T;
 mal xazi bavSvebi T;
 ver cxi sfer Tmi T Semosil pativsadeb moxucebi T.

iyideba saqar Tvel o dedi T da mami T, Svili T da Ziri T, Zmi T, di T, col iT da naTesav-moyv ebi T.
 hyidis yvel a:

Tavadi, mRvdel i, vaWari, avazaki, didi da pat ara, Wkvi ani da sul el i, l oTi da pirakr ul i.

iyideba yvel gan:

quCaSi da saxl Si, Teatr Si da sasamar Tl oSi, saswavl ebel Si, sat usaRoSi, etl Si, mat ar ebel Si, dil iT da Rami T, sicxeSi da siciveSi, dar Si da avdar Si.
 iyideba er Tianad.

Savi zRvidan kaspi is zRvamde da os eTidan spar seTamde.

iyideba nawil -nawil :

kaxeTi da imereTi, qar Tl i, svaneTi da samegr el o, guria da l eCxumi, raWa da j avaxeTi.

iyideba pat ar -pat ar naWr ebad, visac ramdeni sur s da rogor c unda:

ni si ad, uf asod, naRdad, droebi T da samudamod;

bankis daxmar ebi T da Cvenis saSual ebi T.

iyideT barem mTl ad, gaweweT da gagl i-jeT, rasac saqar Tvel o er qva da rac dRes oxrad dar Cenil i aZR ebs yor nebs da gul s ukl avs uZl ur Wirisufal s!

g u l i

mokvda.

dis naz xel sar gausworebia sasTumali; idumali mwuxarebiTar Semouxedavs avadmyofis oTaxSi satrfos Tval ebs; nacnobes ar moukiTxavT; ukanasknel wams Sendoba ar niuRia im mSvid, wynar adami anisagan, roml is Zal a aRar swamda, magram damanSvidbeli sityvebis misgan gagoneba mainc undoda; dedas ar dauyria cxare cremlebi.

mokvda ucxoETSi.

atasi sneulebiTiyo avad, araviTar ma wamal mar imoqmeda, - imarTlebdav TavsamxanagTawinaSe eqimi.

cxedar i gaWr es. prof esor ma xel ebi

CamouSva da gakvirvebul ma wamoiZaxa:

SexedeT, bat onebo, es ra ambavia?! erTmaneTs Sescqer odnen.

bat onebo, guli, guli, sadRaa? gulis magier ferfliRa darCeniliyo. depeSiT gagebuli ubedur ebisagan Tavzardacemuli deda Sevida sayvar el Svilis obl ad datovebul oTaxSi. qviti nebda: ase gamomimete qvivi oxeri? sadaa Senikar gi guli, amdenis vaiT da vuitrom Cagidgi saguleSi?

kedlidan patara ruqam gasca pasuxi:

me davaWkne!

me davvvi! gaxmaur da suraTi magidaze.

sityvebi aravis gaugonia.

saukuno sagzali

interviur mwer al

Wabua amirejibTan

„საუკუნო საგზალი“
ფოტო: ანდროსიანი

Yvel asTvis sayvar el mwer als da sazogado moRvawes Wabua amirejibs 18 noembris 89 wel i usrul deba afxazeTis, samegrel os da guriis miTavrebis, Ser vaSi Zeebis, dadianebis, guriel ebis da aseve miqel aZeebisa da nakaSi Zeebis pirdapiri STanomavis mariam nakaSi Zisa da amirejibebis, maRal aSvil ebis, qar uSi Zeebis, favl eniSvil ebis da joxTaberiZeebis STanomavis irakli amirejibis oj axSi aRzrdil ma mwer al ma cxovrebis sakmod didi darTuli gza ganvlo represirebuli msobl ebi, niZime bavSvoba, patimroba, gaqcevebi da mwerlobis Wiri didi Semoqmedeba.

ssrks saxel mwifo premiis laureati (1979) da SoTa rusTavel is saxel mwifo premiis laureati (1994); saqarTvel os saxel mwifo premiis (1998) da wmin da giorgis ordenis mfl obeli. Rirsebis ordenis kaval eri (2000), ucxouri da qarTuli premebiTa da prizebiT dajil doebuli batoni Wabua, dResac aqtiurad ganagr Zobs SemoqmedebiT moRvaweobas. amaze metyvel ebs 2003 wel s gamocemuli bol o romani giorgi brwinyale.

bat on er ekl e saRlianis daxmar ebiT il seqtembers saSual eba mogveca vwveodiT bat on Wabua amirejibisa da qal bat on Tamar javaxiSvilis oj axs. maT didi siTboti da siyvar ul iT mi gviRes. batoni Wabua dagvTanxmda Cveni mkiTxvel isTvis moeTxro sakuTari cxovrebi sa da moRvawebis Sesaxeb. gTavazobT int ervius I nawils.

Interview

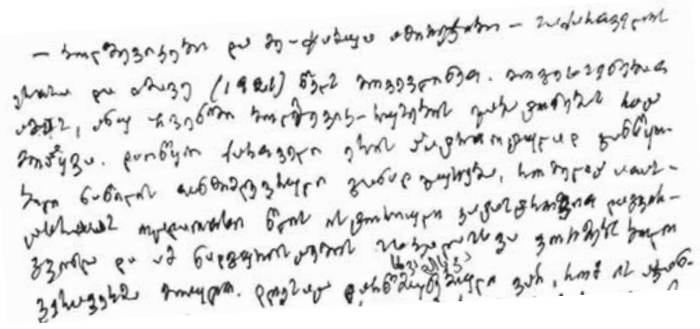
– როგორ გაიქსენებდი Tqveni bavSvobis wl ebs?

– ბოლ შევიკები და მე – Wabua amirejibi, saqarTvel os erTsa da imave (1921) wels movevl ineT. mogexsenebaT amas, anu CvenSi bol Sevik-r usebis gabat onebas rac mohyva. daiwyo qarTveli eris patriotul ad ganwyobili nawilis Tanmi mdevr uli ganadgureba, რომელიც 1924 wl ის ისტორიული კატასტროფით დავირგვინდა და ამ ნადგურის ცემის სხვადასხვა ფორმებს ბოლო ვერაფერმა მოუტოვა. ძრესაც დარწმუნებული ვარ, რომ ის აქაყნა კომუნისტების მიერ იყო პროვოცირებული. რუსების ეროვნებით qarTvel მა agentურამ ატეულ ატასობით qarTveli patriotის განადგურება მიცნია აუცილებლად, saqarTvel oSi რუსული სოციალიზმის, ანუ რუსეთის აჯალბი, კომუნისტური იმპერიის არსადგენად.

– Cemma bavSvobam Cemi naTesaobის ამოწვევისა და, უმჯობეს შემთხვევაში, ემიგრირების პრობლემის გაიარა. erTად erTი naTel i Strixi ის იყო, რომ აუთენტიკური ვიწროობის გამო Semdგომი არზრდისა და გამოსვრებისთვის სხვა ოქსი გამაბარეს. მგონია, თურამ დადებითი ცემის ხასიათსა და ბუნებაში, სწორედ ამის სედგია. ის ოქსი იმჟამად კალბათონელანია მეზმარია სვილისა გაქდატ, რადგან მისი მეურნეობის მამული სვილი – გრიგოლ გველესიანი გარდაცვლილი იყო. ამ თემაზე ბევრგან მრავალგზის მაყვს დავერილი და გამოკვეთებული. არარ გავიმეორებ, ვისარგებლებ შემთხვევით და ურრმეს მაძლობას მოვასენებ ამ მართლაც თავდადებულ qarTvel Ta ოქსის, მათს ვინაპრებსა და ნაგრამს.

– Tqveni ოქსის Sesახებ ხომ არ მოგვითხრობდი?

– Cemi ded-mამის პირველ სვილსა და erqva. სამუხაროდ რამდენიმე თვისა გარდაცვალა. მისი მომდევნო როდამ ამირეჯიბი გაქდატ. როდამ განათლებული ვალი იყო, ZiriTად კინემატოგრაფიის დარგში მუშაობდა. ფილმების რედაქტორი და Semdeg კინოკრიტიკოსი გაქდატ, მოსკოვში ცხოვრობდა, იქვე გატოვდა საკვეთი ცნობილი პოეტ მიხეილ სვეტლოვზე და Semdeg არანაკლებ და უფრო მეტად ცნობილი, იტალიიდან რუსეთში გადმოხვეული, მეცნიერ-ფიზიკოს ბრუნო პონტეკოვოზე. Semdeგი სვილი ცენი დედ-მამისა გაქდატ მე, მზე Wabuk irაკლის Ze ამირეჯიბი. სულ უმცროსი ცენი და – ნათია, saqarTvel oSi ულამაზეს კალბათონელ მიწვეული. სამეცნიერ-

– შემთხვევითად რომ ვინაპრებს ვხვდებით – უძლიერადაა
შინაშია და ძალიან (1921) წელს მოგვინებდა. ამგონისთვის
დაბადებული, ახლანდელი კინემატოგრაფიის განვითარების
განმარტველი. რომელიც სხვადასხვა დროს სხვადასხვა
ხარისხით ადამიანებისგან ვინაპრებს ვხვდებით, რომელიც
უძლიერადაა მუშაობდა რომელიც მუშაობდა რუსეთში
დაბადებული და ამ დროისთვის უკვე უკვე გარდაცვლილი
დაბადებული იყო. რომელიც უკვე უკვე გარდაცვლილი იყო.

– როგორ შეხებოდა T arWurvili, რამდენიმე წინას
ავტორი კინემატოგრაფიის დარგში.

– დედაცენი – მარიამ მიხეილის ასული
ნაკაში Ze-ამირეჯიბისა უმარტესი განათლების
მოქმედი პედაგოგი, მამაცენი irაკლი ამირეჯი-
ბის საბჭოთა ხელისუფლებისადმი უარყოფი-
თი დამოკიდებულების, უფრო კი ბიზანტი-
სალივან ამირეჯიბის საბჭოთა ხელისუფლების
წინააღმდეგ აქტიური წინააღმდეგობის გამო
და, რატომაც, ცემი დანასაულის სედგად
დაპატიმრეს. კომუნისტურ ციხე-ბანაკე-
ში ატელიანი პატიმრობის მოქმედი Semdeg
თბილისში, შეიზღებდა იტყვას, ცემს ხელს
გარდაცვალა სამოცდაცხრამეტი წლის ასაკში.
მამაცენი – irაკლი ამირეჯიბი მოსკოვის
უნივერსიტეტის დამტავრებული ცნობილი იურისტი
გაქდატ. იგი 1938 წლის იანვარში თბილის-
ის ორთაწლის ციხეში გარდაცვალა. ამ
შემთხვევაზე მრავალგზის მაყვს ამომწურავი
პასუხი გაცემული ცენი ინტერვიუებისა და
სხვა ნაწარმების მეშვეობით. ამიტომ კი
მრავალგზის გაცემული ავტობიოგრაფია.

– Tqvens ოქსის ტრადიციად ქველი
განათლების მიზნით Tqvens შემთხვევაში
როგორ გაგრძელდა?

– Cemi ვინაპრების ცხოვრება-მოწვევა, აწვე-
ვების საუკუნეებიდანვე განათლებული ობა-
ვი დამოკიდებული. მოგვსენებამ ამირეჯი-
ბობა მემის უფროს მრავალგზის erTად
დიპლომატობასაც იტყვის ნება, მაგრამ
მატონიკი ვერ ავარჯიებდა. დამტავრებული
მაყვს ამერკავკასიის კავსირგამლობის
ელექტროტექნიკში და თბილისის უნივერსიტეტის
სამიკურსის, რის Semdeg ცენი განათლებული
რუსების ციხეებსა და ბანაკეში გაგრძელდა.
უნდა მოგახსენოთ, რომ განათლების მრავალ-
გზის დასრულებული ვარსაყვედურობ –
ნასწავლად კაცად მიმაცნია Wabua ამირეჯი-
ბი.

– რას გაიქსენებდი T skol ის ვლებიდან,
სტუდენტობიდან (იმდროინდელი saqarTvel os
მდგომარეობა, თავისუფლებისთვის მებრძოლი
და სიკვდილისთვის სტუდენტობა; ორგანიზაცია
`TeTri გიორგი'; პატიმრობაში გატარე-

bul i wl ebi da nanatri Tavisufl eba..).

ocdasami kiTxvaa. grZl ad Tu vil aparake, fons ver gaval T. yvel aferze, rasaces kiTxva Seicavs, mraval gzis maqvs gamoqveynebuli da dabneuli var raze da rogor vil aparako ukve naTqvani, magram raki interviuze Tanxmoba ganvacxade, Tqvens meoTxe SekiTxvaze fragment ul ad mainc gavcem pasuxs.

TeTri giorgi~ mustafa Selias mier Seqmili, rogorc komunistebma ganmartes, antisabWota, saaj anyebo, nacional isturi organizacia iyo. mgonia mizani sworadaris ganmartebuli.

mustafa Selia ormxriv sr ol as Seewira. me ocduxuTi weli momesaja. miuxedavad imisa, rom Tavdapirvel ad prokuraturam daxvret a moiTxova.

patimrobaSi gatarebuli wlebis imi Tdaviwyeb, rom 1945 wl is oci seqtemberi Cems biografiaSi gansakuTrebuli iyo, erT dRes samjer gaviqeci. pirvel ad avWal is Sr oma-gaswor ebis banakidan, meored ruseTis patruls gaveqeci, mesamed qal aqis policiis mecxe ganyofil ebidan, sadac qal aqis komendanturam mimi yvana. am gaqcevebis Semdeg oTxi weli wadi da oTxi Tve karSi viyavi. momagnes belorusiis q. ilias (raionuli centri) satyeo kombinatis generaluri direktoris Tanamdebobaze, Crdil oet kavkasiaSi datovebuli col-Svilis patrons.

ra Tqma unda adre miRebul ocduxuts axali ocduxuTi daemat a. axali patimrobidan orjer gaviqeci da samocdaTxuTmeti weli gamixda. yaragandis banakebidan kolimaze gadayvanis proces-

Si `buxta vaninas~ gamanawil ebelidan, Cemi patimruli biografiis meeqvse gaqcevis cdam kidev rva weli damimata da sul oTxmocdasamwel misjili, stalinis sikvdi- lis Semdeg saxel mwifoerivi cvl il ebe- bis Sedegad ganTavisufl di da saqar- Tvel oSi davbrundi.

rac Seexeba megobrebsa da Zmakacebs, napatimar Tagan cocxali tariel quTaTel aze da kidev oriodeRaa cocxali. yvela gamovitire da RmerTma, albaT imitom, rom mmiSvnelovani codva ar mawevs, ager oTxmocdaaTs mitaneba marguna.

am kiTxvaze aRar afers gavcem pasuxs. bol o Tqveni zarisas xuTdRiani ar dadegebi aviRe. mexuTe kiTxvaze gadaval.

jarSi gatarebuli wlebi _ ratom `arasworad gawveuli~?

`arasworad gawveul ad- mimi Cnies 1943 wels, radgan `ar moacines-, rom represirebuli mSoblebis Svili da emigracia- Si myofi adami anebis naTesavi gaxldiT. aqve vityvi, rom jarSi imis wyal obiT movxvdi, rom es faqtebi davmale. maSin ukve mwerlobis `Wiri~ mWirda da omis monawileba mwyuroda, miTumetes, rom kavSirgabmul obis mesame rangis leitenantis wodeba mqonda da samxedro bil eTSic ase ewera. am special obam _ radistobam frontze yofna amacila.

repr esirebuli mSoblebi da polit emigranti naTesavebi _ ra kvali daacnia am tragediam Tqvens cxovrebas? gqondaT Tu ara maTTan raime urTierToba?

im periodSi ucxo eTSi myof emigrant ebTan Tundac weril obiT urTierToba dapa timrebas, an umj obes SemTxveva- Si, uSiSr oebis agent obas ni Snavda. amitom ar mqonia maTTan raime saxis urTierToba.

rogor gaixsenebdiT biZas, Salva amirejibs, mis poetur da politikur moRvaweobas da raime wvili xomar miuZRvis Tqvens mwerlad Camoyal ibebaSi?

Salva amirejibi, mamaCem iraklis Zna, iyo saqarTvel os erovnul -demokrati- uli partiis erT-erTi damaarsebeli, imdroindel i parlamentis wevri, 1924 wl is aj anyebis paritetuli komitetis wevri da qaquca Col oyaSvilis razmis politxel mZR- vaneli. sxvaTaSor is, Salva pirveli qmari iyo qal baton veriko anjafariZisa; cno- bili poeti, `mnanqrebis~ avtorida partiis

gazeTis damaar sebel -redaqt ori. emigraciaSi aTas cxraas ocdaXuTi wl is bol os wawida da mTel i sicocxl e rusi dampy- robl ebis winaaRmddeg brZolis erT-erTi xel mZRvanel i iyo, gardacval ebande (1943).

rac Seexeba Cems mwerlobas, vfiqrob am saqmeSi biZaCem Sal vas gar kveul i wili udevs, iseve, rogorc Cems mraval saukunovnad ganaTl ebul winapr ebs.

— ra asakidan daiwyeT wer a? Tqveni pirveli nawar moebi? rame monakveTs xomar gaisxenebdiT?

— Cems ar qivSi inaxeba xel naweril eqsi, romel sac furclis ukana mxareze aqvs dedis mxridan bebiacem sofio dadian-nakaSiZi sas war wer a: `es l eqsi Wabuam rva wl isam dawera~.

gavixseneb kidev erT epizods. mudam raRacas vwerdi. saidanRac Sin davbrundi. Cemi da, rodami rejibi dalalivanes ZejavaxiSvili, romeliRac sagnis mZadebaSi Sesvenebisas, raRacas kiTxul obdnen. lalim miTxra, — Sen Zamiko mwerali yofil xaro. cameti Tu ToTxmeti wl isa gaxldiT. yovelive amis TqmiT minda arvniSno, rom wer a dabadebiTve damyva. visar gebl eb SemTxveiT da gansvnebul lalis uRr mes madlobas vuZRvni. al baT misma SeniSvnamac imoqmeda.

— ras gvet yiT Tqvens Semoqmedebaze? romeli gmiri ufro axlos dgas TqvenTan?

— Cemi naweribi asaxaven adami anebs, maT urTierTobebs, qarTveli eris winaSe arsebul probl ematikas. amas garda, maTierT-erTi umniSvnel ovanesi datvirTva, Cveni erisa dasanSobl os mi marT, swori damokidebul ebis qadagebaa.

rac Seexeba gmirebs, novel ebidan — giorgi burduli da Zia SoTas badia, xoloromanebidan — daTa TuTaSxia da goram borgali mgonia sxva gmirebisgan gamorCeul ad, magram isic unda mogaxsenoT, rom giorgi brwyinval ec arcTunaklebia. sxvaTaSoris, am Tval sazriss literaturuli kritikac iziarebs.

— romel periodul gamocemebSi ibeWdeboda Tqveni nawar moebebi, vin gexmar ebodaT?

— Cemi pirveli moTxroba `ratom ar damacade~, miuxedavad imisa, rom arcTu

rigiani xarixisa iyo, `maTobSi~ netarxsenebuli arcil sul akauris rCeviT, agreTve netarxsenebul ma bat onma simon Ciqovanma damibeWda aw gansvnebul bat on geronti qiqoZis rekomendaciiT. aqedan daiwyo Cemi mwerlobac.

unda gavixseno Tu rogor daiwyo `ciskarSi~ `daTa TuTaSxias~ gamoqveyneba. nkiTxvel ma mapatios, es epizodi, mgonia, ramdenjer me maqvs interviuebSi gamoqveynebuli, magram imdenad mniSvnelovnad mi macnia, rom kvlav ganneor ebadac Rirs.

davamTavre `daTa TuTaSxiazem~ muSaoba, Cemi megobris, mxat var revaz Tarxanmouravis, gamudnebuli `redaqt orobiT~ da erTob sqeli manqaniT nabeWdi (romani) `ciskris~ redaqtors, bat on jansuR Carkvians davude sawer magidaze. amas aseTi teqstic davurTe:

— jansuR Zmao, vici, ver dabeWdavT, amis dro oci-ocdaaTi wl is Semdeg mova, magram waikiTxe Sen da redaqa ciamac, maintere sebs Tqveni azri. vTqvi da wamovedi. aTiod dRis Semdeg tariel Wanturiam damireka, — modio, mi vedita dasac ar movelodi, mTel i redaqa — givi gegeWkori, tarieli, TviT jansuRiC, aRtacebiT Semvndnen — dauyovnebliv viwyebT beWdvaso!

marTlac, daiwyes da ori od nomris Semdeg beWdva mTavlitma Sewyvita. eg aris, aqac gamouCndnen wigns momxreebi — Tengiz buaciZem miTxra, — gagraSi mi vdivarT dasavnebl ad bat on eduard-Tan erTad me da oTar qinql aZe da Tu gaqvs egzempliari, gamatane bat on eduard s wavakiTxebTo. gavatane, waikiTxes

da beWdvac ganaxl da ase moedo saqar Tvel os `daTa TuTaSxia~, meti ra vTqva?!

P.S. 16 oqt ombers bat oni Wabua amirej - bi borjom-bakurians mitropolitna serafimem berad aRkveca da saxel ad daviTi uwoda saqar Tvel os sapat riarqosTan arsebuli axal gazrdobis sulieri da intel eqtual uri ganviTar ebis centri da Jurnal i `axal gazrdobis~ redaqlia ul ocavs ber-monozon daviTs am sulier gzaze Sedgomas ufals SesTxovs gaaZl ier os igi da masTan erTad srul iad saqar Tvel o.

(gagr Zel eba Semdeg nomer Si)
int er vi u moamzades
naTia goguaZem da
TinaTin j af arizem

Քն քրքյւ սճ ո՛ցո, իճ սճոնս ծըճնոյրէնս?

– ra aris bedni er ebis gamomwvevi?

– j wris povna da Rirseul ad t vir Tva~?

– `Rmer TTan er Toba~?

– `Cvens mier gakeTebul i keTil i saqm~?

– `siyvar ul i~?

– `mdgomar eoba, roca real o- bidan gaqceva ar gWir deba~?

– `yovel dRiuri cxovreba~?

– `is, rom gel odebian da siyvar ul iT gxvdebi an~?

– `ar seboba~?

– `is mdgomar eoba sul isa, roca yvel a giyvar s~?

– `swr af va sul ier i si maRl eebi sken~?

– Tu `ar ar sebobs amqveynad srul yofil i bedni er eba~?

– `es cneba amouwur avia~? `mi uRwevel ia~?

‘ufali xSirad, Zal ian xSirad ketavs adami anebisTvis moCvene- Ti bednierebis kars, maSin, rode- sac WeSmariti bednierebis kari mudmivad Ria aqvs yvel asTvis, vinc Sesvl as moisurvebs; Senc Sedi ,qristes Svil o...~

mRvdel mTavari nikol oz serbi

CemTvis davfiqrebul var xol me, Tu ra aris bedni er eba, magram ar asdros nifiqria es xal xistvisac mekiTxa, gamego ar seboben ki saerTod bedni eri adami anebi? rogor da ram gaabedni er aT? magram er T-er T l eqciaze, r odesac moZRvar ma ikiTxa, – ar gaint er esebT, gai goT vin

aris bedni er io, mar Tl ac gami Cnda amis survil i. gavedi quCaSi da yvel as er Tsa da imaves vekiTxebodi: `ra aris bedni er eba~? pasuxis dasawyisi xSirad aseTi iyo: `amaze ar asdros davfiqrebul var~; ara da, ra xSirad vusur vebT er TmaneTs bedni er ebas!

l az a r e l u r s m a n a S v i l i . s a s u l i - e r o s e m i n a r i a . s t u d e n t i

- r a s m e t y i T b e d n i e r e b i s S e s a x e b ?
- b e d n i e r e b a a r i s S e n i j v r i s p o v n a d a R i r s e u l a d t v i r T v a .
- r o d i s x a r T b e d n i e r i ?
- r o c a s u l i e r a d k a r g a d v a r .
- r a s n i S n a v s s u l i e r a d k a r g a d y o f n a ?
- r o d e s a c g r Z n o b , r o m u f a l T a n x a r . a m a s g a n s a k u T r e b i T s i n a n u l S i y o f - n i s d r o s v g r Z n o b ... a m a v d r o u l a d ` k a r - g a d v a r ~ - s s a T q m e l a d g a r e m o m c v e l i a d - a m i a n e b i s j a n m r T e l a d d a j a n s a R a d (s u l i e r i T v a l s a z r i s i T) y o f n a m W i r d e b a .

m i x e i l c a g a r e i S v i l i . T s u . m e d - i c i n i s f a k u l t e t i . s t u d e n t i .

- r a g a n i W e b T b e d n i e r e b a s ?
- y o v e l d R i u r i c x o v r e b a ... r o c a m e c k a r g a d v a r d a C e m s g a r S e m o m y o f i a d a m i - a n e b i , m e g o b r e b i . m c i r e d i T v k n a y o f i l d e b i
- d R e s x a r T T u a r a b e d n i e r i ?
- T i T q m i s y o v e l T v i s b e d n i e r i v a r .

g i o r g i b u a v a . s a a v i a c i o u n i v e r - s i t e t i . s t u d e n t i .

- r a g a n i W e b T b e d n i e r e b a s ?
- s i y v a r u l i ... s a y o v e l T a o k a r g a d y o f n a .

n a n a u r u S a Z e . s a R v T i s m e t y v e l o i n s t i t u t i . s t u d e n t i .

- x a r T T u a r a b e d n i e r i ?
- b e d n i e r i v a r , r o m v a r s e b o b , r o m g a m a C i n a R m e r T m a d a m o m c a g o n e b a .

n a T i a s i x a r u l i z e b i o l o g i . 28 w l i s

- r a a r i s b e d n i e r e b i s g a m o m w v e v i ?
- m S v i d o b a ... b e d n i e r e b a s m a n i W e b s a x l o b l e b i s j a n m r T e l a d , e k o n o m i k u r a d k a r g a d y o f n a ... T u m c a , y v e l a f e r z e m T a - v a r i s u f T a s u l i a .

e k a t e r i n e q a r d a v a . 44 w l i s .

- r a a r i s b e d n i e r e b a ?
- m g o n i a , r o m b e d n i e r e b a a , r o c a c x o v r e - b i s r e a l o b i d a n g a q c e v a a r g W i r d e b a , r o c a m a r t o s u l o b i s m w a v e g a n c d a a r g d e v s T a n .

l e v a n m u j i r i S v i l i . s a s u l i e r o s e m i n a r i a . s t u d e n t i .

- r a a r i s b e d n i e r e b a ?

- R m e r T T a n e r T o b a .
- r a s g u l i s x m o b T R m e r T T a n e r T o b a S i ?
- m i s n e b a z e d a m o r C i l e b a s . r o c a y o v e l w a m s f i q r o b , r a s u r s R m e r T s S e n g a n , r o g o r c a d a m i a n i s g a n .
- d R e s x a r T T u a r a b e d n i e r i ?
- a r a , m i j a W v u l i v a r y o f i T c x - o v r e b a s T a n .

g i g a o T x o z o r i a . 28 w l i s .

- x a r T T u a r a b e d n i e r i ?
- b e d n i e r i v a r d a a m i s m i z e z s m a - Z l e v s C e m i a r a f v e u l e b r i v i o j a x i ; T u m c a , a m a v e d r o s v f i q r o b , r o m a m q v e y n a d s r u - l y o f i l i b e d n i e r e b a a r a r s e b o b s d a a r c u n d a h q o n d e s a d a m i a n s a m i s p r e t e n - z i a . a m q v e y n a d y v e l a f e r i S e d a r e b i T i a ...

e l e n e g e l o v a n i . s a R v T i s m e t y v e - l o i n s t i t u t i . s t u d e n t i .

- c n e b a ` b e d n i e r e b a - g a m i m a r t e T , T q v e n r o g o r g e s m i T ?
- e s c n e b a c , r o g o r c b e v r i r a m e , S e i - Z l e b a a m o u w u r a v i c i y o s . e s a r i s s u l i e r i s i m S v i d i s g a n c d a , s w r a f v a s u l i e r i s i m a R - l e e b i s k e n ; S e i Z l e b a T v i T o n a r i y o b e d - n i e r i , m a g r a m s x v i s i e s m d g o m a r e o b a i y o s S e n T v i s g a d a m d e b i . b e d n i e r e b a s g a f r T x i l e b a s W i r d e b a , d a r a j i s W i r d e b a , m a r t o S e n i T v e r S e q m i , v f i q r o b , g a r d a u f l i s a , b e d - n i e r e b i s m i s a R w e v a d p i r o v n e b a c g W i r d e b a .

**‘WeSmarit bednierebas
aqvs maradiul obis
perspeqtiva-**

S o T a m T i u l i S v i l i . s a R v T i s - m e t y v e l o i n s t i t u t i . s t u d e n t i .

- x a r T T u a r a b e d n i e r i ?
- b e d n i e r i v a r , T u a m q v e y n a d b e d - n i e r e b i s m i R w e v a S e i Z l e b a , m a g r a m m i m a C - n i a , r o m a m q v e y n a d s r u l y o f i l i b e d - n i e r e b a a r a r s e b o b s . a d a m i a n S i d e v s s u r v i l i b e d n i e r e b i s m i R w e v i s a , m a g r a m s r u l y o f i l a d m i s m i R w e v a s v e r S e Z l e b s ; i m q v e y n a d a r s e b o b s i s b e d n i e r e b a , r o m e l i c a d a m i a n s d a a k n a y o f i l e b s , a m o u w u r a v s m i s k e n l t o l v i s s u r v i l s .

TaTia gabreliani. saRvTismet yvelo instituti. studenti.

- ra gani WebT bedni er ebas?
- bedni er ebis momtania uflisadmi siyvar uli, Cems mier sxvisadmi gakeTebuli keTili saqme, im adami anebis kar gad yofna, vinc gul Si myavs... taZar Si yofna... ufl eba si wmindeebTan mi axl ebisa... ur Tier Toba moZRvar Tan... qar Tvel oba...
- xar T Tu ara bedni eri?
- ra Tqma unda, var.

giorgi gelovani. sasuliero seminaria. studenti.

- ras gvet yv iT bedni er ebi s Sesaxeb?
- adami ans Tu ar aqvs RvTis siyvar uli, is bedni eri ver iqneba... bedni eri viqnebi maSin, roca ise meyvar eba ufali, rogorc me vuyvar var.

**`imas, rasac dakargvis
safirTxe emuqreba,
WeSmarit bedni er ebas
ver vuwodebT~**

bedni er ebi s WeSmariti arsis Zi ebaSi ni vakiTxeT wm nikol ozis saxel obis taZris winamZRvar s, dekanoz maqsi me Wanturias.

- dagvl oceT mamao.
- Rmer Tma dagl ocoT.
- mamao, ras gvet yv iT bedni er ebi s Sesaxeb?
- me mwams, rom Cveni winapr ebi ufro bedni er ebi iyvnen, mra val i gaWirvebisa da ubedur ebi s mi uxedavad. dRes Zal ian cota adami ani Tu aris bedni eri, arc icis, ra aris bedni er eba, rogorc zogierTi sxva Rirebul eba... saxar ebaSi weria `cxra netar eba-, netar eba aris igive bedni er eba; vin arian netar ni? netar arian gl axakni sul iTa, mgl ovi areni gul iTa, mSvidni, mowyal eni, mSvidobis myofel ni, devnul ni simar Tl isaTvis da aS. ras ni Snavs sul is sigl axake? es, pirvel rigSi ni Snavs imas, rom adami ani unda iyos Tavmdabali, morcili, radgan amis gareSe mas madli ver

mi eal eba. Cven, qristianebma, unda gavi azroT Cveni cxovre bis war mavl oba, sul is sigl axake, anu is, rom Cven Cveni Zal iT ar afris gankeTebel ni var T; netar iyvnen mgl ovar eni gul iTa... ra gl ovazea saubari? am sityvebSi sakuTari codvebis gamo mgl ovare adami ani unda vigul isxmOT.

bedni er ebas aqvs ori gageba: mi wi uri da zeciuri, anu WeSmariti. ufali brZanebs: saunj es nu agr ovebT mi wi ur s, ar amed daagr oveT iq, sadac qur di ver moi par av s, ar gai xr wneba...

Tavisi Sinaar siT er TmaneTs hgavs bedni er eba, siyvar uli, sixar uli da imedi. rodesac adami ani bedni er ia, is unda iyos imedianic da gaxar ebul ic. ai magal iTad, riT unda ganvasxvavoT RvTaebrivi imedi adami anuri, ama o imedisgan? aseT Sedar ebas moviyvan: Tu me ra Rac maqvs momar agebuli da ar meSinia zamTris mosvl is, am SemTxvevaaSi me maqvs imedi Cems mier momar agebuli sanovagis. es ar aris namclvili, WeSmariti imedi, es imedi aris mi wi uri war moSobis. roca me mi wi uri Tval sazrisT sanugeSo ar aferi maqvs, magram mainc ar meSinia, es aris RvTaebrivi imedi, rogorc naTqvami a: `upovari monazoni mfeea ama soflis-. aseve SeiZl eba iTqvas RvTaebriv sixar ul ze, Tu me danawinaures, saxli viyide, manqana viyide da aS da ganvicdi sixar ul s, es ar aris RvTaebrivi sixar uli. anu, Tu sixar uli war maval ia, an axl av s daukmayofil ebl obis gan cda, is ar SeiZl eba iyos WeSmariti; RvTaebriv sixar ul s garegnul i mizezi ara aqvs, is, SeiZl eba iTqvas umizezoa, radgan mas Rmer TTan si axl ove da saRvTo madli ganapirobebs... da bol os, rogorc Tavidanve vTqviT, igive iTqnis bedni er eba ze: imas, rasac dakargvis safirTxe emuqreba, WeSmarit bedni er ebas ver vuwodebT; adami ani bedni er ia Tavistavad zemoT aRniSnuli mizezis gamo (Rmer TTan si axl oviT da saRvTo madli T). WeSmarit bedni er ebas aqvs mar adiu l obis per speqtiva, am iT aris is yvel aze maRl a mdgomi, amitomac aris imedTan da sixar ul Tan Tanaziari. wmin d-anebi iyvnen bedni er ni, sul iT da xor ciT gankur nebul ebi, sixar ul iT da siyvar ul iT aRvsil ni.

- didi madli oba, mama maqsi me, saintereso saubrisTvis.

**upovari monazoni
mefea
ama sofl is~**

Sendegi Cveni respondenti gaxlavT wmgiorgis saxel obis tazris mRvdel msaxuri, fsiqol ogi daviT cicqisvili, romel-sac vTxovET fsiqol ogiuri analizi:

- dagvl oceT mamo.
- RmerTma dagl ocoT da gagaxar oT.
- gvesaubreT bednierebis Sesaxeb.
- bednieri xar adamiანი მასინ, როდესაც გამწვალული ხარ უფლისადმი მორცილებით, როდესაც გათავისებულები გაყვს, რომ ტმის რერიკი არ ვარდება უფლისდასვების გარეშე, როცა გრზობ, რომ სანარომისით იმარტება. ამდროს, როგორიმზიმე და რტული განსაცდელის წინაშე არ უნდა არმოცნდე, მართლაც უყრებ მას და იოლად გადაგაყვს... ამავდროს, ბედნიერებას განიცდი, როდესაც საკუთარ საყმეს გააქებ, გამოცდას გააბრებ, უგნს დაწერ, ხატს დაწავა და ა.ს. ანუ მოახერხებ საკუთარი თავის რეალიზებას. ცემი აზრით, ბედნიერება სხვადასხვა მიზეზით შეიქმნება იყოს გამპრობებულები... ბედნიერების უბეზირებრი არ არის ცხოვრებაში, მას ხელისაწყო აქვს. ბედნიერება უფლის წყალობაა.

- mamo, er T-er Tma respondent na gvi Txa, rom bednierebis gamomvevi aris sakutari jvris povna da misi Rirseul ad tareba, magram am adami ans bednierebisTvis gar emomcveli adami anebis kargad yofnac swirdeba..

- რატომ უნდა, ეს ადამიანური მონეტია, ცენი სისუსტეების გამოწვევით, მაგრამ რეალურად. ტვით მაცხოვრებით, როცა გარდავილი ღაზრები არიან... შეიქმნება სენსივარსტივობა, იყო უფლის ნების განმარტებით, მაგრამ აქვს ცუდად იყონამ დაგამწვროს და სენი ბედნიერება გააწერ მკრტალოს. მე ვფიქრობ, დიდის ბედნიერებას უფლის მიმართ, რომ ადამიანი უფრო და უფრო სწავლობს ბედნიერად იყონას. რამდენიმე ადამიანის სენიწვევა მასწავლებს, რომელსაც მიწვევს, რომ სულს გახარებულ

მდგომარეობაში იმყოფებიან. ერთმანეთს იმეორებენ - მონაზონი. ანუ მიუხედავად მრავალი წლისა და განსაცდელისა, ისინი ინარჩუნებენ სიხარულს განცდას, მათზე ცხოვრების სავალი ცვალებადობა არ ზემოქმედებს, ეს სულიერების მარალი საფუძვრის მაცნებელია.

- mamo daviT, bednierebas daraji swirdeba?

- მე ვიტყვი, რომ ბედნიერებას წყალობა აქვს, უნდა შეგნა პრობები, რომ ბედნიერი იყო: გააქებ იმას, რაც გაინტერესებს; დაეფლები იმ პროფესიას, რომელიც ტვითონ გინდა და ა.ს. და ამავდროს, შეგნა პრობებს, რომ იგრზო უფალთან სიახლოვე - ღოვით, მარხვით, როცა სინდისა და გონებას სინდისს გაამარჯვებინებ და ა.ს. მაგრამ შეიქმნება ყველაფერი სათანადოდ გააქებო, მაგრამ განცდა ბედნიერებისა არ მოვიდეს; ანუ, კიდევ გავიმეორებ, რომ ეს განცდა უფლის წყალობაა, მასზე დამოკიდებული, გაწმენდა ტუარ გაწმენდა ეს სეგრზნება. ერთ-ერთი ფსიქოლოგი, ვლადიმერ ფლანკი, ვერს, რომ დრის განმავლობაში ადამიანი უფრო მეტად იყობს ფიქრს და ემოციას განიცდის, ვიდრე დადებითს. რომ დავუკვირდეთ ცენს თავს, ეს მართლაც ანა, ეს უფლის დასვებით ხდება. ბედნიერებანეტარება უფრო იმ სანაროტვის არის დამახასიათებელი, ვიდრე ამ სანაროტვის. ამიტომ ცენ მარცხლები მოვკრიფოთ და არ გვკონდეს პრეტენზია, ხსირად იყოს ცენი სეგრზნება ბედნიერებისა.

- Tu arsebobs amqveynad srul yofili bedniereba?

- შეიქმნება იტყვას, რომ არ არსებობს; როგორც კი იგრზობ სინაგან მადლმოსილ მდგომარეობას, უკვე დასაწყისი განსაცდელი. ესეც უფლის დასვებით ხდება; ბედნიერების განცდა უცებ კრება და იცვლება მეორე მდგომარეობით.

- magram mamo, xom arseboben iseTi adami anebi rom ebisTvisac TviT gansacdelic bednierebaa? maTTvis Tu miRweva srul yofili bedniereba amqveynad?

- ერთხელ პატრიარქი მობრზანდა სასულიერო აკადემიაში და ასეთი სიტყვები ტყვა: ვინაშა მამები, როცა თავიანთ ცხოვრებაში განსაცდელს ვერ ხედავდნენ, უფალს შეხრა რადებდნენ, - რატომ დავივიწყებ?!... დრე ვადელი ტვითაც ვიდაც ეს შეიქმნება

**"Tavadi da warCinebul i
mxol od safi avamdea
Tavadi da warCinebul i"**
wm. tixon zadoneli

gaugebaric iyos, magram qristianoba gul isx-mobs am mrdgomar eobis mi Rwevas. gansacdel sacxom Tavisi azri aqvs. gansacdel is meSveobiT Cven ufali gvcdis. gansacdel i gvaaxl oebS Rmer TTan. agvist os omis dros, savse iyo xal xiT es taZrebi, yvel a CaW-idebul i iyo ufal s. imis gaSinagneba da miReba, rom gansacdel ic uflis wyal o-baa, aris didi sul ierebis Sedegi, didi Rvawl is Sedegi.

– *mamao, zogier Ts bednierebis saSual ebas ar aZl evs martosul obis gancda... ra aris martosul obis mi zezi? ras ur CevdiT aseT adami anebs?*

– yvel a adami ani mar toa, magram met-nakl ebad. qristianuli cxovreba gul isxmobs imas, rom adami ani axer xebs mwvave gancdebis dacxromas. mar Tl madidebel s unda gaaCndes uaryofi T fiqrebTan da gancdebTan gamkl avebis xel ovneba. Cvenzea damokidebul i martosul obis Segr Znebas mi vceiT Tu ara gaqanebis saSual ebas, riTi mover eviT mas, daviwyebT Tu ara l ocvas, aviRebT Tu ara sasul ier o l iter at ur as, davel aparakebiT Tu ara moZRvar s, amis da mi xedvi T viqnebi T nakl ebad an met adubedur ebi... adami ani, wl ebi rom emateba, samwuxar od ar ixsenebs im wuTebS, roca bednieri iyo, da Tu dafiqr deba, SeiZl eba gaixsenos rod is Semovida es gancda mis arsebaSi... al baT imi Tac fasobs Cveni arseboba, rom iyo bednieri ebis wuTebi, romel ic ra Racnair ad aciskrovnebs Cvens cxovrebas.

rac xangr Zlivia, is xSirad ufasur deba, adami anis bunebaa ase mowyobil i; xSirad rom modiodes da didxans gr Zel debodes bednieri ebis gancda, is Tavisi ar ss da eSxs dakar gavda, da al baT, es gar emoebar is win wamosawevi da meore is, rom es bednieri wuTebi mxol od mar cvl ebia, rasac

adami ani moinkis am sanyar oSi. WeSmariti bednieri eba Cven sxvagan unda veZeboT. wm ser afim sar ovel is sityvebiT davamTavr eb: `adami anma rom icodes, ra didi net ar ebaa samoTxeSi, winaaRmdegi ar iqneba, matlebna dauRr Rnas sxeuli, oRond eRirsos im net ar ebas-.

– *gmadl obT mamao.*

j var TamaRl ebis taZris winamZRvari dekanози Teodore (gi gnaZe) bednieri ebis ar ss Semdegnair ad gangvi martavs:

– Tqven ggoniaT, me vici ra aris bednieri eba?! Tu adami ani Rr mad Sexedavs sakiTxs, aRmoaCens, rom ar icis, ra aris bednieri eba, da Tu zedapir ul ad Sexedavs, iseT rames uwodebs bednieri ebas, rac yvel a Wkvi anma adami anma gamocdil ebiT icis, rom bednieri eba ar aris. Zal ian xSirad bednieri ebas ukav-Sireben war maval da miwier movl enebs, magram sakmarisia odnav Rr mad Caixedo da mi xvdebi, rom es ase ar aris, imi tom rom nebismieri miwieri movl ena, rac ar unda dadebiTi iyos, aq, miwaze r Ceba da maradiul i per speqtiva ar aqvs. rogor SeiZl eba imas ewodos bednieri eba, rasac ar aqvs maradiul obis per speqtiva?!

SeiZl eba sityvis etimol ogiuri anal izi Cavat ar oT: bednieri eba, bedi, TiTqos bedTan aris dakavSirebul i, magram ra bedi unda mqondes, rom bednieri viyo?! erTi rame udavo, es sityva ra Rac gansakuTrebul gancdas iwvevs adami aneb-Si: yvel as unda, ar avis ar aqvs, magram ar cer Ts ar unda, ise daasrul os cxovreba, rom bednieri eba ar ganicados.

Cven politikuri sakiTxebiT Zal ian datvir Tul ebi var T. Sexvdebi adami ans, romel ic Rr mad moxucia da mainc politikuri sakiTxebiT inter esdeba, ara imi tom, rom samSobl o uyvar s, ar amed bednieri eba unda da aq ebRauWeba, _ iqneb, roca Cveni samSobl o gaxdeba sxvanairi (da rogori aravin icis), bednieri gavxdeo.

zogi fiqrobS, daqor wineba moutans bednieri ebas, zogs ki hgonia _ maSin iqneba bednieri, roca pensiaze gava, damS-

viddeba, anu yvel a veZebT mas, magr am ar viciT sad vipovoT.

radgan es sitya gansakuaTrebul gancdas badebs mraval adami anSi, aqedan SeiZl eba vivar audoT, rom bedni er eba ar sebobs, oRond Cven sworad ar veZebT. kidev erTi ramea udavo _ bedni er eba ukav-Sirdeba sikeTes da sikeTe, romelic mTavrdeba, ar aris sruli sikeTe da aqedan gamomdinare ver momcems bedni er ebas.

bedni er ebs mraval nairi gageba Sei-Zl eba ar sebobdes. es damokidebul ia adami anis cxovrebis wesze, mis provnul ar Cevanze. adami anis saocari diapazoni aqvs _ SeiZl eba Roridan angel ozamde anaRl des _ da piriqit, Rorze dabl ac davides, demons daemsgavsos.

isev Roris magal iTs moviyvan. ratom Rori? imitom ki ara, rom mama Teodore cinizmiT iyenebs igavur saxeebs adami anTan dakavSirebiT. es igavuri saxeebi saxar ebaSia: nu dauyriT magal its Rorebs; nu SeaqcevT ufal s zurgs, Torem daemsgavsebiT dabanil Rors, romelic isev wumpeSi gagordeba da a.S. Rori, romelic sicxeSi wumpeSi wevs, l aparaki rom icodes, ityvis, _ mSveni vr ad var o. anu misTvis bedni er eba im wumpeSi wol aa. da Cven SeiZl eba sakuTar TavS SevekiTx-ot, gvinda is bedni er eba, rasac Rori gamicdis wumpeSi wol is dros?! es Sei-Zl eba ganvazogadoT _ Tu adami ani xorciel si amovnebebs eswr afvis, misTvis bedni er eba swored es wumpea, oRond adami anuri _ xorciel si amovnebas rac mi ani Webs. magr am moviyvanoT sxva magal - iTi: Svils Tu sikvdil is saf rTxe emuqreba da mSobel s mi eca SesaZl ebl oba, sakuTari Svils nacvl ad TviTon mokvdes, Rirseuli mSobl isTvis es sikvdil i qneba bedni er eba. xedavT ranxel a gansxvavebaa?! ufro maRali Rirebul ebebic ar sebobs, vidre xorciel i deda-Svil oba da mama-Svil oba, es aris samSobl os siyvar ul i. me maxsendeba saocari magal iTi amisa.

Satil Si viyaviT moml ocvel obaze da iq gviTxres: erT-erTi Semosevis dros, Satil sal ya Semartyes, Seiar aReba uzar maz-ari da brZola al yis tipisa iyo. iq koSkebia. TiToeul koSkSi oj axi cxovr obs

da yovel i oj axidan qmari ibrZvis TofiT sarkml idan, coliki datenil Tofebis awdis. erT oj axSi col-qmari ase ibrZoda, maTi Cvili ki tiroda, Suagul omSi bavSma tirili Sewyvita. brZola rom dasrul da qmari Camovida sarkml idan da qals hkiTxa, bavSviratom ar tiriso. qal ma upasuxa, _ Svili mogvikvda, Semovar dnil matyviam mokl ao. am qal ma dedobriv siyvar ul ze win samSobl os siyvar uli daayena da ar Sewyvita qmrisTvis datenili Tofebis miwodeba, man samSobl

bedni er eba _ ufl is wyal obaa

los Seswira yvel aferi, maT Soris dedobriv instiqtic ki, romelic rogorc amboben umarTavia. am momentSi aris es qali bedni eri. rodesac wmindanebi kvdebodnen qristesTvis, isini iyvnen bedni eri. aris SemTxvevebi, roca qristians awameben saSinel i wamebiT, mas Tval ebze aqvs sixarulis cremli da am sxvebisTvis gamaognebel i bedni er ebs gancdiT, is sxvebi, anu war maTebi xdebodnen morwmuneni. anu adami ani SeiZl eba fizikurad itanj ebodes, magr am iyos bedni eri.

moviyvanoT mSobi are dedakacis magal - iTi: roca qali nanatr Svils el odeba, mSobi ar obisas mas stki va, magr am ver avin damar wmunebis, rom am dros igi ubeduria, eitkivili im momentSi mas ar akar gvinebs bedni er ebas. Cven viciT, rom qriste tanjul i iyo, wmindanebi tanjul ni iyvnen, da ver avin ver ityvis maTze, miTumetes qristeze, rom isini iyvnen ubedur ni. yovel adami anis, romelic adami anuri RirsebiT cxovr obs, gacnobier ebul i aqvs, rom RvTis xatia da amas unda emsgavsos, adis gol goTaze. gol goTaze ki j var cmaa, magr am ver certiiq asuli ver ityvis, rom ubeduria.

roca adami ani Zal ian miwierad cxovr obs, misTvis, misi gagebiT, bedni er eba ukavSirdeba xorciel si amovnebas. xolo, roca adami ani sulierad cxovr obs, mis-

Tvis bednier eba SeiZl eba ukavSir debodes xorciel tkivils da tanjvasac ki. adamiანი რომ მართო xorci iyos, gasagebi iqneboda ra aris bednier ebis momni Webelli, magram radgan adamiანს ukvdavi sul i da maradiuli cxovrebis perspektiva aqvs, maSin miTvis bednier eba mxol od is aris, rac maradiuli cxovrebas ukavSir deba. adamiანი aris Wur Wel i, რომელიც არაფრიT არ ივსება; mas aqvs moTxovnil eba, sul axali miRos. kacobriobam milioni saukune რომ იარსებოს, მისი ინტელექტი ისე განვითარდება, რომ მთელი მეტაგალაქტიკას Semouvl is da yvel afers gamoikvl evs, mere ki ityvis, _ axl ara gavakeToo?! da moiwyens. material uri sidiadebi adamiანს არ ავებს, mas araferi არ აკმაყოფილებს, radgan, როგორც კი ეკნება, ukve mობეზრებული აყვს და ukve axali surs.

ur wuno fil osofosebi ამბობდნენ, რომ bednier eba aris მიზნისაკენ სწრაფვის პერიდი. რა არის ის, რასაც adamiანი მიიღებს და ბოლომდე ვერ მიიღებს, ვერ

არ ივსება? es aris mxol od Rmer Ti. ivsebi da ver asodes ver arivsebi. is adamiანები რომლებიც ფიქრობენ, რომ xorciel i siamovnebiT dakmayofil debian, mwar ed scdebian, მთელი ცხოვრება ZiebaSi arian da gardacval ebis Semdeg მიხვდებიან, რომ maTi მთელი ცხოვრება იყო ცდომილება.

me Tu gadavwyvite, რომ Rmer TTan minda, me am wuTas ukve var bednieri, ubednieres i, Tundac j var cmul i viyo. adamiანს რომელიც ამ გზაზე დგება, sul sixarul is ganca unda hqondes, ukan ar unda iyurebodes _ win Rmer Tia, ukan ki nebi smier SemTxvevaSi sodomi da gomori. adamiანი, რომელიც ქრისტეს მიჰყვება, ukan Tu sinul iT iyureba, ar aris Rirsi win siarul isa, ideal uri warsul is SemTxvevaSi c ki. gisur vebT bednier ebas!

_ didi madloba.

masala moanzada
Tamar Wanturi am
sarvTis met yvel o instituti

p
o
e
t
o
m
a
n
i
a

SOS!

nu mi baZav
uni Wobas

გამიგია, რომ adamiანმა SeiZl eba yvel aferi iswavl os, garda im gamonakl isisa, roca sagan i ki ar iswavl eba, aramed ni Wisa da Sromis Sedegad Seimecneba.

swored aseT saganze minda visaubro. es ar niSnavs, რომ სხვაზე მეტი ვიცი, an vinmes rames vaswavl i. ubral od gamovxatav azrs, რომელიც გარკვეული ინტერესისა და დავისთვის Sedegad Camomiyal ibda, azrs erT-erTi rigiTi axal gazrdisa, რომელიც საუკუნის პოეზია და სურს გაიზარდოს ამ მიმართულებით.

არსებობს ასეთი ფრაზა _ yvel a qarTveli poetia. გარკვეული ადამიანებისთვის, რომლებიც ამ დროს დასწრებიან, ramdenadac qarTul xasi aTsi liriul obazis. Tunca, dRevandel mdgomareobas Tu gadavxedavT, ar movacენტ, რომ Tanamedrove axal gazrdobam (da ara marto) es poeturi fraza bukvall urad gaigo. amas antki ceps yovel i fexis nabij ze momravlebuli lit. salonebi, saitebi da konkursebi, რომლებიც ტიპებივით გვხვან ერთმანეთს. es yvel aferi, ra Tqma unda, war moudgenelia maTi mtavari sankaul is _ satval iT, qudiTa da kaSniT damSvenebuli axal gazrdebis გარეშე. es ukve sul sxva Tema, ratom unda gwirde-

bodes adami ans t ansacml iT individua-
l obis gamoxat va, Tu Sinaganad mi si uk-
marisobis gr Znoba ar gaqvs. gverdi avuar-
oT am Temas da mTavar s mi vadgeT. vi Rac
iki Txavs _ ki magram ra aris cudi
inaSi, rom qar Tvel i axal gazr doba poezi-
iTaa gatacebul i? TiTqos ar aferi, Tu
kar gad ar davukvir debiT;

qar Tvel ebma modis ayola viciT. al-
baT, es tendenciad drom moitana da
dRes Zal ian aqtual uri gamxdara mod-
ernistul i poezia da amis ukuRmarTi
gagebiT i qneba is uricxvi `magal ite-
bi-, roml ebSic yvel afer s aRmovalenT po-
et ur obis gar da. samwuxar oa, magram rat om
Rac mki Txvel ande xSirad ufro angvari
`naSromebi~ aRwevs. cota xnis win `face-
book~ze wavawydi statias, romel Sic saubari
iyo axl axan gamocemul wignze saxel-
wodebiT `100l eqsi, sadac Tanamedrove av-
tor ebis Semoqmedeba yofil a Tavmoyril i.
Jurnal isti TiTqos gul istkivil s gamox-
atavda, rom dRevandel Taobas (kr ebul Si
Sesul i l eqsebis Sinaarsidan da ganwyo-
bidan gamomdinare) siyvar ul is ganca ar
aqvs, sicariel e dauflebia da yvel afris
nimarT gul grilia. sainteresoa, rom arc
am statiis avtors, arc mki Txvel ebs ar
gaseniaT azri, rom, SesaZl oa, es Sefase-
ba imis bral i iyos, rom gamoceml obebs
mxol od angvari Sinaarsisa da stilis
l eqsebis dabewdva ur CevniaT, radganac
advilid iyideba. amis mizezic bevria _
viRacastvini s Wyl eta ezareba da asev
TqvaT, advil ad dasamuSavebel sakvebs eZeb,
viRacast ukompl eqsobis kompl eqsi aiZu-
l ebs yvel afer Si uxamsoba eZios, yvel aze
sawyeri ki isaa, rom es yvel aferi Tan-
amedroveobasTan asoci rdeba da zogadde-
ba. am weril Si ar Sevexebi verlibrs
(imis miuxedavad, rom ukve avadmyofobad
iqca), radganac is Cemi interesis sfer-
oSi ar Sedis da mivicnev, rom rac ar
ici da arc gaintereses, imaze msjel oba
ar unda gamarTo. mxol od imis TqmiT
Semovifar gl ebi, rom roca l eqss riTma
ara aqvs, datvirTva Sinaarssa da ritms
eniWebas. sul gansxvavebul i mdgomar eoba
gvaqvs riTmi an l eqsebTan.

zogadad, l eqsis wera Zal ian martivia.
SeiZl eba yvel as ar ucdia, magram bevr ad

ufro nakl eb Sromas moiTxovs ipovo
msgavsi dabol oebis sityebi, vidre daw-
ero vrceli, prozaul i nawarmoebi da
nabij-nabij miyvano mkiTxveli declaazran-
dea. amavdroul ad, poeziaSi ufro martivia
me-s gamovl ena, gr Znobebis aqcentireba.
l eqsi cekvasac hgavs, SeiZl eba pirvelive
il eTiT (taepiT) TqvasaTqmeli. proza
ufro moTminebas, anal izs moiTxovs da
ramdenadac qar Tvel ebi mouTmeneli da
emociuri xal xi varT da gviyvars Tavis
war moCena, upirat esobas poezias vani WebT.

erTxel, axal gazr debTan saubrisas uw-
mindesmac aRniSna, rom visac moTxrobs
dawera daavala, yvel am l eqsebis wera
daiwyo, amitom am yvel afridan gamom-
dinare, Znel i ar unda iyos imis mi xve-
dra, rom l eqsi ufro martivi dasaweria.
Tumca es albaT im SemTxvevaSi, roca
iwer eba mxol od riTmisTvis (da aseTi
magal itebic bevria). magram aris ki poe-
ti is, vinc mxol od riTmisTvis wers?
mTavari xom azria. Tumca isic SeiZl eba,
saintereso azrs Seicavdes l eqsi, magram
mkiTxvel ande ver mivides. maSin raSi a
probl emna?

arsebobs gamonaTqvami poeti aris is,
visac SeuZl ia amoiRos gul i da yvel a
Caaxedos masSi. vfiqrob, amiT SeiZl eba
yvel afris axsna. martivia l eqsis wera,
magram Znel ia mkiTxvel s ganacdevino. swored
isaa ostatoba, iyo gul wrfel i da am
gul wrfel obas daxvewil i formac misce.
saocaria, magram yvel aze Znel ia iyo
gul wrfel i. gemovnebase ar daoben, Tumca
erTi ram cxadia, Tu l eqsi iwer eba
sazogadoebisTvis, azri koreqtul ad da
gasagebad maine unda iyos gadmocemul i.

Cemi dakvirvebiT, dRes popul ar ul ia
ZiriTadad sami saxis l eqsebi, romel Tac
Semdegi saxel ebi SeiZl eba vuwodoT:

1. abstr aqtul i; 2. pornogr afiul i; 3.
primitiul i. ganvixil oT TiToeul i maT-
gami cal -cal ke.

abstr aqtul i xasiaTis l eqsebSi mkiTx-
vel i ise ixl arTeba, rogorc obobas qsel Si.
maTTvis damaxasiaTebel ia ucnauri, Seusa-
bamo frazebis a da iseTi ter minebis rax-
aruxi, rom Tu mis wakiTxvas gadawyvet T,
aucil ebl ad ucxo sityvaTa l eqsi koni unda
dai xmar oT. zogi avtori Tavsimi T ima-

rTl ebs, rom gal aktions awmends xel ebs, Tumca gal aktioni Tavad dascinoda aseT avtor ebs (yovel Tvis mZul dnen `tainst veni vizi oner ebi, mistiCeski simbol ist ebi da bezpr edmet ni formal ist ebi).

SeiZl eba aseTi l eqsebis avtor ebs vuwodoT poet ebi? maTi l eqsebidan azri net av vinmes Tu gamoaqvs? maT ver c Seaf aseb, ver afer Si Seedavebi, radganac TiToeul frazas ise monaTl aven, rogorc dasWir debaT da principiT yvel as Tavisi WeSmariteba aqvs, ar mogcemen saSual ebas analizi gaakeTo. es Cemi azriT iseTi adami anis namoqmedars hgavs, romel sac Rirebul is Seqma ar SeuZl ia, an ezareba da cdil obs xel omvuri `fil osofosobiT~ mi ipyros yur adReba.

rac Seexeba por no grafi ul `poezi as-, es zogadad axal gazr dobis senia _ Tavisuflebis damaxinj ebul ad gageba aseTi avtor ebi yur adRebas iqceven ara azriT, aramed qalisa Tu mamakacis xseulis an urTier Tobis natural isturi aRweriT da vul gar ul i, uxamsi frazebiT.

mag:

Seni suni maqvs kanze
 eniT nal oki yeli
 da nakbenebic tanze
 gaxi xda mosavl eli.

amiT TiTqos cdil oben Tanamedroveo- bas moergon, Tumca rat om viRebT Tanamedroveobidan mxol od cuds _ es gaugebaria. amis Sesamownebl ad sakmarisia gadavxedoT randeni me axal gazr duli konkursis gamarjvebul ebs da am Tu im saitze popul ar ul nawar moebes. es yvel aferi kidev ufro martivi da sacodavi mcdel obaa yur adRebis mosapovebl ad.

xolo primitiul l eqsebSi vgul isxmobi seT l eqsebs, roml ebSic quCuri Jar gonebi an yovel dRiuri yofiTi saqmi anobis (mag. nagvis gat anis, binis gacvl is, fil mis `gadmoqaCvis- da as) detal uri ganxil vaa. aseT l eqsebs SexvdebiT yvel gan, pirvel rigSi ki sokoebiviT momravlebul poeziis saRamoebze. Tematika SeuZRudavia; St ef sel ebi, pl inTusebi, kar adebi... isimi ar `Cagraven- ar aviTar wril mans. meores mxriv, arc banal uri samet yvel o frazebis da Jar gonebis nakl ebobas uciv-

ian. mokl ed rom vTqva, Rirseul ad emsaxur ebian gemovnebadakar gul i axal gazr debis gemovnebis da gonebis kidev ufro daqvei Tebas da ra samwuxar oc ar unda iyos, war mat ebi Tac axor ciel eben.

mag:

mindasfal ti,
 minda panda,
 minda inkl uziuri angel ozebi
 da eqskl uziuri gadacemebi bibisize.
 minda pirad angariSze 100 ml n mej des
 da kal TaSi mis amerika mej des..

samwuxar od, axal gazr debis arc bevri Sedar ebiT ufrosi Taobis adami an CamorCa

mindamovitano fragmenti mweral el - guja l ebaniZis interviudan, romelic erTerT gazeTSi gamoqveynda: bol o dros Zal ian momravl da Jar gonul i liter at ura, ar amarto prozaSi, ar amed poezi aSi c. rogor, sad gaizar dnen? me aRSfo Tebas ver vmal av! me iseT kuTxesi davibade, iq ginebas ver avis aswavl i. magram es imitom ar mougoniaT, rom zogier Tma liter at ur aSi dankvidros. aseTi makul at ura ar avis sWir deba. me xom ker Zo r aRac ar mawuxebis xal xo, dagveqca saer To oj axi! mweral i unda idges qar Tul i enis sadaraj oze da piriqiT, dRes mweral ma utira yofa! es aris Zal ian sawyeni...~

faqti faqt ad rCeba, dRes aseT l eqsebs mwvane Suqi aqvT anTebul i da ar aferi Seicvl eba sanam maT taSis dankvel i eyol eba. liter at ur aSi yovel Tvis aisaxeboda Tanamedrove msofl mcdel oba. Tumca saqar Tve- los dRevandel ze mZime yofac gamouvl ia, andeni sibi nZure er Tad Tavmoyrili da mowonebul i arasodes yofil a. aseT avtor ebs da maT xel isSemwyobT aviwydebaT, rom istoria ganarCevs keTil sa da borot sa da rom farisevl obiTa da gandidebis mani iT Sepy obil arcer T pivnebas Rirebul i ar aferi Seuqnia. dasanania ubral - od is Taoba, romelic Tavsitenis am sisul el eebiT, Tor em uni Wobis droebiTi zerni yvel a droSi iyo. odesRac quTaisel komunist mweral Ta er Tma j guf ma l ado asaTianis likvidaci ac ki moitXova wer - iliT, magram dro gavida da maTi saxel ebi c ki ar viciT, l ado ki oqros asoebiT Caiwera qar Tul poezi aSi.

zemoxsenebul i `poet uri- axal gazr doba

Ti Tqos cdil obs novatori iyos, axal i r aRac Seqmnas, magram maTi SemoqmedebisTvis Tval is gadavl eba ufro imas amtkicebs, rom isini erTmaneTs bazaven, risi aRiar eba car surT. rasakvirelia, dasawyis et apze viRacisgan unda viswavl oT, magram r atom unda iyos is viRac Cveni uniWo Tanamedrove, roca amdeni Rirseuli winapari gvyavs? Tundac zemoxsenebuli lado asaTiani, romelic Tavadac ambobda _ buzi da buzankali ramdeni daf arfat ebs qveyanaze, mas gavut ol deT? swored akaki da mwwer val ebi!..~

gonier eba swored is iqneba, iswavl o Rirseul isagan da Semdeg individual uristili Seqma. ra Tqma unda, l ados niWi

yvel as ar eqneba, magram Sr omac Zal ian bevs ni Snavs. goeTes ityvebiT rom vTqvaT: geniosoba 10 % niWi da 90% Sr omaa.

da bol os imedianad minda davasurulo, rom cudTan erTad dRes saqar Tvelos hyavs wrfel i sityvis mTqmeli da perspektiuli momavlis mqone axal gazr debi, Tu, ra Tqma unda, maT ganvitarebis pirobebi SeeqnebaT. Tunca araviTari niWi da war mat eba ar Rirs im faseul obis gadabij ebad, romel sac Rirseba hqvialiteraturac da poeziac xel ovnebaa, xel ovneba ki mSvenier ebis siyar uli, amitom ubral od `gviyvar des xel ovneba CvenSi da ara Cveni Tavi xel ovnebaSi~.

ni no WinWar aul i

medicina

**ԷՆԵՆԵՆ ԻԿՅԱԿՈՒՄԸՆ
 ԵՆԵՅՈՆԵ ԵՅԵՆԸՆՅՈՒՄՆ**

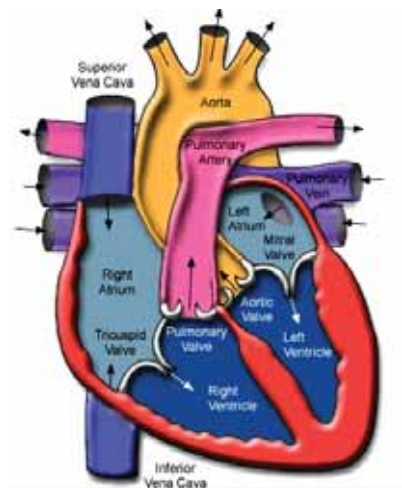
arteriul i hipertenzia

organizms yovel nawil s, organosa Tucal keul uj reds esaWir oeba Jangbadis, samSeneblo da sakvebi ni vTier ebebis ganuyvet el i miwodeba. amavdr oul ad, unda xdebodes cxovel myofel obis Sedegad war moSobil i nar Ceni produqt ebis, maT Soris

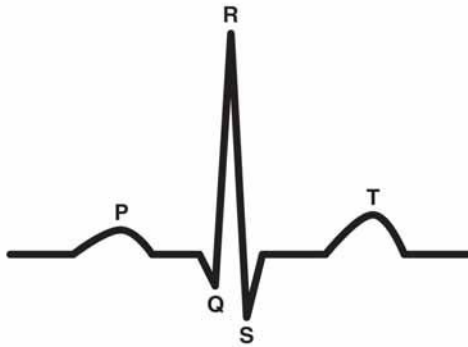
naxSir or Jangis mocil eba, rasac axorciel ebs sisxi i sisxi Zar RvTa meSveobiT. sisxi Zar Rvebi sisxi i moZr aobs gul is SekumSvebis saSual ebiT. gul i oTxsakni ania da Sedgeba marjvena da marcxena winagul ebisa da par kuWebisagan. swored gul i da sisxi Zar Rvebi Seadgenen sisxi is mi moqcevis sistemas. gul is ZiriTadi funqciaa venebidan miRebuli sisxi is gadasrola arteriul sistemasi. am gziT amar agebs is sxvadasxva organosa da qsovil s Jangbadita da sakvebi ni vTier ebebiT.

arteriebSi sisxi is wneva ar aris mudmivi. igi mer yeobs raRac saSual o doneTan Sedar ebiT. am mer yeobebs aqvT sxvadasxva saxe, aqedan gamomdinare, ar seboobs arteriul i wnevis ramdeni me maCvenebeli.

yovel i sistolis dros (ber Zn. Systole _ SekumSva, gul is kunTis anu mi okar-

normal uri ekg

diomis SekunSva) sisxl is garkeul i raodenoba gada-dis arteriebSi da zrdis maT el astiur gaWimvas, wneva maTSi mat ul obs. arteriebSi wnevis yvel aze maRal i sidide axasiaTebS maqsimal ur anu sistol ur wnevas. diastolis (ber Zn. Diastole _ gul is gafarToebis fiziologiuri faza) dros par kuWebidan arteriul sistemaSi sisxl is gadasvl a wydeba da wneva ecema. diastolis dros wnevis sidide asaxavs minimal ur anu diastol ur wnevas. sistol ur da diastol ur wnevaTa Soris sxvaobas _ pul sur wnevas uwodeben. gar da amisa, arsebobs e.w. saSual o arteriul i wnevac.

sisxl is wnevis maCvenebl ebi normis dros SeiZl eba meryeobdes asaksa da sqesTan kavSirSi. isini icvl eba dRis ganmavl obaSi (mag. Zilis dros dabal ia) da sxvadasxva mdgomareobis dros (mag. sul ieri mRel vareba). janmr Tel i adami nis sistol uri arteriul i wneva ar unda aRematebodes 140 mmvvy.sv-s (milimetri vercxl iswyl is svetisa), xolo diastol uri _ 90 mmvvy.sv-s. Tu adami nis mSvid mdgomareobaSi yof nissas, sxvadasxva

dros (erTidan ramdenime kviris manZil ze) Cat arebul i minimum sami gazomvis Sedegad aRiniSna normuli maCvenebl ebis mateba, da anasTan, mas araqvs miRebul i arteriul i wnevis cvl il ebemis gamomwevi sankurnal o saSual ebebi, es miuTiTebS arteriul hipertenzi aze.

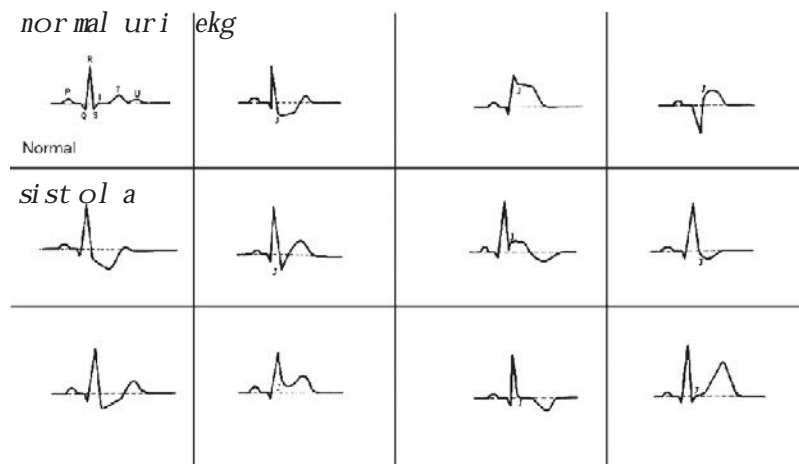
arteriul hipertenzia, an rogorc mas uwodeben _ hipertoniul i daavadeba arteriul i sisxl is wnevis mar egul irebel i nervul i centrebis Taviseburi nevrozia. hipertoniul daavadebas uwodeben pirvel ad arteriul hipertenzias, roca hipertenziis mizezi ar vl indeba. termin „hipertenziis gamoyeneba (gavr cel ebul ia ingl isur da frangul enovan literaturasi) azrobrivad ufro sworia, radganac tenzio (lat. tensio) wnevas niSnavs. termini hipertonia (Semosul ia germanul da rusul enovan literaturidan), romelic kunTovan tonuss gul isxmobs, ar asaxavs wnevis donis matebas sisx-

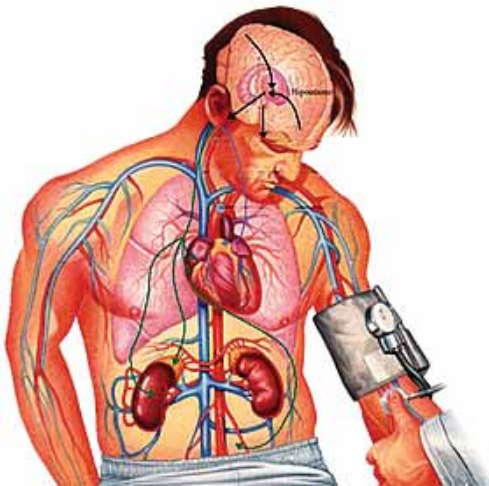
l Zar RvebSi, radgan wnevis mateba sisxl Zar RvebSi dakavSirebul ia ara mxol od sisxl Zar RvTa tonusis matebasTan, aramed sxva mizezebTanac (gul is wuTmocul obis momateba, cirkul aciaSi ar sebul i sisxl is mocul obis gazr da da sxva).

arteriul i hipertenzia gul -sisxl Zar RvTa sistemis patologiis erT-erTi yvel aze xSiri gamovlinebaa, romli Tac daavadebul ia zr dasrul i mosaxl eobis daaxl oebiT 30-40%. asakTan erTad misigavre cel ebis sixSire izr deba da 65 wel ze meti xnis adami anebSi 60-70%-s aRwevs. saqar Tvel oSi ukanasknel i 20 wl is ganmavl obaSi Cat arebul i epidemiologiuri kvle ebis monacemebi adastur eben, rom arteriul i hipertenzia war moadgens yvel aze metad gavr cel ebul daavadebas qar Tul popul aciaSi.

hipertenziis aSkara mizezis arar sebobissas, rogorc ukve aRvni SneT, arteriul hipertenzias uwodeben pirvel ads, esenciurs an idiopatiurs. Tu hipertenzia ganvitar da meoradad, ama Tu im daavadebis fonze, maSin is meoradia (simptomuri). roca

normal uri ekg

არინი სნება სისტოლური არტერიული წნევა 140 მმვვ.სვ.ზე მაღალი და დიასტოლური – 90 მმვვ.სვ.ზე დაბალი, ამას იზოლირებულ სისტოლურ არტერიულ ჰიპერტენზიას უწოდებენ. აგრეთვე არსებობს ატვისებანი არტერიული ჰიპერტენზია, რომლის წნებია: დიასტოლური არტერიული წნევა 110 მმვვ.სვ.ზე მეტი და ტვლის ფსკერზე გამოვლილი ცვლილებები.

კლინიკური პრაქტიკის ეროვნული რეკომენდაციით (გაიდლაინი) მიჩნეულია არტერიული წნევის შემდგენირი კლასიფიკაცია 18 წლის და უფროსი ასაკის მოზრდილებსათვის:

ნორმა:	120 / 80 მმვვ.სვ.
პრეჰიპერტენზია:	120-139 / 80-89 მმვვ.სვ.
ჰიპერტენზია:	
I სტადია	140-159 / 90-99 მმვვ.სვ.
II სტადია	160 / 100 მმვვ.სვ.

პირველადი ანუ ესენციური არტერიული ჰიპერტენზია შეადგენს არტერიულ ჰიპერტენზიის შემთხვევათა დიდ უმრავლესობას. ხანდაზმულებს უფრო გავრცელებულია იზოლირებული სისტოლური არტერიული ჰიპერტენზია,

რომელიც 50 წლის ასაკში არინი სნება მოსახლეობის მხოლოდ 5%-ს.

ესენციური ჰიპერტენზიის ეტიოლოგია ბოლომდე დადგენილი არ არის. თუმცა, ხანგრძლივი დავირვებები ტანკოვლილია ე.წ. რისკ-ფაქტორები, რომლებიც ხელს უწყობენ ესენციური ჰიპერტენზიის განვითარებას და ამჟამინდელ მსმინდინარეობას: ფსიკური ტრავმა, ემოციური გადაზავა, ვარბი გონებრივი და ვირტუა, ნერვული ფსიკური გადატრია, ხანდაზმული ასაკი, მენკვიდრეობი ტიმიდრეკილება, სისხლძარღვების ათროსკლეროზული დაზიანება, ტირკმლებისა და ფარისებრი ჯირკვლის დაავადებები, სმსუყნე, ალკოჰოლის ბოროტად გამოყენება, ტამბაკოს მოხმარება, საკვები მარლის ვარბად მიჩება (20-25 გრ. დრეში), საკვების კალციუმის დაბალი დონე. ასევე, პირველადი ჰიპერტენზია შეიძლება განვითარდეს თავისთვის კონტრუიისა და ისემიის ანკლიმაგური ნევროზის დროსაც.

მეორადი (სიმპტომური) არტერიული ჰიპერტენზია ეტიოლოგიურად დაკავსირებულია სხვა ორგანოებისა და სისტემების დაზიანებებთან და დაავადებებთან. მეორად ჰიპერტენზიათა სორის ყვე-

ლაზე ხშირად გვხვდება ტირკმლის მერი არტერიული ჰიპერტენზია. არსებობს ასევე ჰემოდინამიკური, ენდოკრინული, მედიკამენტური გენეზისა და ნერვული სისტემის პათოლოგიით გამოწვეული მეორადი ჰიპერტენზიები.

ცივლები. არტერიული ჰიპერტენზიის დროს ცივლები რამდენიმე ჯგუფად შეიძლება დაიყოს:

ცერებრული: თავბრუსხვევა, სული ყურებში, კისრის კუნთების ტკივილი, ადვილად გარვიანებადობა, ემოციური გაუონასვობა;

კარდიოპულმონური: ტკივილი გულის არეში, გულის ფრიალი, ყოშინი, ხველა;

რეგურგიტაციული: გულსრევა და პირჩინება.

უნდა არინი სნობ, რომ ცივლების არგონარმის ნავს არტერიული ჰიპერტენზიის არსებობას. არტერიული წნევის მომთება ხშირად ვერგზობენ ე.წ. „სტაჯიანი ჰიპერტონიკები, ანუ ისინი, ვისაც არტერიული წნევის მომთება არინი სნება ახალგაზრდა ასაკიდან.

ხშირად, სახლის პირობებში (და არა მხოლოდ) არტერიული წნევის ვესების დაუცველად ზომავენ, რის გამოც მდარი მაცნებლები ფიქსირდება. აყედან გამომდინარე, სამკურნალო პრეპარატებსაც არასვობად რეზობენ და ამით მდგომარეობას კიდე უფრო ამჟამინდელ. ამის გატვალისწინებით, გთავაზობთ არტერიული წნევის გავომის პირობებსა და ვესებს, კლინიკური მდგომარეობის მართვის სახელმწიფო სტანდარ-

tis (protokol i) mi xedviT:
_ gazomva aucil ebelia sruli simSvidis periodSi.

_ arteriuli wneva izomeba sakvebis miRebidan 1-2 saaTis Semdeg.

_ proceduris Cat ar ebande 30 wuTiT adre ar aris rekomendebuli fizikuri datvirTva, Tabaqos moweve, al koholis, kofeinis miReba.

_ gazomvisas ar unda aRiniSnebodes mwwave tkivili.

_ gazomvis dros fexebi ar unda iyos gadajvar edinebuli, terfebi unda eyr dnobodes iat aks, zurgi ki _ skamis sazurges.

_ xeli, romel zec wnevas zomaven unda idos magidaze, ar aris saWiro meore xelis idayvis qeS amodeba.

_ mxarze dadebuli manJeti unda iyos daaxl obiT gulis doneze.

_ manJetsa da kanis zedapirs Soris Tavisuflad unda Tavsdebodes erTi TiTi.

_ gazomvamde saWiroa Sardis buStis dacla.

_ wol iT mdgomareobaSi gazomvisas, xeli unda iyos odnav aweuli

(sayr denze dayr dnobili) da mdebar eobdes gul mkerdis Sua nawilis doneze.

_ mxarze ar unda iyos moWerili tansacmeli. aseve, ar Seizleba wnevis gazo mvatansacmelze SemoWerili

manJetiT, radgan aman Seizleba gamoiwvios sistoluri wnevis momateba 5-50 mmvwy.sv-iT. umj obesia, xeli iyos mTlianad gaSiSvl ebuli.

_ manJetis qveda kide unda mdebar eobdes idayvis moxris donidan 2 sm-iT zemoT. amastan, manJeti mWi drod unda ekv odes mxar s.

_ st etoskopi s damagr eba saWiroa idayvis fosoSi.

_ arteriuli wnevis pirvel ad gasinj visas wnevas zomaven orive xelze, Semdegi gazomvisas ki im xelze, romel zec igi iyo Sedar ebiT maRali. marjvena da marxena xelze gansxvaveba arteriuli wnevis monacemeb s Soris normis far gl ebSi Seadgens 5 mmvwy.sv-s. ufro meti sxvaobis SemTxvevaSi wneva mesamedac unda gaizomos da dafiqsir des yvel a gazomvis maCveneblidan saSual o.

_ Tu wnevis gazomva xdeba erT xelze, umj obesia yovel Tvis gamoiyenoT marjvena xeli.

mkurnal oba da prof il aqtika. j anno-sa da hipertenziis saer TaSoriso sazogadoebis (1999 w.) monacemeb iT axal gazr da da

saSual o asakis, aseve, Saqriani diabetes mqone pirebSi aucil ebelia arteriuli wnevis SenarCuneba ar aumetes 130/85 mmvwy.sv-sa, xolo xandazmul ebSi _ 140/90 mmvwy.sv-sa. arteriuli hipertenziis mkurnal obis mizania maRali arteriuli wnevis Sencireba, samizne organoebis dacva, risk-faqtor ebis gamoricxva, xolo saboloo mizania gul -sixel ZarRvTadaavadebebi sa da si kvdili ianobis Sencireba.

arteriuli hipertenziis mkurnal obis gegma aseTia:

↳ arteriuli wnevisa da risk-faqtor ebis kontrol i;

↳ cxovrebis wesis Secvli a;

↳ medikamenturi mkurnal oba.

ar amedikamenturi mkurnal oba moicavs: dietas, sxulis zedmeti wonis Sencirebasa da saTanado fizikur aqtivibas.

dietasi igul isxneba sufris marilis miRebis raodenobis SezRudva dRe-RameSi 6 g-mde; naxSirwyl ebisa da cxovel uri cximebis SezRudva; kaliumis ionebis Sencvel obis gazr da; al koholze uaris Tqna.

fizikuri aqtivoba unda iyos zomeri, dozirebuli (gamamxnevebeli varjiSebi, siaruli, msubuqi sirbili, Txil amurebiT sriali). ar aris sasurveli mZime fizikuri varjiSebi maRali emociuri datvirTviT (Sejibri, tanvarjiSi, simZimebis aweva). didi mivnel oba aqvs Sr omisa da cxovrebis pirobebis normalizebas, adami anebTan urTierTobis mowesrigebas, keTil -

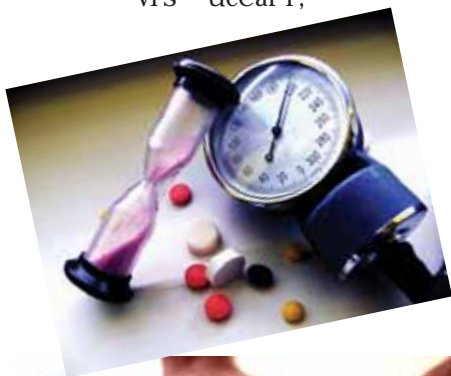
ganwyobas, Zil is regul irebas (saWiroa Zil i aranakl eb rva saaTisa).

cnobil ia arteriul i hipertenziis mkurnal obis sxva meTodebic: fsiqol ogiuri, masaJi, fiziOTerapiul i meTodebi, fitoTerapia, wyl is procedur ebi.

im SemTxvevaSi, Tu aramedikamenturi mkurnal oba Sedegsar iZl eva damatebiT ini Sneba medikamenturi Terapi a, risTvisac gamoiyeneba diur etikebis (Sar dmdenebi), simpatol itikebis, vazodilatator ebisa da renin-angiotenzinuri sistemis antagonistebis klasis preparatebi. aucil ebel ia, medikamenturi mkurnal oba mxol od eqimis daniSnul ebiT da misimeTvalyur eobis pirobebSi!

hipertoniul i krizi

esenciur hipertenzias zogjer axasiaTebssistoluri (maRali) da/an diastoluri (dabali) wnevis uecari,

mkveTri mat eba, rascal hipertenziul (hipertonul) krizsuwodeben. igi umet esad viTardeba arteriul i hipertenziis mqone ar anankurnal eb p irebSi, aseve, anti hipertenziul i preparatebis miRebis uecari Sewyvetisas. Tumca, krizi SeiZl eba iyos hipertoniul i daavadebisan simptomuri arteriul i hipertenziis pirveli gamovl ena. mizezi SeiZl eba iyos Zl ieri sul ieri mRelvar eba, usiamovno gancdebi, zogjer, zedmeti sixarull ic, fizikuri gadaRl a, uxvisma-Wama, atmosferulli wnevis cvl il eba dasxva. damaxasiaTebel ia Zl ieri Tavistkivil i da Tavrusxeveva, mxedvel obis gauar e seba, smenis daqveiTeba, Semci vneba, kankali, simxurval is SegrZneba, oflianoba, gul isreva, Rebineba, gul isfriali, acqarebul i gul is cema, qoSini, tkivil i gull is midamoSi. droul i daxmar ebis gar eSe SeiZl eba ganviTar des iseTi garTul ebebi, rogor ebicaa miokardi umis infarqti, Tavistvinis sisxl is mi moqcevis moSl a, marcxena par kuWis mwvave ukmarisoba.

hipertoniul i krizis dros saWiroa dauyovnebl iv eqimis gamoZaxeba, romel ic saTanado mkurnal obas Caatar ebs. eqimis mosvl amde avadnyofi unda Cawves Tbil sawol Si, gaikeTos fexebze Tbil i abazana, xel -fexze daidos saTbur ebi. ar seobis is gadaudebel i mdgomareobebebi, roml is drosac arteriul i wnevis Semcireba aucil ebel ia erTi saatis gamavl obaSi (mag. gul is mwvave uk-

marisoba, cxviridan mZime sisxl dena, miokardi umis infarqti, encefal opaTia dasxva). amitom, Tu eqimi igvi anebs, SeiZl eba pacient ma mi iRos wnevis damwevi saSual eba mcire doziT, unj obesias, romel sac ukve iRebda war sul Si da hqonda kargi eqti. unda gvaxsovdes, rom ar SeiZl eba arteriul i wnevis erTbaSad Semcireba. wneva unda SevanciroT TandaTan, radgan, magaliTad, xandazmul ebSi anti hipertenziul i saSual ebibis mcire dozebiT miRebac ki iwevs arteriul i wnevis mkveT r daqveiTebas da hipotenziis ganviTar ebas.

hipertenziul i krizis profil aqtikis mizniT avadnyofma unda airidos is faqtor ebi, roml ebic am garTul ebas iwveven, gansakuTrebiT, Tu amis konkretul i gamocdil eba ukve aqvs. magaliTad, ar moiklos Zili, zedmet ad ar gadaiRal os, ar Wamos Zilis win, moeridos ml ase sakvebs. gansakuTrebul i sifrtxile mar Tebs krizisadni midrekil adami ans amindis cval ebadobis periodSi; Tu igi ar grZnobs Tavskar gad, unj obesia daisvenos da mi iRos wnevis damwevi saSual ebibi.

moanzada
magda meSvel ianma